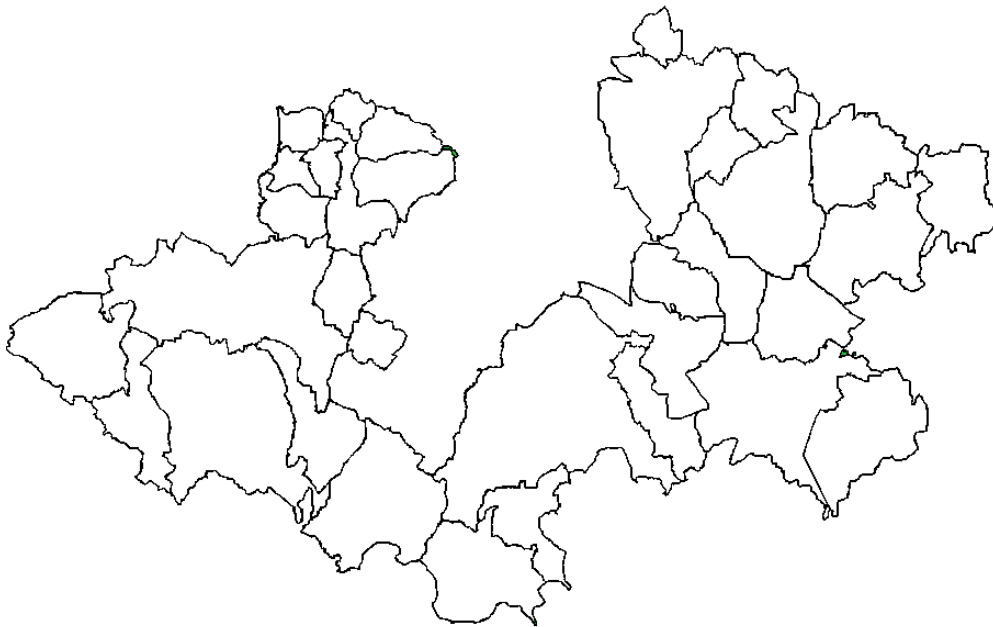

**IZVJEŠĆE O STANJU OKOLIŠA U
ZAGREBAČKOJ ŽUPANIJI
2009. – 2012. GODINE**

Zagreb, lipanj 2015.

IZVJEŠĆE O STANJU OKOLIŠA U ZAGREBAČKOJ ŽUPANIJI 2009. – 2012. GODINE

Ovo Izvešće je sastavni dio Zaključka o prihvaćanju Izvešća o stanju okoliša u Zagrebačkoj županiji 2009. – 2012., kojeg je donijela Županijska skupština Zagrebačke županije na 14. sjednici, održanoj 3. prosinca 2015. godine.

KLASA: 021-04/15-01/07

URBROJ: 238/1-01-15-53

Zagreb, 3. prosinca 2015.

Zagreb, lipanj 2015.

KLASA: 351-01/13-03/01

URBROJ: 238/1-18-02/4-15-31

Zagreb, 3. prosinca 2015.

Nositelj izrade i izrađivač:

UPRAVNI ODJEL ZA PROSTORNO UREĐENJE,

GRADNJU I ZAŠTITU OKOLIŠA

ODSJEK ZA ZAŠTITU OKOLIŠA

Pročelnik

1. Ante Mandarić, dipl.iur.

Stručni tim Odsjeka za zaštitu okoliša:

1. Marko Prce, dipl.ing.geol. – viši stručni suradnik za zaštitu okoliša,
2. Denis Begić, prof.geog. – viši stručni suradnik za zaštitu prirode,
3. Marijana Malenica, dipl.ing.biol. - viši stručni suradnik za zaštitu okoliša,
4. Tomislav Fratrić, dr.vet.med. – savjetnik za zaštitu okoliša,
5. Sandra Mirić, dipl.iur. – samostalni upravni referent za zaštitu okoliša i prirode.

SADRŽAJ

1.	UVOD	6
2.	OSNOVNI PODACI O ZAGREBAČKOJ ŽUPANIJI	7
2.1.	PODACI DRŽAVNOG ZAVODA ZA STATISTIKU PREMA POPISU STANOVNIŠTVA RH IZ 2011. GODINE	7
2.2.	CESTOVNI PROMET	8
2.3.	KLIMATOLOŠKE I METEOROLOŠKE ZNAČAJKE	9
2.4.	ANALIZA SMJERA VJETRA	9
3.	PROVEDBA ZAŠTITE OKOLIŠA	11
3.1.	UPRAVNI ODJEL ZA PROSTORNO UREĐENJE, GRADNJU I ZAŠTITU OKOLIŠA – ODSJEK ZA ZAŠTITU OKOLIŠA	12
3.2.	UPRAVNI ODJEL ZA PROMET I KOMUNALNU INFRASTRUKTURU	22
3.3.	UPRAVNI ODJEL ZA POLJOPRIVREDU	25
3.4.	UPRAVNI ODJEL ZA GOSPODARSTVO	27
3.5.	REGIONALNA RAZVOJNA AGENCIJA ZAGREBAČKE ŽUPANIJE	29
3.6.	AKCIDENTI	30
3.7.	IZVRŠENI INSPEKCIJSKI NADZORI	32
4.	PROJEKTI ZAŠTITE OKOLIŠA U ŠKOLAMA ZAGREBAČKE ŽUPANIJE	33
5.	STANJE ZAŠTITE OKOLIŠA U OPĆINAMA I GRADOVIMA	37
6.	VODOOPSKRBA I ODVODNJA ZAGREBAČKE ŽUPANIJE	42
6.1.	VODOCRPILIŠTE KOSNICA	42
7.	GOSPODARENJE OTPADOM U ZAGREBAČKOJ ŽUPANIJI	47
7.1.	POSTOJEĆE STANJE GOSPODARENJA OTPADOM	48
7.2.	ŽUPANIJSKI CENTAR ZA GOSPODARENJE OTPADOM (ŽCGO)	51
8.	KAKVOĆA ZRAKA U ZAGREBAČKOJ ŽUPANIJI	56
9.	REGISTAR ONEČIŠĆAVANJA OKOLIŠA ZAGREBAČKE ŽUPANIJE	58

9.1.	ROO - OTPAD	59
9.2.	ROO – TLO	61
9.3.	ROO – VODA	62
9.4.	ROO - ZRAK	65
10.	ZAŠTITA PRIRODE	69
10.1.	EKOLOŠKA MREŽA NA PODRUČJU ZAGREBAČKE ŽUPANIJE	69
10.2.	UPRAVLJANJE ZAŠTIĆENIM PODRUČJIMA	70
11.	KORIŠTENJE PROSTORA	76
11.1.	PROSTORNI PLAN ZAGREBAČKE ŽUPANIJE	76
11.2.	PROSTORNI PLANOV I PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA	78
11.3.	PROSTORNI PLANOV I UREĐENJA OPĆINA I GRADOVA	79
12.	OSTVARENJE CILJEVA I PROVEDBA MJERA	84
13.	ZAKLJUČAK	95
14.	LITERATURA	96

1. UVOD

Izvješće o stanju okoliša izrađuje se na temelju Zakona o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13 – odredbe članka 202. Zakona o gradnji), za potrebe praćenja ostvarivanja ciljeva iz Programa zaštite okoliša Zagrebačke županije („Glasnik Zagrebačke županije“, broj 20/03, 5/05 i 14/07) te programskih dokumenata vezanih za pojedine sastavnice okoliša. Ovo Izvješće sadrži podatke o stanju okoliša i utjecaju pojedinih zahvata na okoliš, ocjenu stanja i učinkovitosti provedenih mjera, podatke o praćenju stanja okoliša te korištenju financijskih sredstava za zaštitu okoliša u svrhu cjelovitog uvida u stanje okoliša Zagrebačke županije.

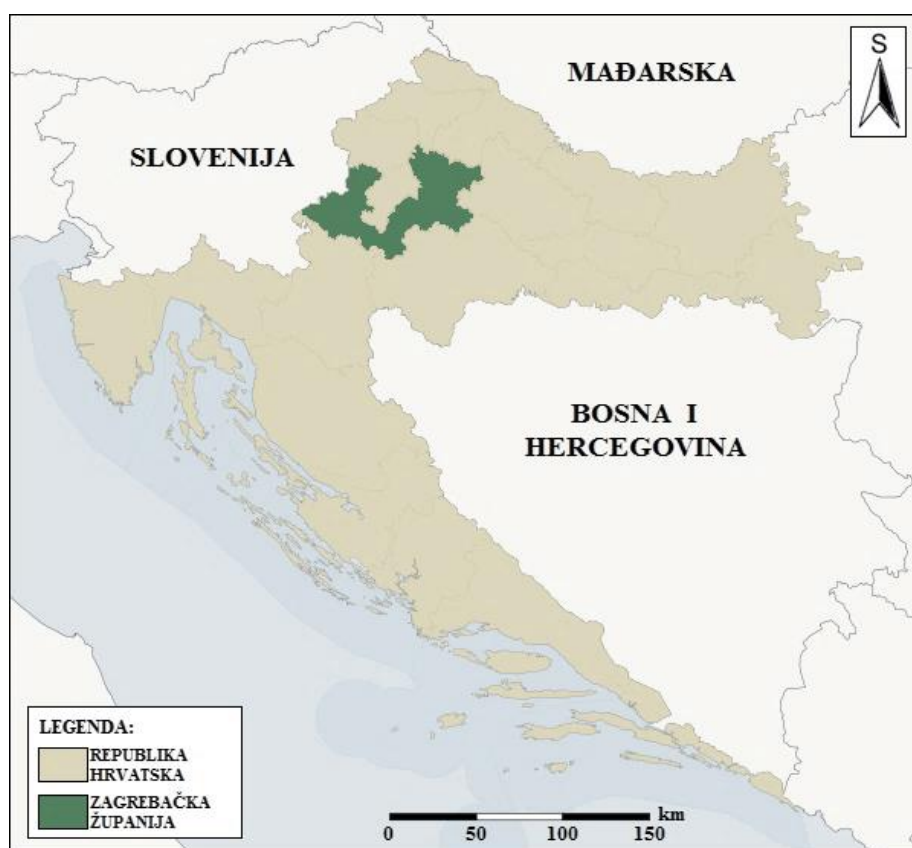
Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša - Odsjek za zaštitu okoliša izradio je četvrto Izvješće o stanju okoliša u Zagrebačkoj županiji za razdoblje od 2009. do 2012. godine. Prvo Izvješće o stanju okoliša („Glasnik Zagrebačke županije“, broj 17/99) izradila je nevladina udruga Zelena akcija, a donijela ga je Županijska skupština Zagrebačke županije 10. studenoga 1999. godine. Prema Programu Zaštite okoliša Zagrebačke županije („Glasnik Zagrebačke županije“, broj 20/03, 5/05 i 14/07), drugo Izvješće o stanju okoliša za razdoblje od 2000. do 2004. godine, koje je izradio županijski Zavod za prostorno uređenje i zaštitu okoliša, Županijska skupština Zagrebačke županije donijela je 14. prosinca 2005. godine („Glasnik Zagrebačke županije“, broj 24/05). Treće Izvješće o stanju okoliša izradio je Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša - Odsjek za zaštitu okoliša („Glasnik Zagrebačke županije“, broj 22/10), a donijela ga je Županijska skupština Zagrebačke županije 21. rujna 2010. godine.

Prilikom izrade Izvješća korišteni su podaci prikupljeni od općina i gradova te osnovnih i srednjih škola na području Zagrebačke županije, Ministarstva zaštite okoliša i prirode, Agencije za zaštitu okoliša, Državnog hidrometeorološkog zavoda, Hrvatskih voda, Državne uprave za zaštitu i spašavanje te podaci iz Registra onečišćavanja okoliša i Državnog zavoda za statistiku. Također, korišteni su podaci iz studija, dokumenata i projekata, koji su izrađeni za područje Zagrebačke županije u promatranom razdoblju te drugi podaci koje su dostavili upravni odjeli Zagrebačke županije.

2. OSNOVNI PODACI O ZAGREBAČKOJ ŽUPANIJI

Zagrebačka županija nalazi se u sjeverozapadnom dijelu Republike Hrvatske (slika 2.1.) i obuhvaća prostor površine 3.058,15 km² kojim okružuje Grad Zagreb sa zapadne, južne i istočne strane te se često naziva „zagrebačkim prstenom“. Zagrebačka županija je administrativna cjelina koja je pod tim nazivom (*Comitatus Zagrabienensis*) prvi put ustrojena u 18. stoljeću, a službeno od 17. srpnja 1759. kad joj je carica i kraljica Marija Terezija podarila grb i pečatnjak. Taj grb je i danas u uporabi, a spomenuti datum slavi se kao Dan Zagrebačke županije.

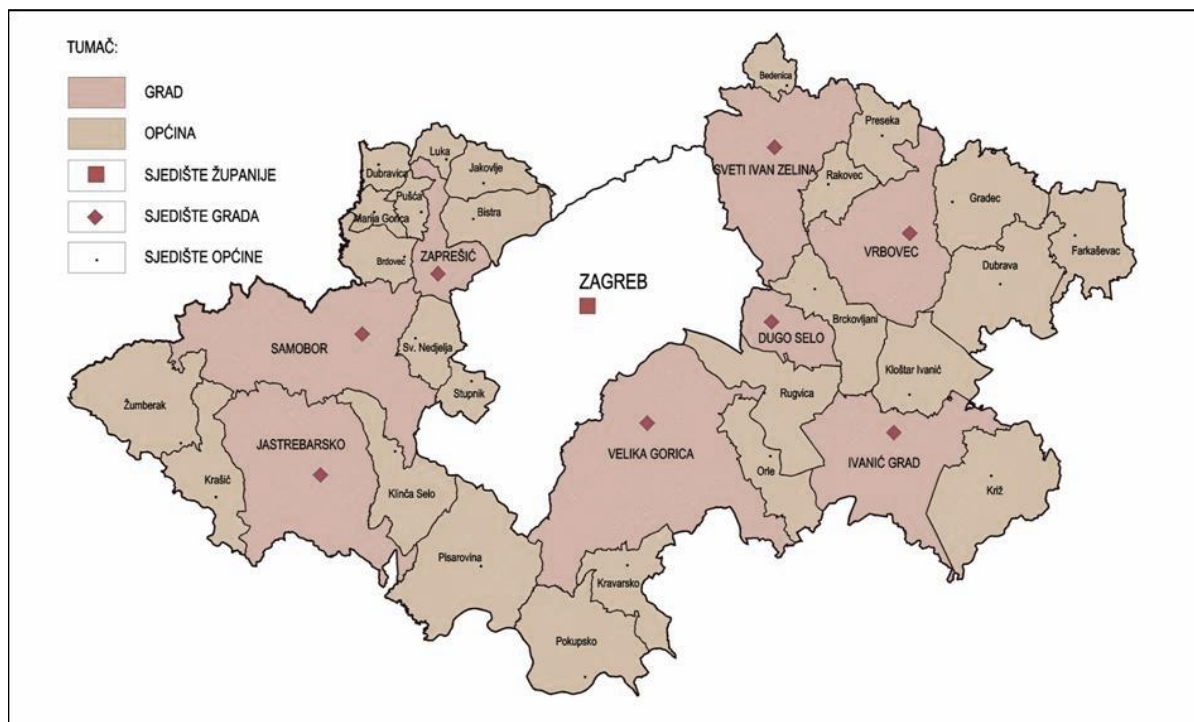
Teritorij se tijekom povijesti mijenjao, a u današnjim granicama Zagrebačka županija postoji od 1. siječnja 1997. te na sjeveru graniči s Krapinsko – zagorskom, Varaždinskom i Koprivničko – križevačkom županijom, na jugozapadu s Karlovačkom županijom, na jugu sa Sisačko – moslavačkom, a na istoku s Bjelovarsko – bilogorskom županijom (PPZZ, 2002.). Sjeverozapadna granica Zagrebačke županije ujedno je i državna granica Republike Hrvatske i Republike Slovenije.

Slika 2.1. Položaj Zagrebačke županije
(Modificirano prema M. Dörrbeckeru, 2008.)

2.1. PODACI DRŽAVNOG ZAVODA ZA STATISTIKU RH IZ 2011. GODINE

Zagrebačka županija zauzima površinu od 3.060 km², što iznosi 5,4% ukupne površine Republike Hrvatske, a sastoji se od 9 gradova, 25 općina i 694 naselja. Gradovi i općine su grupirani u 8 prostornih cjelina uspostavljenih grupiranjem općina oko gradova kojima gravitiraju (slika 2.2.). Prema popisu stanovnika iz 2011. godine (Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, 2013.), na području županije živi 317.606 stanovnika. Prosječna gustoća naseljenosti Zagrebačke županije iznosi 103,79 st/km². Županija u cjelini bilježi porast broja stanovnika u odnosu na popis stanovnika iz 2001. godine, a najbrže se razvijaju naselja u blizini Zagreba.

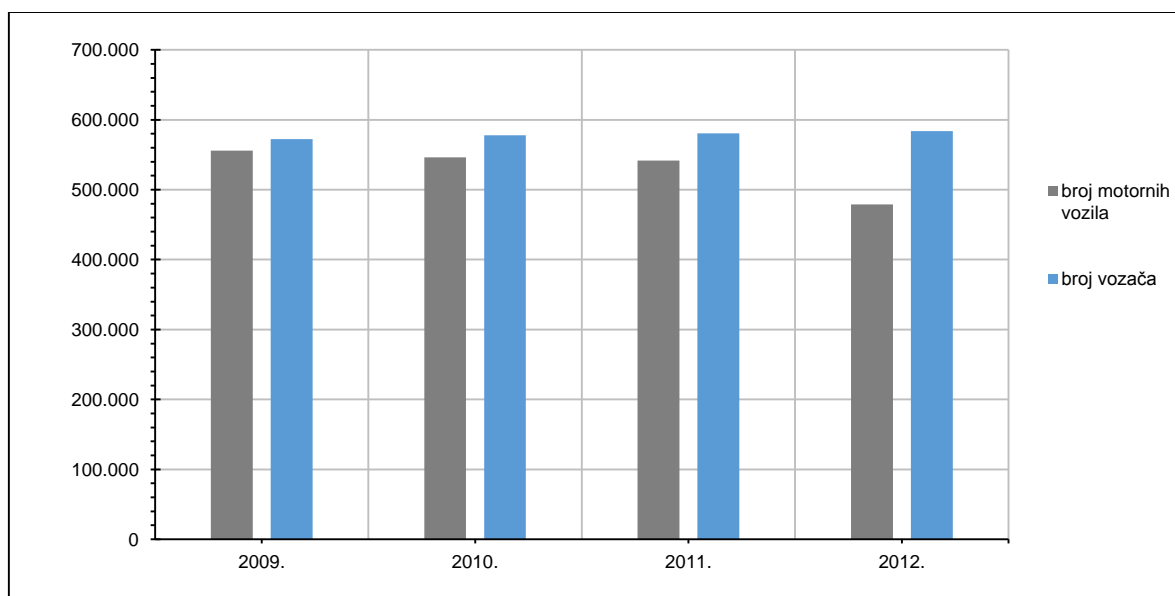

Slika 2.2. Političko-teritorijalni ustroj Zagrebačke županije
(Izvor: Dražetić i dr., 2002.)

2.2. CESTOVNI PROMET

Prema podacima iz Izvešća Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske, Policijske uprave zagrebačke, u proteklom četverogodišnjem razdoblju nije bilo porasta registriranih vozila na području Zagrebačke županije i Grada Zagreba, ali je zabilježen porast broja registriranih vozača (slika 2.3.).

U razdoblju od 2009. do 2011. godine bilježi se blagi pad broja registriranih motornih vozila, dok je u 2012. godini zabilježen značajniji pad registriranih motornih vozila od 11,6% u odnosu na 2011. godinu. Na području Zagrebačke županije i Grada Zagreba u prosjeku je registrirano 25% motornih vozila od ukupnog broja motornih vozila u Republici Hrvatskoj.

Slika 2.3. Broj registriranih motornih vozila i vozača od 2009. do 2012. godine

Cestovni promet Zagrebačke županije i Grada Zagreba glavno je sjecište najvažnijih i najopterećenijih prometnih pravaca u Republici Hrvatskoj. Prema Zagrebačkoj županiji i Gradu Zagrebu dnevno gravitira veliki broj vozila, što uzrokuje veliko opterećenje na svim cestovnim pravicima.

2.3. KLIMATOLOŠKE I METEOROLOŠKE ZNAČAJKE

Područje Zagrebačke županije, prema Köpenovoj klasifikaciji, pripada klimatskom području „Cfbwx“. To je umjereno kontinentalna klima, u kojoj nema suhog razdoblja tijekom godine s toplim ljetima i umjereno hladnim zimama, dok su oborine jednoliko razdijeljene na cijelu godinu. U tablici 2.1. prikazani su podaci Državnog hidrometeorološkog zavoda o srednjim mjesečnim i godišnjim količinama oborina u četverogodišnjem razdoblju od 2009. do 2012. godine. Podaci koji su dobiveni sa pet meteoroloških postaja na području Zagrebačke županije pokazuju da se maksimum oborina, prema srednjim vrijednostima, dogodio tijekom mjeseca lipnja i rujna. U vrijednostima godišnjih količina oborina nije bilo oscilacija tijekom četverogodišnjeg razdoblja.

Tablica 2.1. Srednje mjesečne i godišnje količine oborina od 2009. do 2012. godine na području Zagrebačke županije (Izvor: Državni hidrometeorološki zavod, 2013.)

METEOROLOŠKA POSTAJA	SREDNJE MJESEČNE I GODIŠNJE KOLIČINE OBORINA (mm)												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	GODIŠNJA
Jastrebarsko	65,8	57,4	38,3	59,5	88,2	118,6	80,3	52,7	146,8	102,3	92,2	94	996,2
Zračna luka Pleso	56,7	51,1	44,4	51,9	77	122,9	59,9	49,6	96,3	74,3	82,8	91,3	858,2
Samobor	68,4	58,9	50,3	73,7	92,7	102,9	95,8	65	130	112,2	102,5	98	1050,5
Šibice	57,3	43,9	39,5	63,8	75,9	101,1	93,9	64,9	124,9	90,7	86,6	80,5	923,2
Zelina	56,7	50,4	36,7	46,7	86,1	79,7	72	68,9	99,8	78,4	70,7	95,7	841,9

U tablici 2.2. prikazani su podaci Državnog hidrometeorološkog zavoda o srednjim mjesečnim i godišnjim temperaturama zraka u četverogodišnjem razdoblju od 2009. do 2012. godine. Podaci koji su dobiveni sa pet meteoroloških postaja na području Zagrebačke županije pokazuju da su najniže srednje mjesečne temperature zabilježene u siječnju, ali iznad -1 °C, dok su ljeta bila relativno svježija, sa srednjom mjesečnom temperaturom ispod 23 °C u srpnju kao najtopliji mjesec. U vrijednostima godišnjih vrijednosti temperatura nije bilo oscilacija tijekom četverogodišnjeg razdoblja.

Tablica 2.2. Srednje mjesečne i godišnje temperature zraka od 2009. do 2012. godine na području Zagrebačke županije (Izvor: Državni hidrometeorološki zavod, 2013.)

METEOROLOŠKA POSTAJA	SREDNJE MJESEČNE I GODIŠNJE TEMPERATURE ZRAKA (°C)												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	GODIŠNJA
Jastrebarsko	0,2	0,3	7,1	12,8	16,6	20,1	22,2	22	17,4	10,2	6,9	1,2	11,4
Zračna luka Pleso	0,2	0,6	7,4	12,9	16,8	20,6	22,8	22,6	17,6	10,4	6,7	1,3	11,7
Samobor	0,6	1,2	7,9	13,4	17,1	20,8	22,7	22,4	17,7	10,8	7,2	1,8	12
Šibice	0	0,5	7	12,4	16,1	20	21,9	21,4	16,7	9,9	6,7	1	11,1
Zelina	0,4	1	8	13,4	16,8	20,4	22,4	22,5	18,1	10,8	7,2	1,9	11,9

2.4. ANALIZA SMJERA VJETRA

Državni hidrometeorološki zavod dostavio je Zagrebačkoj županiji podatke o smjeru i brzini vjetra za četverogodišnje razdoblje (2009. - 2012.) sa pet meteoroloških postaja, (Jastrebarsko, Zračna luka Pleso, Samobor, Šibice, Zelina). Podaci sa meteorološke postaje Jastrebarsko su nepotpuni te nisu uzeti u razmatranje. Na temelju mjerenja sa pojedinih meteoroloških postaja na području Zagrebačke

županije, koja su izvršena u razdoblju od 2009. do 2012. godine, napravljena je grafička analiza podataka (PRILOG 1.).

Prema podacima „ruže vjetrova“, u promatranom vremenskom razdoblju na području Zagrebačke županije nije bilo velikih oscilacija u promjenama smjera vjetra. Na karti je vidljivo da u istočnom dijelu Zagrebačke županije većinom pušu sjeveroistočni i jugozapadni vjetrovi (PRILOG 1.), dok mjerne postaje Samobora i Zaprešića (šibice) u zapadnom dijelu Zagrebačke županije pokazuju ujednačene vrijednosti smjerova vjetra, sa nešto jačim sjevernim i južnim vjetrovima. Prema dobivenim podacima, prikazane analize brzine vjetrova predstavljaju relativni podatak te su indikativne i ukazuju na smjerove vjetra na području Zagrebačke županije (PRILOG 1.).

S obzirom na geografski položaj Zagrebačke županije i Grada Zagreba, smjerove kretanja vjetrova i onečišćenja koje generira Grad Zagreb, može se pretpostaviti da se „oblak zagađenja“ premješta nad susjedne gradove (Velika Gorica, Dugo Selo, Samobor, Sveta Nedelja i Zaprešić) i time uzrokuje povišene koncentracije pojedinih onečišćujućih tvari u zraku.

3. PROVEDBA ZAŠTITE OKOLIŠA I PRIRODE

Županijski Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša čine dva odsjeka. Odsjek za prostorno uređenje i gradnju, kojeg čine služba u sjedištu i 8 pododsjeka u gradovima županije, te Odsjek za zaštitu okoliša. Redovita djelatnost Odsjeka za zaštitu okoliša sastoji se od provođenja važećih zakonskih propisa. Odsjek za zaštitu okoliša obavlja poslove određene Zakonom o zaštiti okoliša (NN 110/07), a to su poslovi praćenja stanja okoliša, priprema nacrtu planova i programa iz područja zaštite okoliša, izrada izvješća o stanju okoliša koje se odnosi na provedbu programa županije, provođenje postupka strateške procjene utjecaja planova i programa na okoliš i procjene utjecaja na okoliš pojedinačnih zahvata u prostoru te provođenje postupaka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš. Obavlja poslove određene Zakonom o otpadu (NN 178/04, 111/06, 60/08 i 87/09), a to su poslovi provođenja postupaka i izdavanja dozvola za gospodarenje komunalnim i posebnim kategorijama otpada i vođenje registra onečišćavanja okoliša vezano za postupanje s otpadom.

Također, Odsjek za zaštitu okoliša obavlja poslove određene Zakonom o zaštiti zraka (NN 130/11), a to su poslovi praćenja stanja u području zaštite zraka, izrada programa poboljšanja kakvoće zraka županije, izrada izvješća o provođenju navedenog programa, vođenje registra onečišćavanja okoliša u području zaštite zraka, zatim poslove određene Zakonom o zaštiti prirode (NN 70/05, 139/08 i 57/11), a to su poslovi priprema nacrtu planova, programa i izvješća iz područja zaštite prirode, praćenje provođenja mjera zaštite na zaštićenim područjima prirodnih vrijednosti, sudjelovanje u postupcima dodjele koncesija za zaštićena područja, vođenje očevidnika o podacima važnim za zaštitu prirode, izdavanje uvjeta zaštite prirode i izdavanje dopuštenja za zahvate u zaštićenim područjima prirodnih vrijednosti. Na ovim poslovima radi 5 djelatnika od ukupno sistematiziranih 6. U tablici 3.1. prikazani su procesi i aktivnosti u radu Odsjeka za zaštitu okoliša Zagrebačke županije.

Tablica 3.1. *Procesi i aktivnosti u procesu rada Odsjeka za zaštitu okoliša*

RBR	PROCESI	AKTIVNOSTI U PROCESU
1.	Planiranje i izrada proračuna	<ul style="list-style-type: none"> - Planiranje proračuna - Izrada proračuna - Izrada Izvješća o ostvarenju Proračuna (polugodišnji i godišnji obračun Proračuna) - Praćenje izvršenja proračuna
2.	Praćenje stanja okoliša i zaštita okoliša	<ul style="list-style-type: none"> - Praćenje zakona i propisa iz područja zaštite okoliša i prirode - Priprema nacrtu planova i programa iz područja zaštite okoliša - Izrada izvješća o stanju okoliša - Sufinanciranje lokalnih projekata zaštite okoliša - Provođenje lokalnih projekata zaštite okoliša - Uspostava informacijskog sustava zaštite okoliša - Financijska potpora udrugama za zaštitu okoliša i prirode
3.	Provođenje postupaka gospodarenja i postupanja s otpadom	<ul style="list-style-type: none"> - Vođenje postupaka i izdavanja dozvola za gospodarenje komunalnim i posebnim kategorijama otpada - Vođenje registra onečišćavanja okoliša vezano za postupanje s otpadom
4.	Zaštita zraka	<ul style="list-style-type: none"> - Praćenje stanja u području zaštite zraka - Izrada Programa poboljšanja kakvoće zraka - Izrada izvješća o provođenju Programa poboljšanja kakvoće zraka - Vođenje registra onečišćavanja okoliša u području zaštite zraka
5.	Zaštita voda	<ul style="list-style-type: none"> - Vođenje registra onečišćavanja okoliša, općenito o otpadnim vodama i zaštiti voda

RBR	PROCESI	AKTIVNOSTI U PROCESU
6.	Zaštita prirode	<ul style="list-style-type: none"> - Priprema nacrtu planova i programa iz područja zaštite prirode - Praćenje provođenja mjera zaštite na zaštićenim područjima prirodnih vrijednosti - Izdavanje uvjeta zaštite prirode - Izdavanje dopuštenja za zahvate u zaštićenim područjima - Sudjelovanje u postupcima dodjele koncesija za zaštićena područja - Vođenje očevidnika o podacima važnim za zaštitu prirode - Zaštita, održavanje i očuvanje, promicanje, korištenje zaštićenih prirodnih vrijednosti

Odlukom Županijske skupštine Zagrebačke županije („Glasnik Zagrebačke županije“, broj 14/07 i 30/07) i temeljem Zakona o zaštiti prirode (NN 70/05 i 139/08), 2008. godine osnovana je Javna ustanova za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim dijelovima prirode na području Zagrebačke županije – „Zeleni Prsten“. Javna ustanova „Zeleni prsten“ obavlja djelatnost zaštite, održavanja i promicanja zaštićenih područja, prirodnih vrijednosti i dijelova Nacionalne ekološke mreže (NEM) u cilju zaštite i očuvanja izvornosti prirode, osiguravanja neometanog odvijanja prirodnih procesa i održivog korištenja prirodnih dobara te nadzor provođenja uvjeta i mjera zaštite prirode na područjima kojima upravlja.

Na teritoriju Zagrebačke županije nalazi se 31 zaštićeno područje prirode u kategorijama parka prirode, spomenika prirode, značajnog krajobraza, posebnih rezervata, spomenika parkovne arhitekture i parkovi šuma, a obuhvaćaju površinu od 37.398,44 ha (razvidno Prostornom planu Zagrebačke županije i publikaciji „Zaštićene prirodne vrijednosti Zagrebačke županije“, Zagrebačka županija, 2006.).

Također, Javna ustanova „Zeleni prsten“ vodi brigu o organizaciji pravilnog održavanja, zaštite i korištenja zaštićenih područja i drugih zaštićenih prirodnih vrijednosti te sudjeluje u izradi prostornih planova područja posebnih obilježja te drugih prostornih planova predlažući mjere zaštite zaštićenih područja.

3.1. UPRAVNI ODJEL ZA PROSTORNO UREĐENJE, GRADNJU I ZAŠTITU OKOLIŠA - ODSJEK ZA ZAŠTITU OKOLIŠA

Sukladno planu rada za proteklo četverogodišnje razdoblje, Odsjek za zaštitu okoliša utrošio je proračunska sredstva namjenski na tekuće aktivnosti i projekte. Kontinuirano se vodi Registar onečišćavanja okoliša u suradnji s Agencijom za zaštitu okoliša i obveznicima dostave podataka po pitanju uspostave i vođenja informacijskog sustava zaštite okoliša. Provođenje propisa iz područja zaštite okoliša (tablica 3.2.) podrazumijeva stratešku procjenu utjecaja na okoliš (SPUO), a to je postupak kojim se procjenjuju vjerojatno značajni utjecaji na okoliš, koji mogu nastati provedbom strategije, plana ili programa temeljem Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš (NN 64/08). Obavezno se provodi za strategije, planove i programe, uključujući njihove značajne izmjene i dopune koji se donose na državnoj, područnoj (regionalnoj) te na lokalnoj razini za velike gradove, iz područja poljoprivrede, šumarstva, ribarstva, energetike, industrije, rudarstva, prometa, elektroničkih komunikacija, turizma, prostornog planiranja, regionalnog razvoja, gospodarenja otpadom i vodnoga gospodarstva.

Ocjena o potrebi strateške procjene (OSPUO) provodi se za izmjene i/ili dopune strategija, planova i programa gore navedenih te za strategije, planove i programe jedinica lokalne samouprave, uključujući njihove izmjene i dopune, osim velikih gradova za koje se obavezno provodi strateška procjena.

Procjena utjecaja zahvata na okoliš (PUO) se provodi kod mogućih značajnih utjecaja na okoliš zahvata određenih Uredbom o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (NN 64/08 i 67/09), a za zahvate koji se nalaze

u popisu zahvata priloga 2. i 3., provodi se postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš (OPUO). Procjena utjecaja zahvata na okoliš provodi se u okviru pripreme namjeravanog zahvata, prije izdavanja lokacijske dozvole za provedbu zahvata ili drugog odobrenja za zahvat, za koji izdavanje lokacijske dozvole nije obavezno. Također, Odsjek za zaštitu okoliša rješava zahtjeve za pravnom pomoći u postupku izdavanja potvrde da je predmet ulaganja u skladu s standardima EU i RH, u projektima IPARD i SAPARD.

Tablica 3.2. Broj riješenih zahtjeva u provođenju propisa zaštite okoliša u razdoblju od 2009. do 2012. godine.

GODINA	SAPARD zahtjev za pravnom pomoći u postupku izdavanja potvrde	IPARD zahtjev za pravnom pomoći u postupku izdavanja potvrde	OPUO ocjena o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš	OSPUO ocjena o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš	PUO Koordnacija javne rasprave u postupcima	KOORDINACIJA javne rasprave u postupcima objedinjenih uvjeta zaštite okoliša	OPUO, PUO mišljenje	OSPUO,SPUO mišljenje
2009.	3	-	-	-	5	-	3	-
2010.	-	-	1	1	4	-	1	-
2011.	-	1	-	1	4	1	4	3
2012.	-	6	4	-	6	3	5	2

Odsjek za zaštitu okoliša vodi postupke izdavanja dozvola za gospodarenje neopasnim i komunalnim otpadom prema odredbama Zakona o otpadu (NN 178/04, 111/06, 60/08 i 87/09). Tvrtke koje posjeduju dozvolu za gospodarenje neopasnim i komunalnim otpadom u Zagrebačkoj županiji, a koje su izdane u razdoblju od 2009. do 2012. godine, prikazane su u tablici 3.3. U tablici su navedeni ime tvrtke ili obrta, datum izdavanja i isteka dozvole, naziv dozvole te za što je dozvola izdana. Dozvole se izdaju na rok od 5 godina s mogućnošću produženja i/ili izmjene iste sukladno Zakonu o otpadu (NN 178/04, 111/06, 60/08 i 87/09).

Tablica 3.3. Pregled dozvola za gospodarenje otpadom u Zagrebačkoj županiji od 2009. do 2012. godine
(Izvor: Pregled podataka iz Registra dozvola i potvrda za gospodarenje otpadom, AZO 2013.)

RBR	TVRTKA / ADRESA	Datum izdavanja dozvole / dopune	Datum isteka dozvole / dopune	NAZIV DOZVOLE / DOPUNE	DOZVOLA / DOPUNA IZDANA ZA:	Skupljanje	Skладиštenje	Oporaba	Obrada	Odlaganje
1.	AEKS d.o.o. Omladinska 45, Ivanić-Grad	01.12.2009.	01.12.2014.	Dozvola za skupljanje neopasnog otpada	Obavljanje djelatnosti skupljanja, bez međuskladištenja.	+				

RBR	TVRTKA / ADRESA	Datum izdavanja dozvole / dopune	Datum isteka dozvole / dopune	NAZIV DOZVOLE / DOPUNE	DOZVOLA / DOPUNA IZDANA ZA:	Skupljanje	Skladištenje	Oporaba	Obrada	Odlaganje
2.	AEKS d.o.o. Omladinska 45, Ivanić-Grad	03.05.2011.	30.11.2014.	Dopunska dozvola	Dozvoljava se poduzeću AEKS d.o.o. iz Ivanić - Grada, Omladinska 45 skupljanje dodatnih vrsta neopasnog otpada.	+				
3.	AEKS d.o.o. Omladinska 45, Ivanić-Grad	08.06.2011.	30.11.2014.	Rješenje	Mijenjaju se I. i II. točka izreke Dopunske dozvole za gospodarenje otpadom od 03.05.2011.	+				
4.	AURA d.o.o. Rajski kut 21/a, Ivanić-Grad	18.07.2011.	18.07.2016.	Dozvola	Obavljanje djelatnosti skupljanja, skladištenja i uporabe (postupkom R4) ključnog broja 09 01 07 i 09 01 08 u količini od 5 tona godišnje.	+	+	+		
5.	Autoprijevoz i reciklaža neopasnog tehnološkog otpada vl. Stjepan Vlahovac Braće Radića 155, Velika Gorica	06.12.2010.	06.12.2015.	Dozvola	Obavljanje djelatnosti skupljanja neopasnog otpada.	+				
6.	BRKOVIĆ d.o.o. Industrijska 3, Sveta Nedelja	09.05.2012.	09.05.2017.	Dozvola	Obavljanje djelatnosti skupljanja, skladištenja i uporabe (postupkom R3) na lokaciji u Svetoj Nedelji, Industrijska 3 na k.č. br. 529/1, k.o. Sveta Nedelja.	+	+	+		
7.	DRAIVA d.o.o. Gornjostupnička 96, Gornji Stupnik	05.07.2012.	07.02.2017.	Dozvola	Obavljanje djelatnosti skupljanja komunalnog otpada. Navedeni komunalni otpad se skuplja s područja općina i gradova u RH, s kojima tvrtka ima sklopljen ugovor o koncesiji.	+				
8.	DRAVA INTERNATIONAL d.o.o. Drinska 121, Osijek	30.12.2010.	30.12.2015.	Dozvola za gospodarenje neopasnim otpadom	Obavljanje djelatnosti skupljanja i sklad. s predobradom neop. otpada (ambalaža od plastike) - u iznajmljenom skladištu u Jastrebarskom, Čabdin bb.	+	+			
9.	DUKOM d.o.o. Josipa Zorića 70, Dugo Selo	07.12.2009.	07.12.2014.	Dozvola za gospodarenje komunalnim i neopasnim otpadom	1. skupljanje komun. otpada i neopasnog otpada koji se izdvojeno skuplja i posebno zbrinjava; 2. odlaganje komun. otpada na odlagalište neopasnog otpada Andrilovac.	+				+
10.	ECOREC d.o.o. Karlovačka cesta 2/E, Zagreb	30.01.2009.	30.01.2014.	Dozvola za gospodarenje neopasnim otpadom	Obavljanje djelatnosti skupljanja i skladištenja neopasnog otpada (otpadnih guma) isključivo u skladišnoj zgradi u Jastrebarskom, Zdhovačka 50.	+	+			
11.	ECOREC d.o.o. Karlovačka cesta 2/E, Zagreb	27.02.2009.	30.01.2014.	Zaključak	U dozvoli za gospodarenje neopasnim otpadom od 30.01.2009. ispravlja se greška na način da se umjesto pogrešno upisanog naziva podnositelja zahtjeva EKOREC d.o.o. navede Ecorec d.o.o..	+	+			

RBR	TVRTKA / ADRESA	Datum izdavanja dozvole / dopune	Datum isteka dozvole / dopune	NAZIV DOZVOLE / DOPUNE	DOZVOLA / DOPUNA IZDANA ZA:	Skupljanje	Skladištenje	Oporaba	Obrada	Odlaganje
12.	EKO - FLOR PLUS d.o.o. Mokrice 180/c, Oroslavje	31.01.2011.	31.01.2011.	Dozvola	Dozvola za obradu neopasnog kompostabilnog otpada (metodom aerobnog kompostiranja) na lokaciji kompostane u Kloštar Ivaniću.			+	+	
13.	EKO - FLOR PLUS d.o.o. Mokrice 180/c, Oroslavje	27.04.2011.	27.04.2016.	Dozvola	Obavljanje djelatnosti skupljanja neopasnog otpada.	+				
14.	HAMBURGER RECYCLING ENS d.o.o. Trebež 2, Zabok	27.03.2009.	27.03.2014.	Dozvola za gospodarenje neopasnim otpadom	Obavljanje djelatnosti skupljanja, privremenog skladištenja i obrade neopasnog otpada u objektu u Poduzet. zoni Sveta Helena.	+	+	+	+	
15.	HAMBURGER RECYCLING ENS d.o.o. Trebež 2, Zabok	07.09.2009.	27.03.2014.	Zaključak	U dozvoli od 27.03.2009., ispravlja se greška na način da se u točki 2. izreke umjesto pogrešno upisanog postupka obrade otpada R5, navede ispravni postupak R3.	+	+	+	+	
16.	JAMNICA d.d. Getaldićeva 3, Zagreb	07.12.2012.	07.12.2017.	Dozvola	Dozvolom, Klasa: UP/I-351-01/12-02/15, Urbroj: 238/1-18-02/2-12-4, dozvoljava se obavljanje djelatnosti skupljanja, skladištenja i uporabe (postupak uporabe R3) neopasnog otpada ključnog broja 02 07 04 (materijali neprikladni za potrošnju ili preradu) na vlastitom uređaju za pročišćavanje otpadnih voda punionice "Jamnica" u Pisarovini, Vladimira Nazora 57, na k.č.br. 1160/1, k.o. Pisarovina u godišnjoj količini od 200 tona.	+	+	+		
17.	JAMNICA d.d. Getaldićeva 3, Zagreb	07.12.2012.	07.12.2017.	Dozvola	Dozvolom, Klasa: UP/I-351-01/12-02/16, Urbroj: 238/1-18-02/2-12-4, dozvoljava se obavljanje djelatnosti skupljanja, skladištenja i uporabe (postupak uporabe R3) neopasnog otpada ključnog broja 02 07 04 (materijali neprikladni za potrošnju ili preradu) na vlastitom uređaju za pročišćavanje otpadnih voda punionice „Jana“ u Gorici Svetojanskoj, Svetojanske Toplice bb, na k.č.br. 30 48/1, k.o. Sveta Ana, u godišnjoj količini od 300 tona.	+	+	+		
18.	KOS - M.V.M. d.o.o. Dragutina Stražimira 1, Donja Zelina	08.06.2012.	08.06.2017.	Dozvola	Obavljanje djelatnosti skupljanja, skladištenja i uporabe (postupak R3) na lokaciji sjedišta poduzeća u Donjoj Zelini, Dragutina Stražimira 1, na k.č.br. 318/1, k.o. Hrnjanec.	+	+	+	+	

RBR	TVRKA / ADRESA	Datum izdavanja dozvole / dopune	Datum isteka dozvole / dopune	NAZIV DOZVOLE / DOPUNE	DOZVOLA / DOPUNA IZDANA ZA:	Skupljanje	Skladištenje	Oporaba	Obrada	Odlaganje
19.	LAURA d.o.o. Dubravička 31, Šenkovec	20.06.2005.	20.06.2015.	Dozvola za gospodarenje otpadom	1. skupljanje i skladištenje na lokaciji postrojenja za reciklažu otpadnih kablova u Ključu Brdovečkom, M. Krušlina bb, 10292. 2. oporaba otpadnih kablova u postrojenju za reciklažu otpadnih kablova u Ključu Brdovečkom, M. Krušlina bb, 10292 Šenkovec.	+	+	+		
20.	LAURA d.o.o. Dubravička 31, Šenkovec	03.05.2010.	03.05.2015.	Dozvola (dopuna)	Produžava se rok važnosti dozvole za skupljanje, skladištenje i oporabu neopasnog otpada od 20.06.2005. godine.	+	+	+		
21.	LAURA d.o.o. Dubravička 31, Šenkovec	23.05.2011.	03.05.2015.	Dozvola	Obavljanje djelatnosti skupljanja i skladištenja neopasnog otpada. Neopasni otpad se nakon skupljanja skladišti u objektu u vlasništvu podnositelja zahtjeva na lokaciji u Ključu Brdovečkom, M. Krušlina bb, Šenkovec, te se nakon skladištenja, uz prateću dokumentaciju izvozi. Sakupljeni i uskladišteni neopasni otpad se, kao korisna sekundarna sirovina, prodaje konačnim, uglavnom stranim obrađivačima.	+	+			
22.	METALKO IVADA Bedema ljubavi 34, Sesvete	13.01.2012.	13.01.2017.	Dozvola	Obavljanje djelatnosti skupljanja i skladištenja s predobradom (postupak oporabe R13) na lokaciji izdvojenog pogona u Donjoj Zelini, Donjozelinska bb na k.č.br. 434/16, k.o. Hrnjanec.	+	+			
23.	METALKO IVADA Bedema ljubavi 34, Sesvete	24.07.2012.	01.03.2017.	Dozvola	Skupljanje i skladištenje s predobradom (postupak oporabe R13) na lokaciji iznajmljenog pogona u Vrbovcu, Križevačka 50 na k.č.br. 366/1, k.o. Vrbovec.	+	+			
24.	NOJ PRODUKT d.o.o. Velika Kosnica 73, Velika Gorica	15.12.2010.	15.12.2015.	Dozvola	Obavljanje djelatnosti skupljanja neopasnog otpada.	+				
25.	OBRT ANA METALI Poljana Čička bb, Novo Čiče	05.07.2011.	05.07.2016.	Dozvola	Dozvola za obavljanje djelatnosti skupljanja i skladištenja (postupkom R13).	+	+			
26.	OBRT LJEVAONICA ŽURA Čička poljana 77, Novo Čiče	05.07.2011.	05.07.2016.	Dozvola	Dozvola za obavljanje djelatnosti skupljanja, skladištenja i oporabe (postupkom R4).	+	+	+		

RBR	TVRTKA / ADRESA	Datum izdavanja dozvole / dopune	Datum isteka dozvole / dopune	NAZIV DOZVOLE / DOPUNE	DOZVOLA / DOPUNA IZDANA ZA:	Skupljanje	Skladištenje	Oporaba	Obrada	Odlaganje
27.	OBRT JONING VL. JOSIP NIKOLIĆ Lovreć bb, Lovreć	19.07.2012.	19.07.2017.	Dozvola	Obavljanje djelatnosti oporabe neopasnog građevnog otpada. Građevni otpad nastaje rušenjem objekata koji se nalaze na području Zagrebačke županije, te se postupkom R5 oporabljuje na mjestu nastanka pomoću mobilnog drobiličnog postrojenja postavljenog na samom gradilištu.			+		
28.	OTKUPNA STANICA METALI Krivajska 19, Zagreb	29.07.2009.	29.07.2014.	Dozvola za gospodarenje neopasnim otpadom	Obavljanje djelatnosti skupljanja, skladištenja i predobrade neopasnog otpada u objektu u Novakima, Rakitje.	+	+			
29.	OTKUPNA STANICA METALI Krivajska 19, Zagreb	25.11.2011.	25.11.2016.	Dozvola	Skupljanje i skladištenje s predobradom (postupak oporabe (R13)) na lokaciji u Novakima, Vojvodići 8a na k.č.br.566, k.o. Rakitje.	+	+			
30.	POS - PLAST d.o.o. Livadarska ulica 21, Vrbovec	23.07.2012.	23.07.2017.	Dozvola	1. obavljanje djelatnosti skupljanja, skladištenja i oporabe (postupak R3) slijedećih vrsta neopasnog otpada u iznajmljenom objektu u Vrbovcu, Kolodvorska 13; 2. obavljanje djelatnosti skupljanja i skladištenja (postupak R13) slijedećih vrsta neopasnog otpada u iznajmljenom objektu u Vrbovcu, Kolodvorska 13.	+	+	+		
31.	PREPLAM d.d. Zagrebačka 85, Jakovlje	21.02.2012.	21.02.2017.	Dozvola	Obavljanje djelatnosti skupljanja, skladištenja i oporabe (R3) na lokaciji sjedišta poduzeća u Jakovlju, Zagrebačka 85, na k.č. br. 2736/103 k.o. Jakovlje.	+	+	+		
32.	ROTO TRANS d.o.o. Kopernikova 8, Zagreb	08.06.2010.	08.06.2015.	Dozvola	1. obavljanje djelatnosti skupljanja neopasnog otpada; 2. skupljanje i skladištenje (lokacija skladišta otpada - Radnička ulica 9/c, Rakitje) s predobradom neopasnog otpada.	+	+			
33.	RS METALI d.d. Alojza Vojvodića 17, Sveta Nedelja	25.10.2010.	25.10.2015.	Dozvola	Skupljanje, skladištenje i oporaba neopasnog otpada.	+	+	+		
34.	SPECTRA MEDIA d.o.o. Gradišćanska 20, Zagreb	19.03.2009.	19.03.2014.	Dozvola za gospodarenje neopasnim EE otpadom	1. obavljanje djelatnosti skupljanja neopasnog EE otpada; 2. obavljanje djelatnosti skladištenja i oporabe neopasnog EE otpada: u objektu u D. Bistri , Krapinska ulica 62.	+	+	+		
35.	SPECTRA MEDIA d.o.o. Gradišćanska 20, Zagreb	20.07.2011.	20.07.2016.	Dozvola	Obavljanje djelatnosti sakupljanja, skladištenja i oporabe (postupci R11, R13) neopasnog otpada navedenog u dozvoli, na lokaciji Pogona 2 u Donjoj Bistri, Krapinska 62.	+	+	+		

RBR	TVRKA / ADRESA	Datum izdavanja dozvole / dopune	Datum isteka dozvole / dopune	NAZIV DOZVOLE / DOPUNE	DOZVOLA / DOPUNA IZDANA ZA:	Skupljanje	Skladištenje	Oporaba	Obrada	Odlaganje
36.	UNIJA IVANIĆ GRAD d.o.o. Dubravačka 26, Predavac	11.04.2011.	11.04.2016.	Dozvola	Obavljanje djelatnosti skupljanja i skladištenja neopasnog otpada na lokaciji u Donjem Šarampovu, Lonjska bb. Neopasni otpad se nakon skladištenja i predobrade papira i kartona prešanjem i baliranjem u iznajmljenom skladištu (Donje Šarampovo, Lonjska bb) predaje ovlaštenim oporabiteljima/zbrinjateljima.	+	+			
37.	UNIJPAPIR d.d. Radnička cesta 22, Zagreb	07.02.2011.	07.02.2016.	Dozvola za skupljanje i skladištenje neopasnog otpada	Dozvoljava se skupljanje, skladištenje i predobrada neopasnog otpada. Skup. otpad se skladišti u hali na lokaciji u N. Dvorima, Industrijska bb Zaprešić, gdje se sortira prema vrstama, prema potrebi predodređuje, preša te balira.	+	+			
38.	UNIJPAPIR d.d. Radnička cesta 22, Zagreb	15.12.2011.	15.12.2016.	Dozvola za skupljanje i skladištenje neopasnog otpada	1. dozvoljava se skupljanje, skladištenje i predobrada neopasnog otpada: na lokaciji podnositelja zahtjeva u Novim Dvorima, Industrijska bb u skladišnoj hali na k.č. br. 212/5 i u dijelu k.č.br. 212/2 k.o. Zaprešić do konačnog zbrinjavanja otpada putem ovlaštenih pravnih i fizičkih osoba; 2. dozvoljava se skupljanje, skladištenje i predobrada neopasnog otpada na dijelu k.č.br. 212/2 k.o. Zaprešić.	+	+			
39.	VG ČISTOĆA d.o.o. Kolodvorska 64, Velika Gorica	12.07.2006.	05.01.2014.	Dozvola za gospodarenje komunalnim i neopasnim otpadom	Skupljanje komunalnog i neopasnog otpada, te odlaganje otpada koji preostane nakon izdvajanja komponenti, koje se mogu reciklirati na odlagalište otpada Mraclin.	+				+
40.	VG ČISTOĆA d.o.o. Kolodvorska 64, Velika Gorica	05.01.2009.	05.01.2014.	Dozvola za gospodarenje komunalnim i neopasnim otpadom (dopuna)	1. Produžava se rok važnosti dozvole za gospodarenje komunalnim i neopasnim otpadom od 12. srpnja 2006. te se na taj način dozvoljava komunalnom poduzeću VG Čistoća d.o.o. iz Velike Gorice, Kolodvorska 64, skupljanje; 2. Dozvoljava se komunalnom poduzeću VG ČISTOĆA d.o.o. iz Velike Gorice, Kolodvorska 64, odlaganje otpada koji preostane nakon izdvajanja komponenti koje se mogu reciklirati, na odlagalište neopasnog otpada Mraclinska Dubrava	+				+

Sukladno Zakonu o udrugama (NN 88/01 i 11/02) Zagrebačka županija raspisuje natječaj za prijavu programa i projekata udruga za zaštitu okoliša i prirode sa sjedištem na području Zagrebačke županije, za financijsku potporu u okviru raspoloživih sredstava iz Županijskog proračuna. Financijska potpora udrugama građana za zaštitu okoliša dodjeljuje se od 2001. godine. Od 2009. do 2012. godine

spomenuta proračunska izdvajanja iznosila su od 200.000,00 do 240.000,00 kuna. U prosjeku se godišnje na natječaj za dodjelu financijske potpore javi 20 udruga za zaštitu okoliša i prirode od ukupno registriranih 60 pri Službi za opću upravu, Ureda državne uprave u Zagrebačkoj županiji.

Financijska potpora dodjeljivana je za projekte edukacije i poboljšanja stanja zaštite okoliša, kao što su: akcije uklanjanja i zbrinjavanja otpada s divljih deponija, informiranje i edukacija učenika, stanovništva i lokalne zajednice, održavanje radionica, tečajeva i seminara, održavanje javnih tribina i predavanja, radionice na temu zaštite okoliša i gospodarenja otpadom, monitoring i zeleno redarstvo, izrada poučnih staza i drugo (tablica 3.4.). U tom smislu bilježi se kontinuirano djelovanje Zagrebačke županije na edukaciji i poboljšanju stanja okoliša putem udruga.

Tablica 3.4. Podaci o dodijeljenim sredstvima i provedenim projektima udruga za zaštitu okoliša i prirode na području Zagrebačke županije od 2009. do 2012. godine

UDRUGA	2009.	2010.	2011.	2012.
	Dodijeljena sredstva / Projekt	Dodijeljena sredstva / Projekt	Dodijeljena sredstva / Projekt	Dodijeljena sredstva / Projekt
Zlatno doba, Caginec	5.000,00 kn Izrada slikovnice o zaštiti okoliša za djecu	5.000,00 kn Dovršenje projekta Eko-slikovnice za djecu - organiziranje likovnih i literarnih radionica	12.000,00 kn Edukativni kutak - promotivni stolčići, klupice ili stolci izrađeni iz ekoloških materijala	10.000,00 kn Edukativni kutak - promotivni stolčići, klupice ili stolci izrađeni iz ekoloških materijala
Dugoselski cvijet, Dugo Selo	-	10.000,00 kn Formiranje i uređenje školskog parka - priprema i čišćenje terena uz pomoć mehanizacije	20.000,00 kn Zeleni otoci u zelenom gradu - edukacija djece od najmlađe dobi o zbrinjavanju otpada	10.000,00 kn Zeleni otoci u zelenom gradu - edukacija djece od najmlađe dobi o zbrinjavanju otpada
Eko – Tila, Dubrava	-	15.000,00 kn Blago u otpadu - prikupljanje i razvrstavanje starog namještaja	20.000,00 kn Eko Tila reciklira - zbrinjavanje otpada putem edukacije iz područja zaštite okoliša	14.000,00 kn Edukacijom i eko-radionicama do očuvanja okoliša - cilj je upoznati stanovnike manjih naselja
Eko-selo Gradunje, Sv. Ivan Zelina	-	15.000,00 kn Ekološka zelena brazda Prigorskog kraja	14.000,00 kn Zelena brazda Prigorja 2 - suvremeni pristup u odgoju, obrazovanju i edukaciji	10.000,00 kn Zelena brazda Prigorja 3 - otkrivanje sanacija starih deponija na području Grada Sv. I. Zeline i šire
DPP Brdo, Samobor	5.000,00 kn Čišćenje Gregurić brega	-	-	-
Slapnica, Krašić	14.000,00 kn Sanacija šteta kamenoloma na ulasku u kanjon Slapnice	10.000,00 kn Zaštita izvora i kanjona Slapnice	12.000,00 kn Akcija redovnog čišćenja - očuvanje i zaštita izvora kanjona Slapnice kao posebno zaštićenog područja	10.000,00 kn Zaštita izvora kanjona Slapnice kao posebno zaštićenog područja.
Luč, Vrbovec	5.000,00 kn Sadnja cvijeća, oplemenjivanje šetnice	-	-	-
Ekološko društvo Žumberak	18.000,00 kn Uljepšajmo svoj zavičaj – Više cvijeća, manje smeća,	17.000,00 kn Uljepšajmo svoj zavičaj – Više cvijeća, manje smeća ,provedba ekološko-edukat. akcije u školama	20.000,00 kn Uljepšajmo svoj zavičaj "Više cvijeća - manje smeća"-akcija uklanjanja i zbrinjavanja otpada iz zaštićene prirode	14.000,00 kn Uljepšajmo svoj zavičaj "Više cvijeća - manje smeća"-akcija uklanjanja i zbrinjavanja otpada

UDRUGA	2009.	2010.	2011.	2012.
	Dodijeljena sredstva / Projekt	Dodijeljena sredstva / Projekt	Dodijeljena sredstva / Projekt	Dodijeljena sredstva / Projekt
Društvo za proljepšanje Križa, Križ	-	-	-	5.000,00 kn Rekreacijsko- edukacijska biciklistička staza Posavina- Moslavina
Eko Sveta Jana, Jastrebarsko	10.000,00 kn Uređenje devastiranog zemljišta uz staru ambulantnu zgradu u Dragi Svetojanskoj	10.000,00 kn Obnova devastirane padine i škarpe na groblju u Gorici Svetojanskoj	10.000,00 kn Uredimo groblje zelenim pojasom - Cilj je devastirano zemljište uz groblje u Gorici Svetojanskoj	-
Zelena kockica, Jastrebarsko	5.000,00 kn Stanje potoka Reka od izvora do ušća- snimanje stanja	-	-	-
Z.M.A.G., Velika Gorica	14.000,00 kn Program "Idemo po znanje na Reciklirano imanje"	10.000,00 kn Edukacija za održivi razvoj - učenje o obnovljivim izvorima energije	18.000,00 kn Mala škola eko-dizajna - nastavak uspješnog projekta udruge iz 2011., koji je financiran od strane MZOŠ	10.000,00 kn Energija za budućnost- edukac. djece i mladih o utjecaju klimatskih promjena.
Lastin rep, Šenkovec	10.000,00 kn Feniks – projekt prevencije od požara	10.000,00 kn Feniks – projekt preven. od požara - edukacija učenika od 1. do 4. razreda osnovnih škola	14.000,00 kn Feniks - poticanje prevencije od požara kroz interaktivne metode osvješćivanja i obrazovanja djece	10.000,00 kn Feniks - poticanje prevencije od požara kroz interaktivne metode osvješćivanja djece
Ekoturistiko, Brdovec	10.000,00 kn „Ne ostavljaj otpad tako, razvrstaj ga, pazi kako“	15.000,00 kn Radionice na temu potrebe razvrstavanja otpada za okolne škole i općine	14.000,00 kn Možemo li živjeti i biti, svjež zrak udisati i bistru vodu piti - podizanje kvalitete života i razine svijesti kod građana	10.000,00 kn Smanjimo naš ekološki otisak - projekt proveden u suradnji s udrugom ZOV iz Zaprešića
Čret, Kloštar Ivanić	13.000,00 kn Marčanske brdske staze sa stajalištima	15.000,00 kn Osvješćivanje građana glede županijskog odlagališta otpada Tarno	12.000,00 kn Izorne vrste biljnog i životinjskog svijeta u šumi Stara Marča - popis biljnih i životinjskih vrsta	10.000,00 kn Poučna staza u dijelu šume Stara Marča - šuma obitava mnogim biljnim i životinjskim vrstama
Zelena Jaska, Jastrebarsko	10.000,00 kn „Učimo od djece“ – razvijanje ekološke svijesti	-	-	-
ZED, Zaprešić	13.000,00 kn Rad s mladim ljudima i podizanje ekološke svijesti građana	13.000,00 kn Eko patrola grada Zaprešića - identifikacija divljih deponija smeća	12.000,00 kn Eko radionice s mladima – rad s mladim ljudima i podizanje ekološke svijesti građana	5.000,00 kn Eko patrola grada Zaprešića - identifikacija divljih deponija smeća u suradnji s kom. tvrtkom
ZAM, Velika Gorica	10.000,00 kn Monitoring i zeleno redarstvo rijeke Save	10.000,00 kn Monitoring i zeleno redarstvo rijeke Save od Prudinca do Strmca Bukevskog	14.000,00 kn Mobilni energetske informativni centar obnovljivih izvora energije -promocija održivog razvoja	10.000,00 kn Mobilni energetske informativni centar obnovljivih izvora energije- promocija održivog razvoja
Flora Croatica, Velika Gorica	5.000,00 kn Inventarizacija mirmekofaune s ciljem očuvanja i zaštite Turopoljskog luga	-	-	-

UDRUGA	2009.	2010.	2011.	2012.
	Dodijeljena sredstva / Projekt	Dodijeljena sredstva / Projekt	Dodijeljena sredstva / Projekt	Dodijeljena sredstva / Projekt
Udruga za zaštitu prirode, Ivanić-Grad	13.000,00 kn Izrada poučne šumske staze na području šumskog kompleksa Žutica	15.000,00 kn Izrada poučne šumske staze na području šumskog kompleksa Žutica	14.000,00 kn Uređenje poučne staze u šumi Marča, izgradnja malog jezera te pokretanje škole mladih planinara i ekologa	10.000,00 kn Info pult poučne staze u šumi Marča - postavljanje informacijskih ekotočaka na poučnoj stazi
Brlekov breg, Gornja Pušća	5.000,00 kn Abeceda ekologije - provođenje edukativnih programa i seminara	10.000,00 kn Izrada Programa zaštite i obnove izvora i bunara	8.000,00 kn Čišćenje bunara i uređenje okoliša na općin. zemljištu koje je nekada pripadalo kuriji baruna Raucha	5.000,00 kn Čišćenje bunara i uređenje okoliša na općin. zemljištu koje je nekada pripadalo kuriji baruna Raucha
Speleološki klub, Samobor	10.000,00 kn Znan. popularna monografija Speleološke pojave Žumberka i Samoborskog gorja	15.000,00 kn nastavak projekta Speleološke pojave Žumberka i Samoborskog gorja“	-	-
Igriški Zvirek, Jakovlje	-	-	-	10.000,00 kn Popis 10-ak šumskih izvora u okolici sela (info-table šumskih izvora, izrada i tisak turističke mape)
Udruga građana, Vranišćak, Jastrebarsko	-	-	-	5.000,00 kn Čišćenje potoka Malunšćica. Potok prolazi pored sela Kupećdol do sela Malunje
Zvirek, Hruševac Kupljenski	5.000,00 kn Uređenje izvora pitke vode	5.000,00 kn Uređenje izvora pitke vode; uređenje okoliša, obnavljanje i uređenje izvora	10.000,00 kn Uređenje izvora pitke vode, nastavak projekta u Hruševcu Kupljenskom	-
Ures, Pisarovina	10.000,00 kn Uređenje šetališta uz rijeku Kupu, u Lijevom Sredičku	-	16.000,00 kn Platnena vreća - Pisarovina s manje smeća: cilj je potaknuti stanovništvo Pisarovine da preispit. navike	12.000,00 kn Zrak naš svagdašnji - cilj je pridonijeti očuvanju kvalitete zraka na području općine Pisarovina
EKO-AGENT, Ivanić-Grad	-	-	-	5.000,00 kn Izgradnja edukativnog perivoja oko parka u Pos. bregima, u suradnji s vrtićima i školama.
Vidra, Pokupsko	10.000,00 kn Eko-spot, Ekologija danas, Eko-mreža	-	-	-
Kupa rijeka života, Pokupsko	-	15.000,00 kn Ekološko stanje i obnova flore i faune Kupa i pritoka	-	10.000,00 kn Posadimo milijun stabala: projekt rješava lošu suradnju nevladinih org. s državnim institucijama
Perunika, Ivanić-Grad	-	5.000,00 kn Vrt perunika - nacionalni cvijet - razvoj i uređenje okoliša	-	10.000,00 kn Tradicionalni vrt uz etno-kuću Naftalan – kompostiranje

UDRUGA	2009.	2010.	2011.	2012.
	Dodijeljena sredstva / Projekt	Dodijeljena sredstva / Projekt	Dodijeljena sredstva / Projekt	Dodijeljena sredstva / Projekt
Društvo prijatelja prirode, Ivanić-Grad	-	10.000,00 kn Priprema izrade turističko-planinarske staze „Burgovi moslavački“	-	-
Institut za ruralni razvoj i ekologiju, Gradec	-	-	-	5.000,00 Gospodarenje otpadnim tekstilom: prikupljanje tekstila te edukacija o moguć. upotrebe istog
UKUPNO	200.000,00 kn	230.000,00 kn	240.000,00 kn	200.000,00 kn

Redovita djelatnost zaštite prirode u Odsjeku za zaštitu okoliša sastoji se od provođenja važećih zakonskih propisa u području zaštite prirode. Provođenje Zakona o zaštiti prirode (NN 70/05, 139/08 i 57/11) podrazumijeva vođenje upravnih postupaka i donošenje rješenja iz područja zaštite prirode, pripremanje nacrtu planova, programa i izvješća iz područja zaštite prirode i praćenje provođenje mjera zaštite na zaštićenim područjima prirodnih vrijednosti.

Također, poslovi zaštite prirode su utvrđivanje posebnih uvjeta zaštite prirode za lokacijske dozvole, ocjena prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu, vođenje upravnih postupaka izdavanja dopuštenja za zahvate u zaštićenim područjima, sudjelovanje u postupcima dodjele koncesija za zaštićena područja te vođenje očevidnika o podacima važnim za zaštitu prirode (tablica 3.5.)

Tablica 3.5. Broj riješenih zahtjeva u provođenju propisa zaštite prirode u razdoblju od 2009. do 2012. godine.

GODINA	Izdavanje posebnih uvjeta zaštite prirode	Izdavanje dopuštenja za zahvat u zaštićenim područjima	Očitovanja na ponudu po pravu prvokupa	Ocjena prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu
2009.	29	5	1	-
2010.	30	5	2	-
2011.	67	1	-	-
2012.	48	3	1	2

3.2. UPRAVNI ODJEL ZA PROMET I KOMUNALNU INFRASTRUKTURU

Sukladno navedenoj obvezi izrade četverogodišnjeg Izješća o stanju okoliša u Zagrebačkoj županiji, Odsjek za zaštitu okoliša pripremio je Upitnik za Upravne odjele koji u svojoj nadležnosti imaju poslove zaštite okoliša. Odgovori na postavljena pitanja u upitniku prikazuju kompletan pregled provedenih projekata, natječaja, izrađenih studija te uloženi financijskih sredstava u zaštiti okoliša u razdoblju od 2009. do 2012. godine.

Upravni odjel za promet i komunalnu infrastrukturu brine o funkcioniranju i održavanju javnog prometa i prometne infrastrukture te komunalnog gospodarstva. Sustavno prati i analizira studije, predlaže mjere, priprema projekte te izrađuje idejne studije za poboljšanje prometa i komunalne infrastrukture na području Zagrebačke županije. Rad Upravnog odjela organiziran je u tri odsjeka i to: Odsjek za komunalno gospodarstvo, Odsjek za promet i prometnu infrastrukturu i Odsjek za upravno-pravne poslove.

U tablici 3.6. prikazani su podaci Upravnog odjela za promet i komunalnu infrastrukturu Zagrebačke županije o vrsti i nazivu aktivnosti, uloznim financijskim sredstvima, uz kratki opis aktivnosti. Sredstva su u četverogodišnjem razdoblju utrošena na projekte izrade stručnih dokumentacija i studija, zbrinjavanja otpada te vodoopskrbe i odvodnje, u iznosima po godinama kako je prikazano u tablici 3.7.

Tablica 3.6. Provedba zaštite okoliša u Upravnom odjelu za promet i komunalnu infrastrukturu od 2009. do 2012.

RBR	GODINA	AKTIVNOST	OPIS	UTROŠENA SREDSTVA
1.	2009.	Izrada studije transporta otpada od pretovarne stanice do centra gospodarenja otpadom za područje Zagrebačke županije	Izrada studije prema ponudi izvršitelja IPZ UNIPROJEKT TERRA d.o.o., Zagreb.	77.470,00 kn
2.	2009.	Sufinanciranje projektne dokumentacije na području Zagrebačke županije	Ugovor zaključen s Hrvatskim vodama, Vodoopskrba istočnog djela Zagrebačke županije - izrada projektne dokumentacije.	1.665.510,00 kn
3.	2009.	Sufinanciranje projektne dokumentacije na području Zagrebačke županije	Ugovor zaključen s Hrvatskim vodama, Studija zaštite voda i Strategija razvoja zaštite voda na području Zagrebačke županije.	700.000,00 kn
4.	2009.	Odluke o zonama sanitarne zaštite izvorišta	Utvrđuju se zaštitne zone i propisuju uvjeti i načini zaštite podzemne vode u krškim vodonosnicama unutar priljevnoga područja izvorišta: „Gornja Draga I.“, „Gornja Draga II.“, „Srednja Draga“, „Perlič Mlin“, „Hrašće“, „Sopote I.“, „Sopote II.“, „Sopote III.“.	0,00 kn
5.	2009.	Sufinanciranje projektne dokumentacije na području Zagrebačke županije	Ugovor zaključen s Hrvatskim vodama, sufinanciranje projektne dokument. za izgradnju infrastrukture za zbrinjavanje otpadnih voda	1.000.000,00 kn
6.	2009.	Udruživanje sredstava za sufinanciranje radova korištenja i zaštite voda na području Zagrebačke županije za 2009. godinu	Prihvaćen sporazum o udruživanju sredstava za sufinanciranje radova korištenja i zaštite voda na području Zagreb. županije za 2009. godinu, izgradnja vodovodne mreže i odvodnja otpadnih voda. Vodoopskrba - 250.000,00 kn, Odvodnja - 750.000,00 kn.	1.000.000,00 kn
7.	2009.	Odobranje sredstava financijske potpore za sufinanciranje sanacije odlagališta otpada Kraljev Vrh	Financijska potpora Općini Jakovlje za sufinanciranje sanacije odlagališta otpada Kraljev Vrh.	205.000,00 kn
8.	2009.	Ugovor o izradi glavnog projekta „Cjevovodi i strojarska oprema vodocrpilišta Kosnica I. faza“	Izrada glavnog projekta „Cjevovodi i strojarska oprema vodocrpilišta Kosnica I. faza“, ELEKTROPROJEKT, Zagreb.	774.700,00 kn
9.	2009.	Usluga izrade glavnog projekta „Objekti vodocrpilišta Kosnica I. faza“	Odabrana ponuda ponuditelja Elektroprojekt, Zagreb.	392.370,00 kn
10.	2009.	Usluga izrade glavnog projekta „Elektroinstalacije, sustavi zaštite, mjerenja, signalizacije i upravljanja vodocrpilištem Kosnica I. faza“	Odabrana ponuda ponuditelja Elektroprojekt, Zagreb.	934.984,50 kn
11.	2009.	Usluga izrade novelacije Studije zaštite voda Zagrebačke županije i strategije razvoja zaštite voda na području Zagrebačke županije	Odabrana ponuda ponuditelja HIDROPROJEKT - CONSULT, Zagreb.	1.290.270,00 kn

RBR	GODINA	AKTIVNOST	OPIS	UTROŠENA SREDSTVA
12.	2009.	Sufinanciranje projektne dokumentacije na području Zagrebačke županije	Ugovor zaključen s Hrvatskim vodama, Studija zaštite voda i Strategija razvoja zaštite voda na području Zagrebačke županije, Izrada novelacije.	300.000,00 kn
13.	2009.	Sufinanciranje projektne dokumentacije na području Zagrebačke županije	Ugovor zaključen s Hrvatskim vodama, Vodoopskrba istočnog djela Zagrebačke županije - izrada projektne dokumentacije.	1.176.000,00 kn
14.	2009.	Izrada programa istr. radova na potencijalnim lokacijama Županijskog centra za gospodarenje otpadom Zagrebačke županije	Izvršitelj: Oikon d.o.o. Zagreb, Izrada programa istražnih radova na potencijalnim lokacijama ŽCGO-a Zagrebačke županije.	40.000,00 kn
15.	2009.	Odobrovanje sredstava financijskih potpora za sufinanciranje održavanja i izgradnje objekata komunalne infrastrukture u jedinicama lokalne samouprave	1. Zaključak od 17.3. 2009. – 495.000,00 kn 2. Zaključak od 31.3. 2009. – 3.335.000,00 kn 3. Zaključak od 7. svibnja 2009. – 60.000,00 kn 4. Zaključak od 20. studenog 2009. – 910.000,00 kn	4.800.000,00 kn
16.	2010.	Provođenje istražnih radova na potencijalnim lokacijama Županijskog centra za gospodarenje otpadom Zagrebačke županije	Izvršitelj: Oikon d.o.o., Provođenje istražnih radova na potencijalnim lokacijama Županijskog centra za gospodarenje otpadom Zagrebačke županije.	797.286,00 kn
17.	2010.	Usluga nadzora nad provedbom istražnih radova na potencijalnim lokacijama Županijskog centra za gospodarenje otpadom Zagrebačke županije	Izvršitelj: Institut IGH d.d., Usluga nadzora nad provedbom istražnih radova na potencijalnim lokacijama Županijskog centra za gospodarenje otpadom Zagrebačke županije.	84.255,00 kn
18.	2010.	Sufinanciranje projektne dokumentacije na području Zagrebačke županije	Ugovor zaključen s Hrvatskim vodama, Studija zaštite voda i Strat. razvoja zaštite voda na podr. Zagrebačke žup., Izrada novelacije (djelomični raskid ugovora).	361.275,60 kn
19.	2010.	Udruživanje sredstava za sufinanciranje radova zaštite voda na području Zagrebačke županije za 2009. godinu	Sporazum o udruživanju sredstava s "Hrvatskim vodama" za sufin. radova zaštite voda na području Zagrebačke žup. za 2010. godinu, izgradnja kolektora fekalne kanalizacije, te glavnih sabirnih kanala.	500.000,00 kn
20.	2010.	Sufinanciranje projektne dokumentacije na području Zagrebačke županije	Ugovor zaključen s Hrvatskim vodama, Vodoopskrba istočnog djela Zagrebačke županije - izrada projektne dokumentacije.	409.389,40 kn
21.	2010.	Usluga izrade promotivnih materijala	Ugovor zaključen s Printera grupa d.o.o. Sveta Nedelja; Usluga izrade promotivnih materijala, letaka i plakata gospodarenja otpadom.	40.133,67 kn
22.	2010.	Odobrovanje sredstava financijskih potpora za sufinanciranje održavanja i izgradnje objekata komunalne infrastrukture u jedinicama lokalne samouprave	1. Zaključak od 31. ožujka 2010. – 400.000,00 kn 2. Zaključak od 7. rujna 2010. – 2.400.000,00 kn 3. Zaključak od 7. listopada 2010. – 1.600.000,00 kn	4.400.000,00 kn
23.	2011.	Sufinanciranje radova na magistralnom cjevovodu Donja Zelina - vodosprema „Vukovje” - Sveta Helena	Sufinanciranje radova na magistralnom cjevovodu Donja Zelina - vodosprema „Vukovje” - Sveta Helena (Ø300 mm, Luk=3.590m).	1.300.000,00 kn
24.	2011.	Zaključak o odobranju sredstava financijske potpore za sufinan. sanacije divljih odlagališta otpada u općini Rakovec	Odobrena sredstava financijske potpore za sufinanciranje sanacije divljih odlagališta otpada u općini Rakovec.	50.000,00 kn
25.	2011.	Izrada plana gospodarenja otpadom Zagrebačke županije	Izvršitelj: H-PROJEKT d.o.o. Zagreb, Izrada plana gospodarenja otpadom Zagrebačke županije.	42.435,00 kn

RBR	GODINA	AKTIVNOST	OPIS	UTROŠENA SREDSTVA
26.	2011.	Odobrovanje sredstava financijskih potpora za sufinanciranje održavanja i izgradnje objekata komunalne infrastrukture u jedinicama lokalne samouprave	1. Zaključak od 9. lipnja 2011. – 1.300.000,00 kn 2. Zaključak od 19. srpnja 2011. – 1.000.000,00 kn	2.300.000,00 kn
27.	2012.	Program odvojenog sakupljanja otpada na području Grada Svetog Ivana Zeline	Program odvojenog sakupljanja otpada - Sveti Ivan Zelina: Odobrovanje sredstava za financiranje provođenja dijela Programa odvojenog sakupljanja otpada na području Grada Svetog Ivana Zeline.	330.000,00 kn
28.	2012.	Sanacija ilegalno odloženog otpada po Rješenju Ministarstva zaštite okoliša i prirode na području Općine Jakovlje	Zaključak o odobrovanju sredstava za financiranje radova sanacije ilegalno odloženog otpada po Rješenju Ministarstva zaštite okoliša i prirode na području Općine Jakovlje u maksimalnom iznosu od 130.000,00 kn (plaćanje po računu).	89.781,25 kn
29.	2012.	Poslovi usklađenja projektne dokumentacije za projekte koji će se financirati iz EU fondova na području Regionalnog vodoopskrbnog sustava Zagrebačke županije - Zagreb istok	Zaključak o odobrovanju sredstava za financiranje poslova usklađenja projektne dokumentacije za projekte koji će se financirati iz EU fondova na području Regionalnog vodoopskrbnog sustava Zagrebačke županije - Zagreb istok.	1.041.543,75 kn
30.	2012.	Odobrovanje sredstava financijskih potpora za sufinanciranje održavanja i izgradnje objekata komun. infrastrukture u jedinicama lokalne samouprave	1. Zaključak od 21. lipnja 2012. – 850.000,00 kn 2. Zaključak od 9. kolovoza 2012. – 683.281,25 kn 3. Zaključak od 5. listopada 2012. – 683.914,56 kn 4. Zaključak od 21. prosinca 2012. – 460.000,00 kn	2.677.195,81 kn

Tablica 3.7. Utrošena sredstva u Upravnom odjelu za promet i komunalnu infrastrukturu od 2009. do 2012.

GODINA	UTROŠENA SREDSTVA
2009.	14.356.304,50 kn
2010.	6.592.339,67 kn
2011.	3.692.435,00 kn
2012.	4.138.520,81 kn
UKUPNO	28.779.599,98 kn

3.3. UPRAVNI ODJEL ZA POLJOPRIVREDU

Upravni odjel za poljoprivredu, ruralni razvitak i šumarstvo obavlja upravne i stručne poslove koji se odnose na poljoprivredu i stočarstvo, biljnu proizvodnju, vinarstvo, preradu, poljoprivredno zemljište i ribarstvo. Odjel obavlja poslove ruralnog razvitka, odnosno poslove vezane uz djelovanje poljoprivrednih gospodarstava, turizam, razvoj i obnovu sela i seoskih područja. Unutar Upravnog odjela djeluju tri odsjeka: Odsjek za ruralni razvitak i šumarstvo, Odsjek za stočarstvo, lovstvo i ribarstvo te Odsjek za biljnu proizvodnju. Upravni odjel za poljoprivredu je u razdoblju od 2009. do 2012. godine kontinuirano provodio tekuće natječajne i projekte.

U tablici 3.8. prikazani su podaci o vrsti i nazivu aktivnosti, uložnim financijskim sredstvima, uz kratki opis aktivnosti. Projekt „Razvoj ekološkog vinogradarstva u Zagrebačkoj županiji“ ima za cilj potaknuti prelazak vinogradara (tržišnih proizvođača vina) na ekološku vinogradarsku proizvodnju kroz introdukciju sorata otpornih na gljivične bolesti. Odnosno, omogućiti sigurniju i rentabilniju proizvodnju grožđa i vina u skladu sa Zakonom o ekološkoj proizvodnji i označavanju ekoloških proizvoda (NN

139/10) i Smjernicama za vinogradarsku proizvodnju, te smanjiti upotrebu pesticida na području Zagrebačke županije uzgojem otpornih sorata na okućnicama, u vikend-vinogradima, ali i na dijelu konvencionalnih proizvodnih površina.

Projekt „Razvoj i unapređenje ekološke i integrirane poljoprivredne proizvodnje“ podrazumijeva dodjelu županijske subvencije za ekološku poljoprivrednu proizvodnju i troškove nadzora ekološke i integrirane poljoprivredne proizvodnje. U tablici 3.9. prikazana su utrošena sredstva u Upravnom odjelu za poljoprivredu od 2009. do 2012. godine.

Tablica 3.8. Provedba zaštite okoliša u Upravnom odjelu za poljoprivredu od 2009. do 2012.

RBR	GODINA	AKTIVNOST	OPIS	UTROŠENA SREDSTVA
1.	2009.	Razvoj ekološkog vinogradarstva u Zagrebačkoj županiji	Projekt „Poticanje ekološkog vinogradarstva u Zagrebačkoj županiji introdukcijom prikladnih sorata vinove loze“ - podignut je pokusni nasad s devet odabranih sorata s otpornošću na gljivične bolesti na ekološkom poljoprivrednom gospodarstvu obitelji Čegec koje se nalazi unutar Zelinskog vinogorja. Sorte su pokazale svojstva koja ih kvalificiraju kao prikladne za ekološku proizvodnju ali i dobar kvalitativni potencijal.	60.000,00 kn
2.	2009.	Sustav praćenja i unapređenja biljne proizvodnje u Zagrebačkoj županiji	Sustav sadržava prostorne baze podataka o proizvodnim područjima uključenim u sustav, povijesni zapis rezultata praćenja i preporuka daljnjeg unapređenja kao i simulaciju ekonomskih pokazatelja budućeg gospodarenja. Svi dosad prikupljeni podaci objedinjeni su u jedinstvenu GIS aplikaciju koja odražava aktualno stanje gospodarenja poljoprivrednim tlima u Zagrebačkoj županiji.	200.000,00 kn
3.	2009.	Simbiotska fiksacija dušika i ekološka proizvodnja graha na području Zagrebačke županije	Cilj projekta je ispitivanje proizvodnih osobina ekološke proizvodnje graha na području Zagrebačke županije uz upotrebu sjemena inokuliranog različitim sojevima simbiotskih bakterija. Ove bakterije omogućavaju fiksaciju atmosferskog dušika, smanjuju potrebu za gnojidbom ovim makrohranjivom i na taj način utječu povoljno na ukupno smanjenje upotrebe gnojiva u poljoprivrednoj proizvodnji, osobito na problem ispiranja nitrata u podzemne vode.	15.000,00 kn
4.	2009.	Razvoj i unapređenje ekološke i integrirane poljoprivredne proizvodnje	Razvoj i unapređenje ekološke i integrirane poljoprivredne proizvodnje kroz dodjelu županijske subvencije za ekološku poljoprivrednu proizvodnju i troškove nadzora ekološke i integrirane poljoprivredne proizvodnje.	142.179,60 kn
5.	2010.	Razvoj ekološkog vinogradarstva u Zagrebačkoj županiji	Projekt „Poticanje ekološkog vinogradarstva u Zagrebačkoj županiji introdukcijom prikladnih sorata vinove loze“.	60.000,00 kn
6.	2010.	Razvoj i unapređenje ekološke i integrirane poljoprivredne proizvodnje	Razvoj i unapređenje ekološke i integrirane poljoprivredne proizvodnje kroz dodjelu županijske subvencije za ekološku poljoprivrednu proizvodnju i troškove nadzora ekološke i integrirane poljoprivredne proizvodnje.	262.932,58 kn
7.	2011.	Razvoj ekološkog vinogradarstva u Zagrebačkoj županiji	Projekt „Poticanje ekološkog vinogradarstva u Zagrebačkoj županiji introdukcijom prikladnih sorata vinove loze“.	60.000,00 kn
8.	2011.	Razvoj i unapređenje ekološke i integrirane poljoprivredne proizvodnje	Razvoj i unapređenje ekološke i integrirane poljoprivredne proizvodnje kroz dodjelu županijske subvencije za ekološku poljoprivrednu proizvodnju i troškove nadzora ekološke i integrirane poljoprivredne proizvodnje.	93.854,88 kn
9.	2012.	Razvoj ekološkog vinogradarstva u Zagrebačkoj županiji	Projekt „Poticanje ekološkog vinogradarstva u Zagrebačkoj županiji introdukcijom prikladnih sorata vinove loze“.	60.000,00 kn

RBR	GODINA	AKTIVNOST	OPIS	UTROŠENA SREDSTVA
10.	2012.	Analiza mogućnosti korištenja sirovina iz poljoprivrede za proizvodnju bioplina	Projektom će se izraditi stručne podloge koja će pružiti podršku odlučivanju i definiranju strateških odrednica planiranja izgradnje bioplinskih postrojenja koja koriste sirovinu poljoprivrednog podrijetla na području Zagrebačke županije. Poseban naglasak stavljen je na mogućnosti dobivanja bespovratnih sredstava za izgradnju bioplinskog postrojenja iz domaćih i EU fondova.	83.467,80 kn
11.	2012.	Razvoj i unapređenje ekološke i integrirane poljoprivredne proizvodnje	Razvoj i unapređenje ekološke i integrirane poljoprivredne proizvodnje kroz dodjelu županijske potpora kapitalnim ulaganjima u sektoru ekološke poljoprivrede.	156.316,09 kn

Tablica 3.9. Utrošena sredstva u Upravnom odjelu za poljoprivredu od 2009. do 2012.

GODINA	UTROŠENA SREDSTVA
2009.	417.179,60 kn
2010.	322.932,58 kn
2011.	153.854,88 kn
2012.	299.783,89 kn
UKUPNO	1.193.750,95 kn

3.4. UPRAVNI ODJEL ZA GOSPODARSTVO

Upravni odjel za gospodarstvo obavlja analitičko-planske, organizacijsko koordinacijske, normativno-pravne i druge stručne poslove vezane uz pripreme i ostvarivanje programa gospodarskog razvitka Zagrebačke županije. Odjel je zadužen i za razvoj turizma te suradnju s europskim regijama i Europskom unijom. Unutar upravnog odjela ustrojena su tri odsjeka i to: Odsjek za gospodarski razvoj, Odsjek za obrt i poduzetništvo te Odsjek za europske integracije i međužupanijsku suradnju.

Upravni odjel za gospodarstvo je u razdoblju od 2009. do 2012. godine kontinuirano provodio natječaje i projekte u zaštiti okoliša. U tablici 3.10. prikazani su podaci o vrsti i nazivu aktivnosti, uloznim financijskim sredstvima, uz kratki opis aktivnosti. Kroz promatrano četverogodišnje razdoblje, najviše sredstava uloženo je u projekte energetske učinkovitosti kroz dodjelu subvencija za nabavu i ugradnju sustava obnovljivih izvora energije u kućanstvima Zagrebačke županije te izradu Programa energetske učinkovitosti u neposrednoj potrošnji energije Zagrebačke županije.

Također, provedeni su projekti izrade Master plana javne rasvjete Zagrebačke županije i izrade Energetske bilance Zagrebačke županije. U tablici 3.11. prikazana su utrošena sredstva u Upravnom odjelu za gospodarstvo od 2009. do 2012. godine.

Tablica 3.10. Provedba zaštite okoliša u Upravnom odjelu za gospodarstvo od 2009. do 2012.

RBR	GODINA	AKTIVNOST	OPIS	UTROŠENA SREDSTVA
1.	2009.	Strategija održivog korištenja energije	Regionalna energetska agencija Sjeverozapadne Hrvatske izradila je za Zagrebačku županiju Strategiju održivog korištenja energije.	0,00 kn

RBR	GODINA	AKTIVNOST	OPIS	UTROŠENA SREDSTVA
2.	2009.	Subvencioniranje troškova nabave i ugradnje sustava obnovljivih izvora energije u kućanstvima Zagrebačke županije u 2009. godini	Natječajem raspisanim u 2009. godini za subvenciju troškova nabave i ugradnje sustava OIE sufinancirana su 34 kućanstva na području Zagrebačke županije (subvencija od strane Zagrebačke županije i FZOEU u iznosu od 40%).	127.075,00 kn
3.	2010.	Energetska bilanca Zagrebačke županije	Regionalna energetska agencija Sjeverozapadne Hrvatske izradila je za Zagrebačku županiju Energetsku bilancu Zagrebačke županije.	200.000,00 kn
4.	2011.	Subvencioniranje troškova nabave i ugradnje sustava obnovljivih izvora energije u kućanstvima Zagrebačke županije u 2011. godini	Natječajem raspisanim u 2009. godini za subvenciju troškova nabave i ugradnje sustava OIE sufinancirano je 47 kućanstava na području Zagrebačke županije (subvencija od strane Zagrebačke županije i FZOEU u iznosu od 40%).	175.957,16 kn
5.	2011.	Program energetske učinkovitosti u neposrednoj potrošnji energije Zagrebačke županije 2012-2014. godine	Regionalna energetska agencija Sjeverozapadne Hrvatske izradila je za Zagrebačku županiju Program energetske učinkovitosti u neposrednoj potrošnji energije Zagrebačke županije 2012-2014. godine.	200.000,00 kn
6.	2011.	Plan energetske učinkovitosti u neposrednoj potrošnji energije Zagrebačke županije za 2012. godinu	Regionalna energetska agencija Sjeverozapadne Hrvatske izradila je za Zagrebačku županiju Plan energetske učinkovitosti u neposrednoj potrošnji energije Zagrebačke županije za 2012. godinu.	70.000,00 kn
7.	2011.	Projekt Zeleni dvorac Lužnica	Prenamjena i adaptacija postojećih kotlovskih sustava na objektima dvorca Lužnica, te Duhovno obrazovnog centra Marijin dvor, kao i izrada idejnog rješenja, projektiranje, nabava i ugradnja sustava geotermalnih dizalica topline za proizvodnju toplinske i rashladne energije te pripremu potrošne tople vode.	189.520,00 kn
8.	2012.	Plan energetske učinkovitosti u neposrednoj potrošnji energije Zagrebačke županije za 2013.	Regionalna energetska agencija Sjeverozapadne Hrvatske izradila je za Zagrebačku županiju Plan energetske učinkovitosti u neposrednoj potrošnji energije Zagrebačke županije za 2013. godinu.	50.000,00 kn
9.	2012.	Program poticanja proizvodnje i korištenja biogoriva u prijevozu, Zagrebačka županija 2013.-2015.	Regionalna energetska agencija Sjeverozapadne Hrvatske izradila je za Zagrebačku županiju Program poticanja proizvodnje i korištenja biogoriva u prijevozu, Zagrebačka županija 2013.-2015. godine.	68.500,00 kn
10.	2012.	Subvencioniranje troškova nabave i ugradnje sustava obnovljivih izvora energije u kućanstvima Zagrebačke županije u 2012. godini	Natječajem raspisanim u 2009. godini za subvenciju troškova nabave i ugradnje sustava OIE sufinancirano je 45 kućanstava na području Zagrebačke županije (subvencija od strane Zagrebačke županije i FZOEU u iznosu od 40%).	165.083,42 kn
11.	2012.	Izrada Master plana javne rasvjete Zagrebačke županije	Regionalna energetska agencija Sjeverozapadne Hrvatske izradila je za Zagrebačku županiju Master plan javne rasvjete Zagrebačke županije.	300.000,00 kn

Tablica 3.11. Utrošena sredstva u Upravnom odjelu za gospodarstvo od 2009. do 2012.

GODINA	UTROŠENA SREDSTVA
2009.	127.075,00 kn
2010.	200.000,00 kn
2011.	635.477,16 kn
2012.	583.583,42 kn
UKUPNO	1.546.135,58 kn

3.5. REGIONALNA RAZVOJNA AGENCIJA ZAGREBAČKE ŽUPANIJE

Regionalna razvojna agencija Zagrebačke županije d.o.o. je tvrtka koja se izgrađuje po dobroj praksi takvih agencija u Europskoj uniji, kako bi optimizirala razvojne ciljeve Zagrebačke županije u procesu prilagodbe Hrvatske na regionalno ustrojstvo i programe Europske Unije. Regionalna razvojna agencija Zagrebačke županije je osnovana društvenim ugovorom 2004. godine, od strane Zagrebačke županije i njezinih osam gradova: Dugo Selo, Ivanić-Grad, Jastrebarsko, Samobor, Sveti Ivan Zelina, Velika Gorica, Vrbovec i Zaprešić.

Regionalna razvojna agencija je ključni nositelj i izvršitelj u planiranju i provedbi svih značajnijih razvojnih aktivnosti u Zagrebačkoj županiji, kako na razini Županije tako i JLS, a time važan akter i promotor u upravljanju regionalnim razvojem. Zagrebačka županija, posredstvom Regionalne razvojne agencije Zagrebačke županije, sudjeluje na mnogim domaćim i međunarodnim poslovnim i razvojnim sajmovima.

Strateška vizija Regionalne razvojne agencije Zagrebačke je podrška porastu životnog standarda stanovnika Županije i stvaranje zaposlenja izradom i implementacijom kvalitetnih projekata na području potpore razvoju malih i srednjih proizvodnih tvrtki, poljoprivrede i turizma. U tablici 3.12. prikazani su podaci o vrsti i nazivu aktivnosti, uložnim financijskim sredstvima, uz kratki opis aktivnosti koje su provedene kroz promatrano četverogodišnje razdoblje. U tablici 3.13. prikazana su utrošena sredstva na projekte zaštite okoliša u Regionalnoj razvojnoj agenciji Zagrebačke županije od 2009. do 2012. godine.

Tablica 3.12. Provedba zaštite okoliša u Regionalnoj razvojnoj agenciji Zagrebačke županije od 2009. do 2012.

RBR	GODINA	AKTIVNOST	OPIS	UTROŠENA SREDSTVA
1.	2009.	Provođenje EU projekta „Razvoj obnovljivih energija za stvaranje energije općinama- Reedem”	Projekt „Razvoj obnovljivih energija za stvaranje energije općinama-Reedem” je u fazi provođenja. Vodeći projektni partner je Varaždinska županija (AZRA), a njegovo provođenje sufinanciranje flamanska vlada u iznosu od 135.000,00 EUR., dok je ukupna vrijednost cijelog projekta 162.641,00 EUR.	0,00 kn
2.	2009.	Provođenje programa „Studija društveno gospodarskog značaja, potreba i opravdanosti eksploatacije mineralnih sirovina na području Zagrebačke županije”	Provođenje programa „Studija društveno gospodarskog značaja, potreba i opravdanosti eksploatacije mineralnih sirovina na području Zagrebačke županije” odnosilo se na izradu projekta “Inventarizacija područja eksploatacije mineralnih sirovina na prostoru Zagrebačke županije”. Projekt je izradio Geološki institut RH, a zaključeno da se na temelju tog projekta krene u izradu potprojekta sanacije vodocpilišnog područja „Kosnica”. Po tom osnovu obavljani su određeni razgovori sa nadležnim profesorima iz Geološkog fakulteta kao i sa mjerodavnima u Gradu Velika Gorica i stručnjacima iz Hrvatskih voda kako bi se utvrdilo što postoji od potrebne dokumentacije vezano na ovu problematiku.	179.951,02 kn
3.	2010.	Provođenje programa „Studija društveno gospodarskog značaja, potreba i opravdanosti eksploatacije mineralnih sirovina na području Zagrebačke županije”	Napravljen je dokument pod nazivom „Izvješće o pregledu i analizi postojeće upravne i tehničke dokumentacije vodocpilišta Kosnica I faza”, kojim su na jednom mjestu prikazani svi dokumenti vezani uz sanaciju vodozaštitne zone „Kosnica”.	196.594,49 kn
4.	2010.	Provođenje EU projekta „Razvoj obnovljivih energija za stvaranje energije općinama- Reedem”	EU projekt „Razvoj obnovljivih energija za stvaranje energije općinama-Redeem” (Program Vlade Flandrije) je u provođenju.	32.146,37 kn

RBR	GODINA	AKTIVNOST	OPIS	UTROŠENA SREDSTVA
5.	2011.	Provođenje EU projekta „Razvoj obnovljivih energija za stvaranje energije općinama- Reedem”	Završen je projekt u kojem smo učestvovali kao jedan od partnera, a završna konferencija o projektu je održana 5. svibnja 2011. u Varaždinu, u prostorijama Varaždinske županije koja je bila vodeći partner projekta.	3.353,64 kn
6.	2011.	Provođenje programa „Studija društveno gospodarskog značaja, potreba i opravdanosti eksploatacije mineralnih sirovina na području Zagrebačke županije”	Izrada projekta „Troškovnik sanacije vodozaštitnog područja Kosnica”. Izrađeno je Izvješće o provedenim aktivnostima na poslovima izrade projekta sanacije eksploatacije polja mineralnih sirovina na području Velike Gorice	10.278,09 kn
7.	2011.	GALP 2011.- Konferencija o zelenoj i vitkoj proizvodnji	U Zagrebu je 16. 11.2011. g. održana konferencije o zelenoj i vitkoj proizvodnji – GALP 2011, a Zagrebačka županija bila je jedan od suorganizatora konferencije. Glavni cilj konferencije bio je potaknuti hrvatska proizvodna i uslužna poduzeća, državne ustanove, javna poduzeća, općine i lokalnu samoupravu na primjenu principa na kojima se zasniva Zelena i vitka proizvodnja (usluge): a) minimalizacija svih vrsta gubitaka u proizvodnim i uslužnim procesima, b) minimalizacija zagađenja okoliša kao posljedica odlaganja štetnih nusprodukata (CO 2, NOx,...), c) optimalno korištenje resursa poduzeća i ustanova d) kontinuirano unapređivanje kvalitete procesa i proizvoda e) primjena 3R u poslovanju (Reduce, Reuse, Recycle). Na ovoj konferenciji prisustvovati su predavači iz Toyota Motor Corporation.	35.000,00 kn

Tablica 3.13. Utrošena sredstva u Regionalnoj razvojnoj agenciji Zagrebačke županije od 2009. do 2012.

GODINA	UTROŠENA SREDSTVA
2009.	179.951,02 kn
2010.	228.740,86 kn
2011.	48.631,73 kn
2012.	0,00 kn
UKUPNO	457.323,61 kn

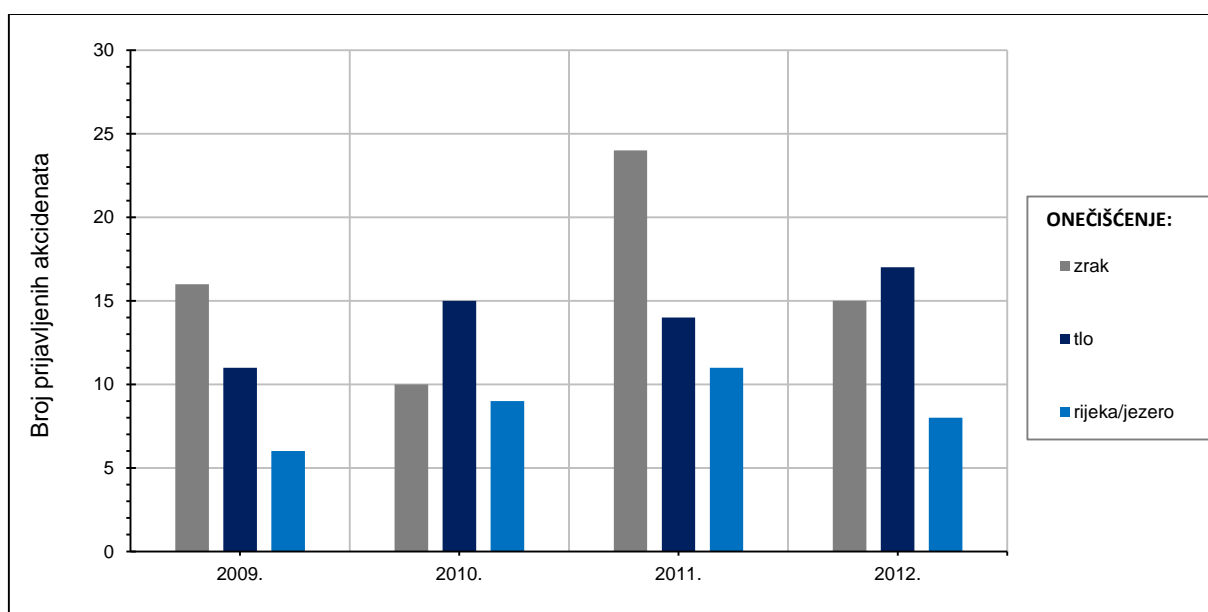
3.6. AKCIDENTI

Zakon o zaštiti okoliša iz 1994. godine (NN 82/94), kao temeljni provedbeni dokument koji uređuje sustav zaštite okoliša, propisao je obvezu izrade Plana intervencija u zaštiti okoliša koji se odnosi se na moguće ekološke nesreće ili iznenadne događaje, koji mogu ugroziti okoliš te izazvati opasnost po život i zdravlje ljudi. Plan intervencija u zaštiti okoliša Zagrebačke županije donijela je Županijska skupština Zagrebačke županije na 36. sjednici održanoj 3. ožujka 2005. godine, Odlukom o dopuni Odluke o donošenju Programa zaštite okoliša Zagrebačke županije. Eko-stožer Zagrebačke županije osnovan je Zaključkom Skupštine Zagrebačke županije na 22. sjednici održanoj 19. listopada 2000. godine („Glasnik Zagrebačke županije“, broj 16/00). U razdoblju od 2000. do 2009. godine održavane su godišnje pokazne vježbe zaštite i spašavanja. Zadnja pokazna vježba spašavanja osoba, gašenja

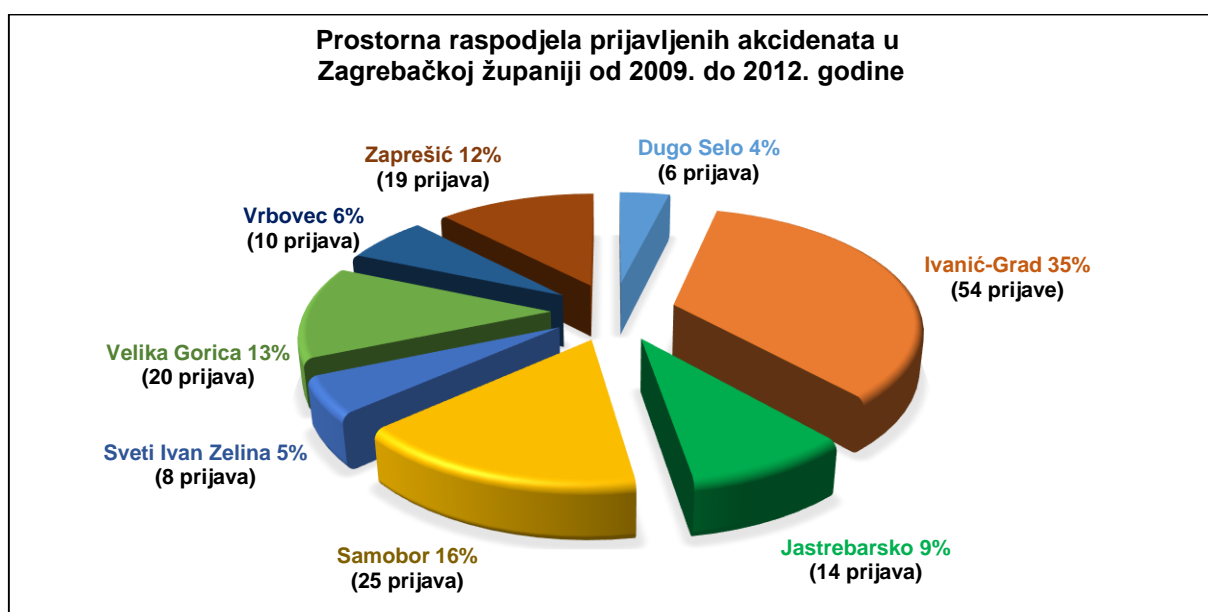
požara, evakuacije i zbrinjavanja, održana je u općini Pisarovina 2009. godine. Od 31. ožujka 2009. godine Plan intervencija u zaštiti okoliša i Eko-stožer Zagrebačke županije više ne djeluju u dotadašnjem obliku.

Na osnovu članka 36. Uredbe o sprječavanju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari (NN 114/08) te zadatke preuzima Državna uprava za zaštitu i spašavanje i Stožer za zaštitu i spašavanje Zagrebačke županije. Prema podacima Državne uprave za zaštitu i spašavanje (DUZS), na području Zagrebačke županije, u razdoblju od 2009. do 2012. godine, prijavljeno je 156 izvanrednih događaja sa posljedicama potencijalno štetnim za okoliš i ljude.

Na slici 3.1. prikazan je odnos broja prijavljenih izvanrednih događaja, koji su razvrstani prema sastavnicama okoliša (onečišćenje zraka, tla i rijeke/jezera). Prema prikazanim podacima, najviše prijavljenih izvanrednih događaja odnosi se na zrak (neugodni mirisi, smrad, dim i dr.) i tlo (divlja odlagališta otpada, nakupine smeća uz cestu, izljevi tekućina, uginule životinje i dr.).

Slika 3.1. Broj prijavljenih izvanrednih događaja prema vrsti onečišćenja u Zagrebačkoj županiji od 2009. do 2012. godine

Slika 3.2. Prijavljeni izvanredni događaji podijeljeni u 8 prostornih cjelina Zagrebačke županije od 2009. do 2012. godine

Na slici 3.2. prikazani su prijavljeni izvanredni događaji podijeljeni u 8 prostornih cjelina Zagrebačke županije od 2009. do 2012. godine. Prema podacima Državne uprave za zaštitu i spašavanje, najviše prijavljenih akcidenata, u četverogodišnjem razdoblju, došlo je s područja Ivanić-Grada (35%), Samobora (25%), Velike Gorice (13%) i Zaprešića (12%), dok je najmanje prijava zabilježeno u Dugom Selu (4%) i Svetom Ivanu Zelini (5%). U Zagrebačkoj županiji se u prosjeku prijavljuje oko 40 izvanrednih događaja godišnje.

3.7. IZVRŠENI INSPEKCIJSKI NADZORI

Prema podacima Ministarstva zaštite okoliša i prirode, Uprave za inspekcijske poslove – Područne jedinice Zagreb (KLASA: 351-02/13-20/413, URBROJ: 517-08-1-1-2-13-2), u tablici 3.14. prikazani su obavljeni inspekcijski nadzori Područne jedinice Zagreb, na području Zagrebačke županije u razdoblju od 2009. do 2012. godine.

Podaci se odnose na izdana rješenja o uklanjanju i zbrinjavanju otpada putem ovlaštene osobe jedinicama lokalne samouprave prema Zakonu o otpadu (NN 178/04, 153/05, 111/06, 60/08 i 87/09), koji je nepoznata osoba odbacila izvan odlagališta. U razdoblju od 2009. do 2012. godine izdano je 36 rješenja o uklanjanju i zbrinjavanju otpada putem ovlaštene osobe.

Tablica 3.14. Podaci o obavljenim inspekcijskim nadzorima na području Zagrebačke županije od 2009. do 2012. godine (Izvor: MZOIP, Uprava za inspekcijske poslove, 2013. godina)

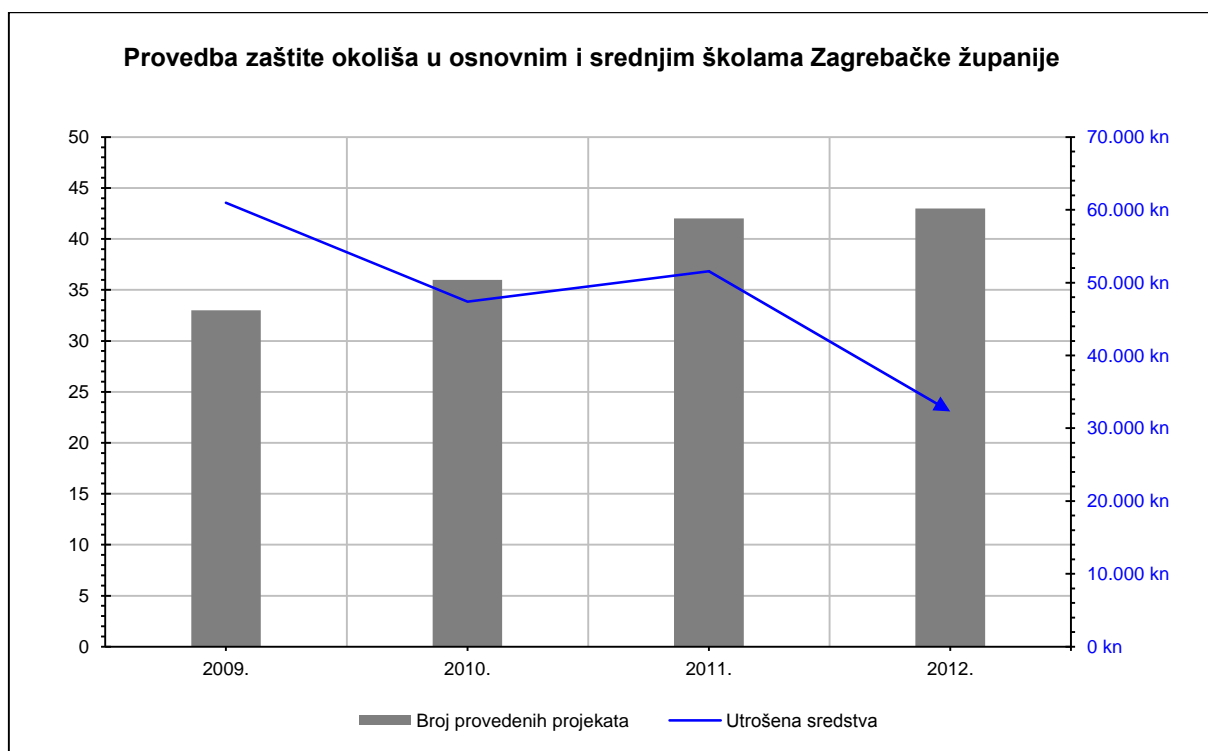
PODACI	2009.	2010.	2011.	2012.
Broj rješenja izdanih JLS-u prema Zakonu o otpadu (NN 178/04, 153/05, 111/06, 60/08 i 87/09)	13	8	6	9
Izvršenje rješenja putem druge osobe	0	0	0	0

4. PROJEKTI ZAŠTITE OKOLIŠA U ŠKOLAMA ZAGREBAČKE ŽUPANIJE

Osnovne i srednje škole su javne institucije koje imaju najviše utjecaja na djecu i mlade. Učenje i provedba zaštite okoliša vrlo su važni, jer djeca lako usvajaju i prihvaćaju nova znanja i pravila ponašanja. Škole kroz projekte zaštite okoliša i prirode djeci usađuju osnovna znanja koja se mogu i moraju primjenjivati svakodnevno, što omogućuje i mijenjanje navika starijih generacija.

Projekti zaštite okoliša provode se uz izrazito zalaganje učitelja i učenika te zbog njihove dobre volje i upornosti, a često je slučaj da škole i učenici daju vlastita sredstva i radni materijal koji je potreban. Škole su projekte napravile vrlo zanimljivim te kroz igru djeca prihvaćaju nova znanja i spoznaje kako se odnositi prema svom okolišu.

Kroz upitnik koji je poslan svim školama u Zagrebačkoj županiji, Odsjek za zaštitu okoliša dobio je podatke o uložnim sredstvima i provedenim projektima zaštite okoliša i prirode koje su škole, zajedno sa učenicima, završili u razdoblju od 2009. do 2012. godine. Na slici 4.1. prikazan je odnos uložnih sredstava i provedenih projekata škola Zagrebačke županije kroz četverogodišnje razdoblje.

Slika 4.1. Odnos projekata zaštite okoliša i uložnih sredstava škola Zagrebačke županije od 2009. do 2012. godine

U razdoblju od 2009. do 2012. godine prikazan je trend smanjenja financijskih sredstava za provedbu projekata zaštite okoliša (slika 4.1.), uz napomenu da su se mnogi projekti provodili kroz financiranje jedinice lokalne samouprave, komunalnih tvrtki, državnih i županijskih institucija te privatnih tvrtki.

Također, školama se pomagalo kupnjom potrebnog radnog materijala, davanjem mehanizacije, dostavom sadnica i slično. Na slici 4.1., u promatranom četverogodišnjem razdoblju, vidljiv je trend porasta provedenih projekata zaštite okoliša, što ukazuje na sve veću zainteresiranost škola za navedenu tematiku.

Najviše projekata odnosi se na temu zbrinjavanja otpada i čišćenje okoliša, što i ne čudi s obzirom koliko je pitanje otpada i čistog okoliša danas aktualno među građanima Zagrebačke županije, ali i građanima Republike Hrvatske. U tablici 4.1. prikazani su važniji projekti zaštite okoliša, koje su provodile osnovne

i srednje škole na području Zagrebačke županije od 2009. do 2012. godine. S obzirom da se u mnogim školama projekti ponavljaju, isti nisu prikazani u tablici.

Tablica 4.1. Projekti zaštite okoliša osnovnih i srednjih škola Zagrebačke županije od 2009. do 2012. godine

RBR	GODINA	PROJEKT	OPIS	UČINAK NA CILJANU SKUPINU
1.	2009.	Stvaranje eko kutka u predvorju škole. Izrada kućica za ptičice te postavljanje kućica u dvorištu škole.	Praćenje literature i medija te stvaranje eko kutka. U potpunost stvaranje eko kutka eko nadnevcima. Uz Međunarodni dan zaštite životinja (4.10.) dogovor za izradu kućica za ptičice te njihovo postavljanje u dvorištu škole. Dogovor i realizacija eko skupine nižih razreda.	Članovi eko skupine nižih razreda brinu o ptičicama zimi. Ostali učenici i djelatnici škole iščitavaju tijekom mjeseci eko kutak. Krajnji cilj-ispunjen.
2.	2009.	Skupljanje otpada	Skupljanje elektroničkog i električnog otpada - radio aparati, kazetofoni, informatička oprema, mobiteli i električna oprema - uključeni učenici i zaposlenici škole. Skupljanje se provodi u suradnji s tvrtkom Spectra media. Skupljanje istrošenih tonera iz pisaa i fotokopirnih uređaja - uključeni zaposlenici škole. Skupljanje se provodi u suradnji s tvrtkom Segment. Skupljanje starih baterija (običnih, alkalnih i baterija iz mobitela) - uključeni su učenici i zaposlenici škole. Ove akcije provode se tijekom cijele školske godine, a završna akcija i odvoz EE otpada vrši se uz obilježavanje Dana planeta Zemlje u travnju.	Motiviranje učenika i zaposlenika za brigu o očuvanju čistog okoliša.
3.	2009.	Dan planeta Zemlje	Dan planeta Zemlje obilježen je izložbenim panoima o zaštiti okoliša i uređenjem školskog dvorišta.	Osvještavanje o važnosti čuvanja okoliša i stjecanje vještina za održavanje posađenog raslinja.
4.	2009.	Skupljanje otpadnog papira; Uređenje okoliša škole i školskog parka	Akcija skupljanja otpadnog papira je provedena na razini škole uz sudjelovanje svih razrednih odjela. Skupljeno je 8.670 kg otpadnog papira. Prva tri odjela koja su skupila najviše prigodno su nagrađeni. U školskom parku zasađeno je ukrasno grmlje i drveće, izgrađena je sjenica.	Buđenje ekološke svijesti i edukacija djece o tome zašto treba razdvajati otpad, štiti i čuvati okoliš.
5.	2009.	Uređenje okoliša škole	Uređenje školskog dvorišta: sadnja autohtonog cvijeća, sadnja drvoreda lipa, čempresa i nekih vrsta ukrasnog grmlja, postavljanje klupica i koševa za smeće, uređenje ukrasnog bunara.	Cilj je ispunjen: ugodniji boravak učenika, djelatnika i ostalih koji se zateknu u školskom dvorištu, zaštita okoliša.
6.	2009.	Zimsko prebrojavanje ptica	U organizaciji Javne ustanove za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim prirodnim vrijednostima u zagrebačkoj županiji, za učenike osnovnih škola našeg područja te za učenike Srednje škole Ivan Švear, organizirana je akcija Zimskog prebrojavanja ptica na području rijeke Save kod mjesta Prerovec, te na području oteretnog kanala Lonja-Strug kod Posavskih Brega. Prikupljeni podaci proslijeđeni su koordinatoru za RH.	Učenici su pod stručnim vodstvom naučili metodu prebrojavanja ptica na nekom području, te uočili važnost praćenja populacija ptica stanarica, a posebice močvarnih ptica. Uočili su također važnost monitoringa upravo ptica močvarica.

RBR	GODINA	PROJEKT	OPIS	UČINAK NA CILJANU SKUPINU
7.	2010.	Prikupljanje starih mobitela i njihovih punjača	Stari i odbačeni mobiteli u prirodu otpuštaju na desetke štetnih i opasnih tvari: kobalt, litij, bakar, olovo i živu, nikal te kadmij koji se smatra jednom od najotrovnijih tvari na svijetu. Za proizvodnju novih mobitela nedovoljno se koriste reciklirani mobiteli već se otvara sve više novih rudnika u potrazi za potrebnim sirovinama. Najviše takvih rudnika je u središnjoj Africi na području tropskih šuma, prirodnom staništu gorila i čimpanzi. Recikliranjem mobitela uvelike bi smanjili potrebu za sječom tropskih šuma, sačuvali bi staništa čovjekolikim majmunima te bi zaštitili prirodu od štetnih tvari.	„Čovječe, gdje ti je mobitel“ velika je akcija prikupljanja starih i odbačenih mobitela u Hrvatskoj. Svi prikupljeni mobiteli predani su ovlaštenom reciklažnom dvorištu i tako će se smanjiti štetan utjecaj na prirodu, a posebno na gorile i čimpanze. Odgojno djelovanje na učenike da i oni mogu sudjelovanjem u takvim i sličnim akcijama utjecati na zaštitu okoliša kako lokalno tako i globalno.
8.	2010.	Eko patrola te ankete za učenike i djelatnike u školi. Priprema i realizacija akcije sakupljanja starog papira. Priprema i izvođenje scenske igre „Pismo iz Zelengrada“	Anketa u školi o ekološkoj potrebi osvješćivanja učenika i djelatnika škole. Realizacija akcije sakupljanja starog papira na razini cijele škole u suradnji s Unijapapirom. Izvođenje scenske igre članova eko skupine pred građanima Dugog Sela povodom Dana planeta Zemlje. Izvođenje eko točke na završnoj školskoj priredbi. Izvođenje eko točke na službenom otvorenju škole. realizacija akcija sakupljanja istrošenih baterija u suradnji s CIAK te realizacija sakupljanja starog papira (jesenska) u suradnji s Unija papirom.	Ciljana skupina: članovi eko skupine, ostali učenici, djelatnici škole, roditelji te lokalna zajednica. Krajnji cilj-ispunjen.
9.	2010.	„Zbogom e- otpade“	Ekološka akcija zbrinjavanja elektronskog otpada posredstvom otkupljivača.	Širenje svijesti o važnosti adekvatnog zbrinjavanja otpada i njegove upotrebe kao sirovine za proizvodnju.
10.	2010.	Projekt „NE“ plastičnim vrećicama	Recikliranje PVC proizvoda, prikupljanje i razvrstavanje plastičnih boca, učinak plastičnog otpada na okoliš i prikupljanje starog papira.	Učenici su navikli papir odvajati u zasebne kante te koriste platnene vrećice umjesto plastičnih u svakodnevnom životu.
11.	2010.	Čišćenje poučne staze do novootvorenog rudnika u Rudama	Volontersko sudjelovanje u čišćenju i raščišćavanju poučne staze, organizirano od strane mjesnog odbora.	Razvijanje svijesti da mogu pripomoći čišćenju okoliša kojeg su drugi zagadili.
12.	2011.	Prikupljanje starih baterija	Mnoge stare baterije i akumulatori u sebi sadrže teške metale kao što su olovo, kadmij ili živa koji, koliko su korisni, toliko su i štetni. Iz oštećenih kućišta starih baterija može doći do istjecanja opasnih tvari i teških metala u vodu i okoliš, čime se ozbiljno ugrožava priroda te zdravlje ljudi i životinja.	Poticati svijest učenika o potrebi pravilnog zbrinjavanja starih baterija i skrenuti pozornost učenika na važnost odvajanja opasnog otpada od ostalog otpada iz kućanstva. Uočiti direktnu povezanost čovjeka i prirode te razumjeti uzročno-posljedične veze ljudskog nemara prema prirodi.
13.	2011.	Sakupljanje starog papira. Sakupljanje starih baterija. Sudjelovanje na natječaju DUZS-a na temu ekoloških katastrofa.	Upotpunjavanje eko kutka. Realizacija skupljanja smeća u okolišu škole. Sudjelovanje na Dugoselskom sajmu cvijeća (izložbeni dio). Izrada eko jaja na natjecanju Ususret Uskrsu te osvajanje 2.mjesta. Sadnja trajnica.	Članovi eko skupine, ostali učenici, lokalna zajednica, mediji -osvješćivanje potrebe očuvanja okoliša i naše planete. Krajnji cilj-ispunjen

RBR	GODINA	PROJEKT	OPIS	UČINAK NA CILJANU SKUPINU
14.	2011.	Svjetski dan voda; Uređenje dvorišta: stazica u parku i smjerokaz; Sadnja velebitske degenije	Izložba likovnih i edukativnih radova o vodi. Izrada popločene staze u parku škole i postavljanje smjerokaza prema Deset svjetskih čuda. Sadnja ugrožene biljne vrste u školskom parku kao načinom očuvanja.	Osvještavanje važnosti vode u životu čovjeka, te životinjskih i biljnih vrsta na planetu. Razvijanje vještina za rad u vrtu i hortikulturnom planiranju i osvještavanje povezanosti lokalne sredine s globalnim okruženjem.
15.	2011.	Uređenje okoliša škole	Obnova i uređenje školskog dvorišta i pripadajućih igrališta. Odvajanje otpada (kontejneri za reciklažu) i formiranje kompostane za odlaganje prirodnog otpada.	Ugodniji boravak učenika u školskom dvorištu i kvalitetnije provođenje slobodnih aktivnosti, sportskih aktivnosti i terenske nastave. Razvijanje ekološke svijesti učenika.
16.	2011.	Projekt „Uredimo naš školski okoliš“	U ovom projektu sudjelovali su svi učenici i djelatnici škole tijekom čitave školske godine. Projekt je proveden kao potprojekt projekta Općine Dubravica „Uredimo našu općinu“, a uključivao je sadnju i uređenje školskog vrta te održavanje čistoće školskog okoliša, posebno zelenih površina i hortikulture.	Kako je osnovna namjena ovog projekta bila provođenje odgojne funkcije škole kroz brigu za čišći, a samim time i zdraviji okoliš, planirani zadaci u potpunosti su ispunjeni, a učinak je vidljiv kroz praćenje kontinuirane brige učenika o stanju školskog okoliša.
17.	2012.	Ispitivanje kakvoće voda potoka na području grada Vrbovca i okolice	Cilj istraživanja je bio ispitati kakvoću voda potoka analizom zajednice makrozoobentosa te analizom fizikalno – kemijskih parametara. Rezultati i zaključak istraživanja govore nam da su potoci vrbovečkog područja srednje onečišćeni – Duelska i Vuna; jako onečišćeni – Velika, Črnec i Zlenjin. Ljudski faktor ima veliki utjecaj na sveukupno onečišćenje tekućih voda.	Učenice su sudjelovale sa radom i predstavile ga na Državnom natjecanju i smotri mladih biologa 2012. te su nagrađene i predložene za Međunarodno natjecanje mladih znanstvenika (ICYS) - osvojile su zlatnu medalju u kategoriji „Ekologija“ i posebnu nagradu, zlatnu plaketu od strane sponzora za najbolji rad o vodama.
18.	2012.	Zelena čistka u Ivanić-Gradu	Učenici Srednje škole Ivan Švear priključili su se nacionalnoj kampanji Zelena čistka koja se provodi u sklopu akcije „World Cleanup“ 2013, a čiji je glavni cilj da se građani masovno uključe u akciju čišćenja i uklanjanja otpada iz prirode kao i podizanje razine svijesti o čistom okolišu. Akcija se provodila 26. ožujka 2012. godine na užem i širem području grada.	Učenici su se dobrovoljno uključili u akciju na lokalnoj razini te time pridonijeli detektiranju i saniranju divljih odlagališta otpada. Također su svojim sudjelovanjem pomogli uređenju školskog okoliša te čistoći grada.
19.	2012.	Eko eksperiment „Utjecaj otpada na tlo“	Jednogodišnji eksperiment o raspadanju otpada u okolišu.	Osvještavanje stručnog zbrinjavanja otpada i sanacije divljih odlagališta.
20.	2012.	Akcija Zelena čistka – dan akcije čišćenja obrazovnih institucija	Učenici su u akciji čišćenja čistili divlja odlagališta smeća u krugu OŠ Bedenica, akciju su vodili članovi školske eko- grupe a pridružili su im se i svi učenici i učitelji predmetne nastave.	Podizanje svijesti učenika o potrebi preuzimanja odgovornosti u stvaranju i načinu odlaganja otpada.
21.	2012.	Zelena čistka	Nošenje bijelih i zelenih majica, satovi posvećeni temi, akcije čišćenja okoliša.	Razvijanje svijesti o potrebi očuvanja okoliša.

5. STANJE ZAŠTITE OKOLIŠA U OPĆINAMA I GRADOVIMA

Sukladno navedenoj obvezi izrade četverogodišnjeg Izvješća o stanju okoliša u Zagrebačkoj županiji, Odsjek za zaštitu okoliša pripremio je obrazac iz područja zaštite okoliša, za gradove i općine sa područja Zagrebačke županije. Podaci iz obrasca daju pregled stanja okoliša u pojedinoj jedinici lokalne samouprave, a slijedom toga i u Zagrebačkoj županiji kao cjelini.

U tablici 5.1. prikazani su podaci o stanju zaštite okoliša općina i gradova na području Zagrebačke županije. Do izrade završne faze Izvješća o stanju okoliša Zagrebačke županije, u Odsjek za zaštitu okoliša pristigli su popunjeni obrasci iz 6 gradova i iz 12 općina Zagrebačke županije, što čini 50% ukupnih podataka, dovoljnih za analizu i interpretaciju stanja okoliša u jedinicama lokalne samouprave.

Tablica 5.1. Stanje zaštite okoliša u općinama i gradovima Zagrebačke županije od 2009. do 2012. godine

RBR	JLS	STUDIJE / PROJEKTI / AKTIVNOSTI / MJERE	UTROŠENA SREDSTVA
1.	Dugo Selo	<ul style="list-style-type: none"> Strategija razvoja Grada Dugog Sela; Program zaštite okoliša za četverogodišnje razdoblje na razini Grada; Akcije prikupljanja starog papira i staklene ambalaže; proširenju radnih jama za odlaganje komunalnog otpada na Odlagalištu – „Andrilovec“. Redovno održavanje odlagališta uključuje obavljanje potrebnih radova sabijanja, guranja i razastiranja otpada, te navoženje zemljanog prekrivnog sloja i izrada završnih zemljanih nasipa i škarpi; Nabava novih kanti. Plan zaštite i spašavanja; Sustav odvodnje istočnog dijela naselja Lukarišće sa jednom crpnom stanicom CSL3; Kolektor južno od kanala Črnec prema naselju Rugvica; Kolektor sa pet crpnih stanica koji prikuplja otpadne vode naselja Donja Greda, Črnec Dugoselski, Črnec Rugvički te naselja Ježevo. Akcijski plan energetske održivosti; Sustav odvodnje zapadnog dijela naselja Lukarišće sa dvije crpne stanice; Novo prilagođeno teretno vozilo za sakupljanje otpada; Nabavljen je metalni spremnik za otpadno motorno ulje. 	2009.= 1.592.766,67 kn 2010.= 937.333,33 kn 2011.= 30.106.946,28 kn 2012.= 2.748.587,67 kn
2.	Ivanić-Grad	<ul style="list-style-type: none"> Projekti energetske učinkovitosti; Gospodarenje otpadom; Čišćenje i sanacija divljih deponija na području Grada; Sanacija odlagališta komunalnog otpada Tarno uz sufinanciranje FZOEU (putem Ugovora); Izrada karte buke - 2. faza; Mjerenje kakvoće zraka; Izgradnja zelenih otoka na 13 lokacija; Izgradnja vodovodne, kanalizacijske i plinovodne mreže; Opločenje potoka Žeravinec. Organizacija savjetovanja na temu energetske učinkovitosti; Tjedan mobilnosti za vrtiće, škole, poslovne subjekte i građane; Kampanja za podizanje svijesti građana i institucija o potrebama uštede energije; Izgradnja kanalizacijskog sustava Žitna ulica i Dubrovačka ulica. Promocija projekata uštede energije i energetske učinkovitosti; Komunalno opremanje niskoenergetskog naselja Poljana Zona C; Sanacija plinske mreže; Izgradnja zelenih otoka na 6 lokacija na području Grada. Radionica o načinu izgradnje solarnih kolektora; Čišćenje divljih odlagališta otpada; Komunalno opremanje niskoenergetskog naselja Poljana Zona C; Izgradnja kanalizacijskog sustava. 	2009.= 3.608.182,00 kn 2010.= 870.009,00 kn 2011.= 4.153.794,00 kn 2012.= 6.082.766,00 kn

RBR	JLS	STUDIJE / PROJEKTI / AKTIVNOSTI / MJERE	UTROŠENA SREDSTVA
3.	Jastrebarsko	<ul style="list-style-type: none"> Sufinanciranje radova na vodotocima; Uređenje parka Erdödy: studija zaštite i obnove perivoja; Sanacija odlagališta otpada „Božička“; Sanacija izvorišta Hrašća; Rekonstrukcija vodovoda Prhoć; Glavni kolektor Gornji Desinec- Donji Desinec. Park Erdödy- IPA natječajna i projektna dokumentacija; Sanacija izvorišta Hrašća; Sanacija izvorišta Prodin Dol II; Odvoz glomaznog otpada; Izvorište Sopote- istražne bušotine; Glavni kolektor Gornji Desinec-Donji Desinec. Uređenje perivoja Erdödy; Sanacija odlagališta otpada „Božička“; Plan gospodarenja otpadom; Izgradnja glavnog kolektora sliva F1.1. F1.2.; Kanalizacija Gornji Desinec. Park Erdödy (1.720 m)- rasvjeta; Studija hortikulturnog uređenja; Sanacija odlagališta komunalnog otpada „Božička“; Vodovod-Strossmayerov trg, Jastrebarsko - rekonstrukcija.(110 m); Odvoz građevinskog otpada i odvoz otpada sa svih groblja. 	<p>2009.= 4.928.980,00 kn</p> <p>2010.= 2.945.893,00 kn</p> <p>2011.= 2.793.500,00 kn</p> <p>2012.= 4.367.454,00 kn</p>
4.	Sveti Ivan Zelina	<ul style="list-style-type: none"> Izrada Programa zaštite okoliša Grada Sv. Ivana Zeline; Pogonsko postrojenje vakumske kanalizacije u Zoni gospodarske namjene Sv. Helena; Projektiranje pročistača otpadnih voda; Izgradnja vodovoda; Projektiranje kolektora, kišno prelivnih bazena i sekundarne kanalizacijske mreže; Sanacija odlagališta komunalnog otpada Cerovka. Izrada Karte buke; Izrada Programa zaštite okoliša Grada Sv. Ivana Zeline; Projektiranje i izgradnja pročistača otpadnih voda; Izgradnja i projektiranje vodovoda; Sanacija odlagališta komunalnog otpada Cerovka. Izgradnja pročistača otpadnih voda; Izgradnja vodovoda; Izgradnja kolektora i projektiranje sekundarne kanalizacijske mreže; Sanacija odlagališta komunalnog otpada Cerovka. Izgradnja pročistača otpadnih voda; Izgradnja vodovoda; Sanacija odlagališta komunalnog otpada Cerovka. 	<p>2009.= 5.232.328,00 kn</p> <p>2010.= 5.110.077,00 kn</p> <p>2011.= 4.586.848,00 kn</p> <p>2012.= 3.622.299,00 kn</p>
5.	Velika Gorica	<ul style="list-style-type: none"> Izrada strateške karte buke cestovnog prometa Grada Velike Gorice; Naknade i građanima i kućanstvima u novcu u blizini zagrebačkog odlagališta Jakuševac. Čišćenje divljih odlagališta na području Grada Velike Gorice; Naknade i građanima i kućanstvima u novcu u blizini zagrebačkog odlagališta Jakuševac; Laboratorijsko ispitivanje otpadnih muljeva i otpadnih voda s pročistača otpadnih voda Velika Gorica; Čišćenje divljih odlagališta Gornja Lomnica; Uređenje i opremanje poučno - pješačke staze Šumarica. Izgradnja sustava otplinjavanja na Odlagalištu otpada Mraclinka Dubrava; Naknade i građanima i kućanstvima u novcu u blizini zagrebačkog odlagališta Jakuševac; Laboratorijsko ispitivanje otpadnih muljeva i otpadnih voda; Čišćenje divljih odlagališta s područja Grada Velike Gorice; Proširenje odlagališta Mraclinska Dubrava; Nabava oprema za buduće reciklažno dvorište Mraclinska Dubrava. Nabava i ugradnja 10 podzemnih zelenih otoka tipa „Molok“; Naknade i građanima i kućanstvima u novcu u blizini zagrebačkog odlagališta Jakuševac; Laboratorijsko ispitivanje otpadnih muljeva i otpadnih voda; Proširenje odlagališta Mraclinska Dubrava; Rekonstrukcija rasvjete u OŠ Eugena Kumičića; Nabava novog radnog stroja – kompaktora. 	<p>2009.= 5.050.850,00 kn</p> <p>2010.= 6.661.058,00 kn</p> <p>2011.= 6.667.257,00 kn</p> <p>2012.= 7.497.353,00 kn</p>

RBR	JLS	STUDIJE / PROJEKTI / AKTIVNOSTI / MJERE	UTROŠENA SREDSTVA
6.	Zaprešić	<ul style="list-style-type: none"> Kanalizacijska mreža - Kolektor Bistra-Zaprešić, I etapa; Spojni kolektor Jug; Oborinska odvodnja; Plinovod u ostalim ulicama u Zaprešiću; Magistralni vodoopskrbni cjevovod Zaprešić-Jablanovec, I etapa. Kanalizacijska mreža - Kolektor Bistra-Zaprešić, I i II etapa; Spojni kolektor Jug; Projekt za plin do Shopping Centra Zagreb; Impulsni vodomjer; Magistralni vodoopskrbni cjevovod Zaprešić-Jablanovec, I etapa. Kolektor Bistra-Zaprešić, II etapa; Kolektor u ulici Ante Starčevića-Plodine; Sanitarna odvodnja; Sustav automatske naplate komunalnog otpada; Plinovod u ulici Ante Starčevića u Zaprešiću; Impulsni vodomjer. Kolektor Bistra-Zaprešić, II etapa; Sustav automatske naplate komunalnog otpada; Sustav video nadzora vozila za komunalni otpada; Plinovod Zaprešić-Jablanovec; Impulsni vodomjer. 	<p>2009.= 18.255.000,00 kn</p> <p>2010.= 25.585.000,00 kn</p> <p>2011.= 6.610.000,00 kn</p> <p>2012.= 7.810.000,00 kn</p>
7.	Općina Bistra	<ul style="list-style-type: none"> Glavni i magistralni vodoopskrbni cjevovodi Općine Bistra; Izvanredno održavanje plinovoda; Glavni i ostali odvodni kanali sustava odvodnje otpadnih voda naselja općine Bistra - I. FAZA; Gospodarenje otpadom. Glavni vodoopskrbni cjevovodi Općine; Vodosprema Gornja Bistra; Opskrbni srednjetačni plinovod; Glavni i ostali odvodni kanali sustava odvodnje otpadnih voda naselja općine Bistra - I. FAZA; Gospodarenje otpadom. Koncepcijsko rješenje unaprijeđenja vodoopskrbnog sustava Općine Bistra; Izvjješće o provedenim kontrolnim mjerenjima protoka vode i kontroli tlakova u vodovodnoj mreži te utvrđivanje curenja vode: Plan gospodarenja otpadom. Glavni vodoopskrbni cjevovodi Općine Bistra; Istražno-eksploatacijska bušotina „Sljeme“; Izvanredno održavanje plinovoda; Projektna dokumentacija Fekalna i oborinska odvodnja Podgorska, Juričkova, Brezovečka, Poljanička ulica; Gospodarenje otpadom. 	<p>2009.= 13.603.537,00 kn</p> <p>2010.= 16.572.590,00 kn</p> <p>2011.= 17.169.077,00 kn</p> <p>2012.= 3.513.764,00 kn</p>
8.	Općina Brckovljani	<ul style="list-style-type: none"> Rekonstrukcija magistralnog vodovoda i distribucijskog plinovoda Brckovljani – Lupoglav; Izmještanje dijela magistralnog vodovoda Dugo Selo – Vrbovec; Izgradnja kolektora odvodnje otpadnih voda naselja Gornja Greda – Lupoglav; Izgradnja odvodnje, kolektora i sabirne mreže u općini Brckovljani. Rekonstrukcija magistralnog vodovoda i distribucijskog plinovoda Brckovljani – Lupoglav; Izmještanje dijela magistralnog vodovoda Dugo Selo – Vrbovec; Glavni projekt odvodnje otpadnih voda u naseljima G. Greda - Lupoglav uz ŽC Brckovljani - Kloštar Ivanić; Radovi na izgradnji odvodnje kolektora i sabirne mreže u općini Brckovljani. Radovi na izgradnji uređaja za pročišćavanje otpadnih voda i pristupnog puta u gospodarskoj zoni Božjakovina. Izgradnja odvodnje otpadnih voda u Posavskoj ulici u naselju Lupoglav; Izgradnja odvodnje kolektora i sabirne mreže u općini Brckovljani; Izgradnja kanala III. reda fekalne odvodnje u naseljima Brckovljani, Gračec, Prikraj i Stančić; izgradnji i puštanju u rad crpne stanice u ulici Borik na Hrebinečkom i Štakorovečkom bregu. 	<p>2009.= 6.878.721,00 kn</p> <p>2010.= 3.774.538,00 kn</p> <p>2011.= 7.108.196,00 kn</p> <p>2012.= 1.962.865,00 kn</p>
9.	Općina Gradec	<ul style="list-style-type: none"> / / Unapređenje usluge prikupljanja komunalnog otpada; Prikupljanje otpadnog tekstila. Unapređenje usluge prikupljanja komunalnog otpada; Integrirana zaštita bilja; Prikupljanje otpadnog tekstila. 	<p>2009.= 0,00 kn</p> <p>2010.= 0,00 kn</p> <p>2011.= 136.528,00 kn</p> <p>2012.= 81.535,00 kn</p>

RBR	JLS	STUDIJE / PROJEKTI / AKTIVNOSTI / MJERE	UTROŠENA SREDSTVA
10.	Općina Jakovlje	<ul style="list-style-type: none"> Proširena javna vodovodna mreža u dužini cca 510 metara; Sanirano odlagalište otpada površine cca 26.000m²; Projekt za lokalni vodovod Kraljev Vrh; Projektna dokumentacija za kanalizaciju i odvodnju. Opremljena poslovna zona i proširena vodovodna mreža u pojedinim ulicama; Projekt za lokalni vodovod Kraljev Vrh. Vodomjeri za lokalni vodovod Kraljev Vrh; Proširena javna vodovodna mreža u dužini cca 500 metara. Glavni i izvedbeni projekt za pročištač i glavne kanale; Kupljeno zemljište za izgradnju pročištača; Lokalni vodovod Kraljev Vrh. 	2009.= 4.517.580,00 kn 2010.= 1.151.291,00 kn 2011.= 248.935,00 kn 2012.= 635.628,00 kn
11.	Općina Klinča Sela	<ul style="list-style-type: none"> Cjevovod Okić- I faza; Izgradnja vodovoda u Gornjoj Zdenčini; Projektiranje cjevovoda Repišće-Goli Vrh i Tržić -Donja Zdenčina; Izgradnja kanalizacije; Odvoz otpada. Dovršetak vodovoda Gornja Zdenčina i dovršetak projekata započetih u 2009. g.; Izgradnja glavnog odvodnog kolektora Klinča Sela; Izgradnja zelenih otoka; Odvoz otpada. Izgradnja betonskih ploča za kontejnere; Izrada projekta za vodovod u radnoj zoni klinča sela; Kupnja zemljišta za izvorište u Gonjevi; Izgradnja kanalizacije; Odvoz otpada. Opremanje i prespajanje vodocrpilišta u Gonjevi; Izgradnja vodospreme Repišće; Izrada zdenca na vodocrpilištu Stari zdenac u Kupincu; Izgradnja kanalizacije; Odvoz otpada. 	2009.= 2.170.705,00 kn 2010.= 1.126.591,00 kn 2011.= 372.886,00 kn 2012.= 1.165.395,00 kn
12.	Općina Kravarsko	<ul style="list-style-type: none"> Projektna dokumentacija za mag. cjev. Kravarsko _ Opatija, mag. cjev. Kroz Donji Hruševac, Opskrbni cjevovod Klasnići _Šajnovići i mag. vodoopskrbni cjevovod Čakanec. Sredstva osigurala Hrvatske vode. Okončana situacija projektne dokumentacije iz 2009. g. (45.756 kn), te vodni i komunalni doprinos, za mag. cjev. Kroz Donji Hruševac i Kravarsko _Opatija. Vodni i komunalni doprinos za mag. cjev. Klasnići i Šajnovići, te mag. vodoopskrbni cjevovod Čakanec – projektna dokumentacija. Sanacija javne površine nakon izgradnje vodovoda. 	2009.= 320.494,00 kn 2010.= 378.149,00 kn 2011.= 161.557,00 kn 2012.= 257.162,00 kn
13.	Općina Orle	<ul style="list-style-type: none"> Sanacija tri divlja deponija smeća na lokaciji, Drnek, Veleševac i Obed; Izgradnja vodovodne mreže, sekundarnog voda. Izgradnja vodovodne mreže, sekundarnog voda. Izgradnja vodovodne mreže, sekundarnog voda. Izgradnja vodovodne mreže, sekundarnog voda; Sanirana odlagališta otpada. 	2009.= 70.800,00 kn 2010.= 55.000,00 kn 2011.= 48.650,00 kn 2012.= 51.350,00 kn
14.	Općina Pokupsko	<ul style="list-style-type: none"> Izrada projektne dokumentacije vodoopskrbe Općine Pokupsko I. - IV. faza; Izrada projektne dokumentacije odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda na području Općine Pokupsko. Izrada projektne dokumentacije vodoopskrbe Općine Pokupsko I. - IV. faza; Izrada projektne dokumentacije odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda na području Općine Pokupsko. Izrada projektne dokumentacije vodoopskrbe Općine Pokupsko I. - IV. faza; Izrada projektne dokumentacije odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda na području Općine Pokupsko. Izrada projektne dokumentacije odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda na području Općine Pokupsko. 	2009.= 410.162,00 kn 2010.= 410.162,00 kn 2011.= 410.162,00 kn 2012.= 91.937,00 kn
15.	Općina Preseka	Općina Preseka nije do sada sudjelovala ni u kakvim projektima. Projekt koji još nije zaživio u potpunosti, vodovod Zagrebačke županije Zagreb Istok, tek je u fazi projektne dokumentacije i rješavanja imovinsko pravnih odnosa sa velikom neizvjesnošću početka rada i financiranja. U razdoblju od 2009. do 2012., nije bilo aktivnosti po zadanim parametrima.	2009.= 0,00 kn 2010.= 0,00 kn 2011.= 0,00 kn 2012.= 0,00 kn

RBR	JLS	STUDIJE / PROJEKTI / AKTIVNOSTI / MJERE	UTROŠENA SREDSTVA
16.	Općina Rakovec	<ul style="list-style-type: none"> • Gradnja magistralnog cjevovoda, kao preduvjet gradnje vodoopskrbne mreže; Gradnja dijela kanalizacije u poduzetničkoj zoni. • Sanacija divljeg deponija - beštetno zbrinjavanje komunalnog otpada i sanacija područja; Izrada projektne dokumentacije za uređaj za pročišćavanje otpadnih voda; Kanalizacija u poduzetničkoj zoni. • Financiranje nabave posuda za odvoz komunalnog otpada. • Financiranje nabave posuda za odvoz komunalnog otpada. 	2009.= 493.593,00 kn 2010.= 100.000,00 kn 2011.= 298.138,00 kn 2012.= 26.748,00 kn
17.	Općina Stupnik	<ul style="list-style-type: none"> • Izrada glavnog projekta sabirnih kanala odvodnje u naselju Stupnički Obrež i Donji Stupnik. • Plan gospodarenja otpadom; Izrada glavnog projekta sabirnih kanala odvodnje u naselju Stupnički Obrež i Donji Stupnik; Izrada izvedbenog projekta priključaka na kolektoru GSK1. • Izgradnja glavnog sabirnog kolektora GSK2 sustava odvodnje naselja općine Stupnik; Izrada izvedbenog projekta priključaka na kolektoru GSK2; Prijava na natječaj za dobivanje sredstava iz pretpripravnog fonda IPARD mjera 301-I i 301-II natječaj. • Prijava na natječaj za dobivanje sredstava iz pretpripravnog fonda IPARD mjera 301-III natječaj; Izgradnja glavnog sabirnog kolektora GSK2 sustava odvodnje naselja općine Stupnik- II etapa. 	2009.= 300.000,00 kn 2010.= 309.375,00 kn 2011.= 2.959.958,00 kn 2012.= 3.834.712,00 kn
18.	Općina Žumberak	U razdoblju od 2009. do 2012., nije bilo aktivnosti po zadanim parametrima.	2009.= 0,00 kn 2010.= 0,00 kn 2011.= 0,00 kn 2012.= 0,00 kn

Najvažniji projekti i aktivnosti u području zaštite okoliša u protekle četiri godine u većini jedinica lokalne samouprave bili su izgradnja kanalizacijske i vodovodne mreže, sanacije odlagališta, čišćenje divljih odlagališta, odvoz glomaznog otpada te plinifikacija naselja. Kao ključni problemi u zaštiti okoliša jedinica lokalne samouprave, navode se divlja odlagališta otpada, otpadne vode te sanacija postojećih odlagališta otpada. Ilegalna odlagališta otpada postoje u svim općinama i gradovima, čija se sanacija vrši uglavnom povremenim čišćenjem i odvoženjem na legalna odlagališta.

Stanje zaštite okoliša u jedinicama lokalne samouprave Zagrebačke županije je, s obzirom na provedene projekte, uložena financijska sredstva te donesene dokumente, odluke i zaključke iz područja zaštite okoliša, bolje u odnosu na razdoblje od 2005. do 2008. godine. Posljedica navedenog je pojačana aktivnost u provođenju zaštite okoliša općenito. Radi poboljšanja stanja zaštite okoliša neophodno je da jedinice lokalne samouprave osiguraju više ljudskih i financijskih resursa za provođenje navedenih projekata, a posebno u području gospodarenja otpadom.

6. VODOOPSKRBA I ODVODNJA ZAGREBAČKE ŽUPANIJE

Na području Zagrebačke županije nalazi se preko 5.600 km vodotoka, odnosno vodnogospodarskih objekata. Vodoopskrba na području Zagrebačke županije obavlja se putem nekoliko zasebnih javnih sustava vodoopskrbe, čime je uglavnom obuhvaćen prostor uz gradove Zagrebačke županije (Dugo Selo, Ivanić-Grad, Jastrebarsko, Samobor, Sveta Nedelja, Sveti Ivan Zelina, Velika Gorica, Vrbovec i Zaprešić). Izvorišta vode vodoopskrbnih sustava Zagrebačke županije su većim dijelom podzemne vode na području aluvijalne doline rijeke Save. Istočni dijelovi Zagrebačke županije oskudijevaju na izvorištima vode, koji bi se mogli koristiti za javnu vodoopskrbu, tako da se rješenje vodoopskrbe tih prostora povezuje uz korištenje crpilišta na području Savske doline i dobavu vode putem magistralnih transportnih sustava (Vacek i dr., 2007.).

Podmirenje potreba vode u predstojećim fazama razvitka vodoopskrbe na području Zagrebačke županije i Grada Zagreba, planira se putem crpilišta „Kosnica – Črnkovec”, koje je smješteno na području Zagrebačke županije. Neophodna je izgradnja pripadnih osnovnih transportnih sustava, kojima će se omogućiti dobava vode i podmirenje svih potreba za vodom, sve sa ciljem uspostave javne vodoopskrbe na gravitirajućim perifernim dijelovima Zagrebačke županije. Skupština Zagrebačke županije donijela je 2007. godine odluku o osnivanju trgovačkog društva Vodoopskrba i odvodnja Zagrebačke županije d.o.o. („Glasnik Zagrebačke županije“, broj 26/07), a predmet poslovanja čine sljedeće djelatnosti: opskrba pitkom vodom, građenje, projektiranje i nadzor, tehničko ispitivanje i analiza, održavanje sustava i uređaja za vodoopskrbu i distribuciju vode, skupljanje i transport otpadnih voda kanalizacijskom mrežom i kolektorima, obrada otpadnih voda fizičkim, kemijskim i biološkim postupcima te uklanjanje otpadnih voda. Konceptijom razvoja vodoopskrbe na području Zagrebačke županije i osnivanjem trgovačkog društva Vodoopskrba i odvodnja Zagrebačke županije d.o.o., stvaraju se sve pretpostavke za brži razvoj vodoopskrbe na području Zagrebačke županije.

Vodoopskrba i odvodnja Zagrebačke županije d.o.o. je tvrtka regionalnog karaktera koja se bavi razvojem vodocrpilišta Kosnica, kao budućeg glavnog crpilišta pitke vode, a paralelno s tim i razvojem regionalnog vodoopskrbnog sustava Zagrebačke županije. Okosnica razvitka vodoopskrbe Zagrebačke županije je razvoj i izgradnja regionalnog vodoopskrbnog sustava Zagrebačke županije – Zagreb istok, koji obuhvaća izgradnju vodocrpilišta Kosnica te izgradnju magistralnih cjevovoda Sesevski Kraljevec – Ivanić-Grad, Sesevski Kraljevec – Božjakovina, Cerje – Vukovje – Sveta Helena te Kosnica – Cerje I. etapa i izgradnju precrpne stanice Ivanić-Grad. Svrha projekta je podizanje kvalitete života na području Zagrebačke županije, razvoj infrastrukture kroz izgradnju nove i/ili dogradnju postojeće vodoopskrbne mreže te uspostavljanje dugoročno održivog sustava upravljanja vodoopskrbnim sustavom kao i usklađivanje istog sa standardima Europske unije.

U projekt izgradnje regionalnog vodoopskrbnog sustava uključena su i četiri komunalna trgovačka društva s područja istočnog dijela Zagrebačke županije kako slijedi: Dukom d.o.o. iz Dugog Sela, Ivakop d.o.o. iz Ivanić Grada, Komunalac Vrbovec d.o.o. iz Vrbovca i Zelinske komunalije d.o.o. iz Svetog Ivana Zeline. Sporazum o međusobnom sudjelovanju na projektu regionalnog vodoopskrbnog sustava Zagrebačke županije – Zagreb istok, između Vodoopskrbe i odvodnje Zagrebačke županije i navedenih komunalnih trgovačkih društava potpisan je 28. travnja 2011. godine. Predmet Sporazuma je sudjelovanje svih potpisnika u svim fazama pripreme projekta regionalnog vodoopskrbnog sustava Zagreb istok za sufinanciranje iz EU fondova.

6.1. VODOCRPILIŠTE KOSNICA

Vodocrpilište Kosnica je buduće glavno crpilište na području regionalnog vodoopskrbnog sustava Zagrebačke županije – Zagreb istok, koje obuhvaća izgradnju vodocrpilišta Kosnica te izgradnju magistralnih cjevovoda Sesevski Kraljevec – Ivanić-Grad, Sesevski Kraljevec - Božjakovina, Cerje – Vukovje - Sveta Helena te Kosnica-Cerje I. etapa i izgradnju precrpne stanice Ivanić-Grad. Vodocrpilište

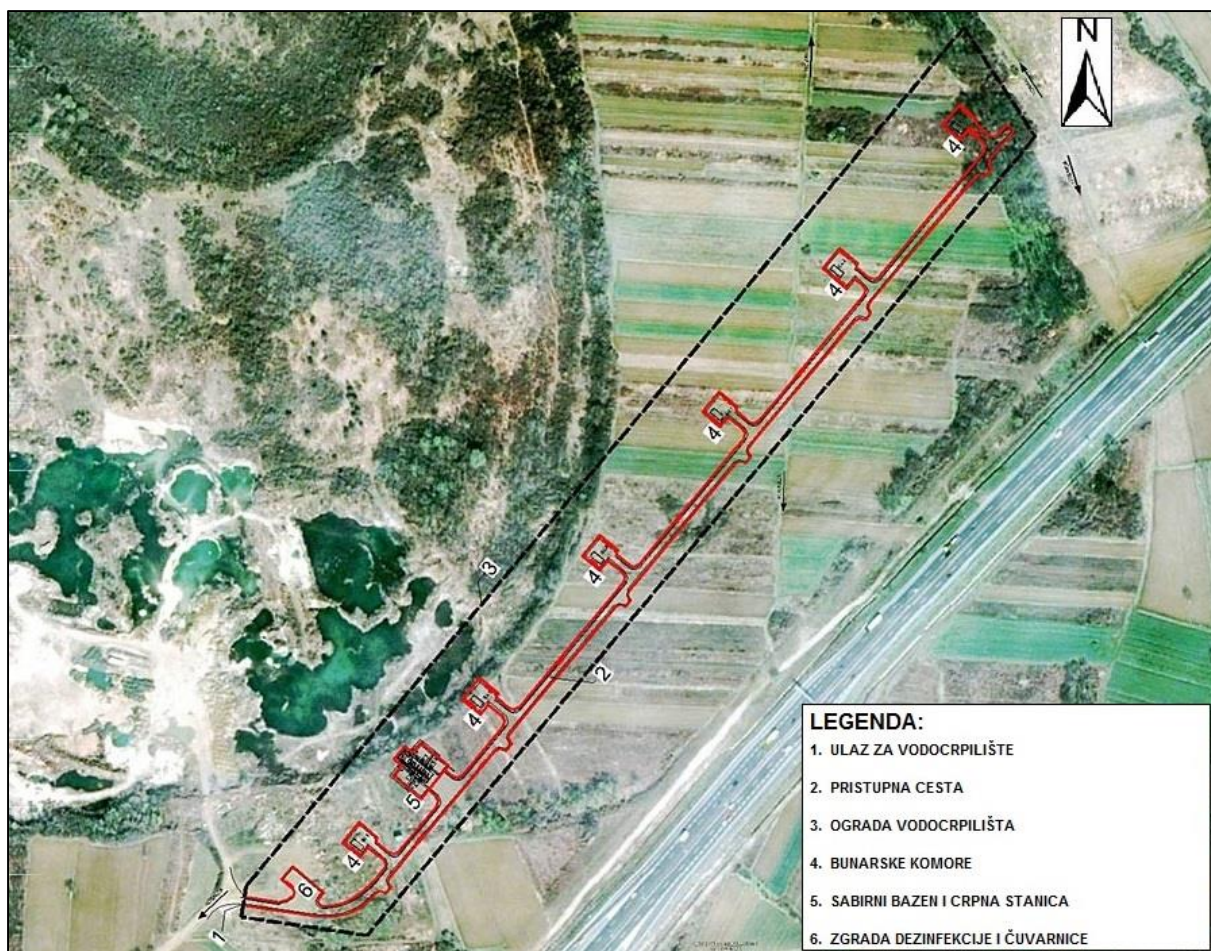
Kosnica dio je crpilišnog kompleksa „Črnkovec“, smještenog u središnjem dijelu Zagrebačke županije, u desnom zaobalju rijeke Save, uz administrativne granice Grada Zagreba i Općine Rugvica (slika 6.1.). Ovo područje svojim većim dijelom zauzima sjeverni dio prostora Grada Velike Gorice i manjim dijelom sjeverni dio prostora Općine Orle. Prostire se na približnoj površini od oko 82 km² (Mesarić i dr., 2013.).

Slika 6.1. Crpilišni kompleks „Črnkovec“
(Izvor: Mesarić i dr., 2013.)

Tijekom 2010. i 2011. godine na području vodocrpilišta Kosnica izvođeni su istražni radovi na izvedbi šest probno – eksploatacijskih zdenaca i dvadeset šest pijezometarskih bušotina te su provedena pokusna crpljenja. Vodocrpilište „Kosnica I. faza“ (slika 6.1.) ima kapacitet 900 l/s, koje obuhvaća šest zdenaca (s oznakama "BK1" - "BK6"), dubine 28 m, pojedinačnog kapaciteta $Q \approx 150$ l/s (ukupni kapacitet crpilišta iznosi $Q \approx 900$ l/s), napravljenih u svrhu vodoistražnih radova. Ovo predstavlja prvu fazu u planiranom korištenju crpilišnog kompleksa „Črnkovec“ za koji se procjenjuje da bi izgradnjom crpilišta „Kosnica -Mičevac“, „Kosnica istok“ i crpilišta „Črnkovec“ imao ukupni kapacitet od 4000 do 5000 l/s (Mesarić i dr., 2013.).

U 2010. i 2011. godini ishođene su građevinske dozvole za sve dijelove složene građevine vodocrpilišta Kosnica. Vodoopskrba i odvodnja Zagrebačke županije je za potrebe izgradnje vodocrpilišta Kosnica u potpunosti riješila imovinsko – pravne odnose na području vodocrpilišta. Otkupljeno je cca 12 ha zemljišta od privatnih vlasnika, a na zemljišnim česticama u vlasništvu Republike Hrvatske uspostavljeno je pravo građenja temeljem Ugovora o pravu građenja. Na slici 6.2. prikazan je položaj vodocrpilišta Kosnica sa probno-eksploatacijskim zdenacima. Ograda na slici 6.2. ujedno predstavlja i granicu I. vodozaštitne zone vodocrpilišta.

Slika 6.2. Vodocrpilište Kosnica I.
(Izvor: Vodoopskrba i odvodnja Zagrebačke županije, 2014.)

Područje crpilišnog kompleksa Črnkovec obuhvaćeno je Prostornim planom područja posebnih obilježja Črnkovec - Zračna luka Zagreb („Glasnik Zagrebačke županije”, broj 23/12) i Prostornim planom Zagrebačke županije („Glasnik Zagrebačke županije”, 3/02, 8/05, 8/07, 4/10, 10/11 i 14/12 - Pročišćeni tekst) kojima je propisano da se do konačnog određivanja zona sanitarne zaštite vodocrpilišta cijelo područje treba tretirati kao zonu strogog ograničenja izgradnje, odnosno područje II. kategorije zaštite prostora. Također, prema navedenom prostornom planu, „zaštita ove izvorišne zone mora imati prioritet u odnosu na druge aspekte razvitka prostora“ („Glasnik Zagrebačke županije”, broj 23/12). Za crpilište Kosnica I. faza, kao dio budućeg jedinstvenog vodocrpilišta Črnkovec, donesena je Odluka o utvrđivanju zona sanitarne zaštite.

Početkom 2011. godine izrađena je geodetska podloga i izvršen geodetski snimak za izradu Idejnog projekta sanacije devastiranih površina u II. i III. vodozaštitnoj zoni crpilišta Kosnica, nakon čega je usvojen Projektni zadatak za projekt sanacije devastiranih površina u II. i III. vodozaštitnoj zoni crpilišta Kosnica s ciljem zaštite vodonosnika i revitalizacijom vodnog okoliša unutar zaštićenog područja vodocrpilišta Kosnica. Proveden je postupak javne nabave za usluge izrade projektne dokumentacije za sanaciju devastiranih površina u vodozaštitnoj zoni vodocrpilišta Kosnica, a izradu projektne dokumentacije za projekt sanacije financirale su Hrvatske vode.

U tablici 6.1. prikazane su aktivnosti koje je tvrtka Vodoopskrba i odvodnja Zagrebačke županije provodila na projektu vodocrpilište Kosnica I. faza, u razdoblju od 2009. do 2012. godine te na projektu Puškarov jarak u Krašiću 2012. godine.

Tablica 6.1. Aktivnosti tvrtke Vodoopskrba i odvodnja Zagrebačke županije d.o.o. od 2009. do 2012. godine

RBR	GODINA	AKTIVNOST	OPIS	UTROŠENA SREDSTVA
1.	2010.	Izrada probno-eksploatacijskih zdenaca i provedba pokusnog crpljenja (BK-1 i BK-2); Radovi na čišćenju zdenca BK-3; Izrada probno-eksploatacijskih zdenaca i provedba pokusnog crpljenja (BK-4, BK-5 i BK-6)	Izvedena dva probno-eksploatacijska zdenca na vodocrpilištu Kosnica, I. faza; izrada izvještaja o izvedbi strukturno-pijezometarskih bušotina s geomehaničkim analizama, bušenju i probnom crpljenju zdenaca s obradom i interpretacijom podataka, laboratorijskom analizom vode, geodetskom izmjerom - zdeneci su izvedeni do dubine od 29 m, obavljeno je pokusno crpljenje i analiza vode prema Pravilniku o ispravnosti vode za piće (NN 47/08); provedeno dodatno osvajanje i čišćenje zdenca BK-3 te je napravljena analiza vode; započeti radovi na izvedbi probno-eksploatacijskih zdenaca BK-4, BK-5 i BK-6.	2.465.919,38 kn
2.	2011.	Izrada probno-eksploatacijskih zdenaca i provedba pokusnog crpljenja (BK-4, BK-5 i BK-6) - nastavak radova	Nastavljeni radovi na izvedbi probno-eksploatacijskih zdenaca BK-4, BK-5 i BK-6; provedena pokusna crpljenja i analiza vode prema Pravilniku o ispravnosti vode za piće (NN 47/08); napravljeno završno izvješće s priloženim svim analizama vode.	401.650,00 kn
3.	2011.	Sanacija devastiranih površina u II. i III. vodozaštitnoj zoni vodocrpilišta Kosnica	Aktivnosti na izradi projektne dokumentacije vezano uz projekt sanacije devastiranih površina II. i III. vodozaštitne zone vodocrpilišta Kosnica - površina devastiranog područja cca 35 ha.	203.000,00 kn
4.	2012.	Sanacija devastiranih površina u II. i III. vodozaštitnoj zoni vodocrpilišta Kosnica	Dovršen Idejni projekt sanacije i ishođena lokacijska dozvola.	87.000,00 kn
5.	2012.	Praćenje kvalitete vode na vodocrpilištu Kosnica, I. faza	Obveza praćenja kvalitete vode na vodocrpilištu Kosnica utvrđena je Ugovorom o koncesiji za zahvaćanje voda za potrebe javne vodoopskrbe i vodopravnim uvjetima; usluge monitoringa obavlja Zavod za javno zdravstvo Zagrebačke županije temeljem Ugovora o uslugama monitoringa kvalitete vode za piće; u 2012.g. obavljeno 9 velikih "A" analiza i 30 malih "B" analiza - u ispitanim uzorcima izmjerene vrijednosti fizikalno kemijskih pokazatelja bile su sukladne MDK vrijednostima propisanim Pravilnikom o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće (NN 47/08). Mikrobiološki pokazatelji su zadovoljavajući. Niti u jednom uzorku nisu nađene bakterije E.coli tj. zdravstvena ispravnost vode za piće na vodocrpilištu Kosnica je zadovoljavajuća.	62.255,00 kn
6.	2012.	Izvedba istražno-eksploatacijskog zdenca IZ-1 u Krašiću	Izvedba istražno-eksploatacijskog zdenca IZ-1 na području općine Krašić u mjestu Puškarov jarak; zdenac je izveden do dubine od 80 m; provedeno pokusno crpljenje s konstantnom količinom od 10 l/s u trajanju od 48h, a na samom kraju crpljenja je uzet uzorak vode za analizu kvalitete same vode; maksimalni crpni kapacitet zdenca je 12,6 l/s; bakteriološko kemijska i fizikalna analiza vode provedena je u Zavodu za javno zdravstvo Varaždinske županije - analizirani uzorak vode prema Pravilniku o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće (NN 47/08) je mikrobiološki ispravan; fizikalno-kemijski parametri analiziranog uzorka su u okviru graničnih vrijednosti prema zakonskim propisima iz čega proizlazi da voda iz zdenca IZ-1 u potpunosti zadovoljava kriterije o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće	194.910,00 kn

Tablica 6.2. Utrošena sredstva tvrtke Vodoopskrba i odvodnja Zagrebačke županije d.o.o. od 2009. do 2012.

GODINA	UTROŠENA SREDSTVA
2009.	0,00 kn
2010.	2.465.919,38 kn
2011.	604.650,00 kn
2012.	344.165,00 kn
UKUPNO	3.414.734,38 kn

Rješavanjem imovinsko – pravnih odnosa i završetkom radova na izvedbi svih šest zdenaca te provedbi pokusnog crpljenja, ispunjene su sve pretpostavke za dodjelu koncesije za zahvaćanje voda za potrebe javne vodoopskrbe na vodocrpilištu Kosnica. Vlada Republike Hrvatske je na svojoj sjednici održanoj dana 7. srpnja 2011. godine donijela Odluku o dodjeli koncesije na rok od 30 godina društvu Vodoopskrba i odvodnja Zagrebačke županije.

Na temelju predmetne Odluke, 13. srpnja 2011. godine sklopljen je Ugovor o koncesiji za zahvaćanje voda za potrebe javne vodoopskrbe s Ministarstvom regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva. Sukladno odredbama Ugovora o koncesiji i vodopravnim uvjetima, tijekom cijele godine se na vodocrpilištu Kosnica redovito prate vodne rezerve i nivoi podzemnih voda te kakvoća vode na širem području vodocrpilišta, tzv. monitoring. Usluge monitoringa provodi Zavod za javno zdravstvo Zagrebačke županije.

7. GOSPODARENJE OTPADOM U ZAGREBAČKOJ ŽUPANIJI

Sustav upravljanja otpadom neophodan je u današnjem svijetu. Stalni eksponencijalni rast stanovništva i povećana potražnja za prirodnim resursima, razlog su nastajanja velikih količina otpada. Za buduće generacije, čovječanstvo treba postići optimalno korištenje resursa te se u tu svrhu stvaraju nove tehnologije za obradu i recikliranje otpada. Problemi vezani uz zaštitu okoliša redovito imaju interdisciplinarni karakter, što zahtijeva pronalaženje načina za njihovo rješavanje u više područja. Temeljni propisi o postupanju s otpadom te podzakonski akti kojima se razrađuju pojedine odrednice prikazani su u tablici 7.1.

Tablica 7.1. Popis temeljnih propisa i podzakonskih akata o postupanju s otpadom u RH

RBR	ZAKONSKI PROPISI	SLUŽBENO GLASILO RH
1.	Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske	Narodne novine 130/05
2.	Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007. – 2015. godine	Narodne novine 85/07, 126/10, 31/11
3.	Zakon o otpadu	Narodne novine 178/04, 153/05, 111/06, 60/08, 87/09
4.	Pravilnik o gospodarenju otpadom	Narodne novine 23/07, 111/07
5.	Uredba o kategorijama, vrstama i klasifikaciji otpada s katalogom otpada i listom opasnog otpada	Narodne novine 50/05, 39/09
6.	Odluka o uvjetima označavanja ambalaže	Narodne novine 155/05, 24/06, 28/06
7.	Pravilnik o gospodarenju otpadnim gumama	Narodne novine 40/06, 31/09, 156/09, 111/11
8.	Pravilnik o mjerilima, postupku i načinu određivanja iznosa naknade vlasnicima nekretnina i jedinicama lokalne samouprave	Narodne novine 59/06, 109/12
9.	Pravilnik o gospodarenju otpadnim uljima	Narodne novine 124/06, 121/08, 31/09, 156/09, 91/11, 45/12
10.	Pravilnik o gospodarenju otpadnim baterijama i akumulatorima	Narodne novine 133/06, 31/09, 156/09, 45/12
11.	Pravilnik o gospodarenju otpadnim vozilima	Narodne novine 136/06, 31/09, 156/09, 53/12
12.	Pravilnik o načinu i postupcima gospodarenja otpadom koji sadrži azbest	Narodne novine 42/07
13.	Pravilnik o načinima i uvjetima termičke obrade otpada	Narodne novine 45/07
14.	Pravilnik o gospodarenju medicinskim otpadom	Narodne novine 72/07
15.	Pravilnik o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada	Narodne novine 117/07, 111/11
16.	Pravilnik o gospodarenju građevnim otpadom	Narodne novine 38/08
17.	Pravilnik o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi	Narodne novine 38/08
18.	Naputak o postupanju s otpadom koji sadrži azbest	Narodne novine 89/08
19.	Pravilnik o gospodarenju otpadom od istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina	Narodne novine 128/08

RBR	ZAKONSKI PROPISI	SLUŽBENO GLASILO RH
20.	Odluka o postupanju Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost za provedbu mjera radi unaprjeđenja sustava gospodarenja otpadom koji sadrži azbest	Narodne novine 58/11
21.	Konvencija o nadzoru prekograničnog prometa opasnog otpada i njegovu odlaganju (Basel, 1992.)	Narodne novine - Međunarodni ugovori 3/94
22.	Pravilnik o ambalaži i ambalažnom otpadu	Narodne novine 97/05, 115/05, 81/08, 31/09, 156/09, 38/10, 10/11, 81/11, 126/11
23.	Pravilnik o gospodarenju otpadnim električnim i elektroničkim uređajima i opremom	Narodne novine 74/07, 133/08, 31/09, 156/09, 143/12
24.	Pravilnik o gospodarenju polikloriranim bifenilima i polikloriranim terfenilima	Narodne novine 105/08
25.	Pravilnik o gospodarenju otpadom iz proizvodnje titan-dioksida	Narodne novine 70/08

7.1. POSTOJEĆE STANJE GOSPODARENJA OTPADOM

U Zagrebačkoj županiji ne postoji jedinstveni sustav gospodarenja otpadom na razini županije, a postoje i značajne razlike u sustavu gospodarenja otpadom na razini gradova i općina. Zakonom o otpadu utvrđeno je da su županije i Grad Zagreb odgovorni za gospodarenje svim vrstama otpada, osim opasnim, a gradovi i općine za gospodarenje komunalnim otpadom, iz čega proizlazi zajednička odgovornost i potreba za koordinacijom i suradnjom.

Komunalni otpad je definiran kao otpad iz kućanstava te otpad iz proizvodne i/ili uslužne djelatnosti, ako je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, a nastaje u kućanstvima, uslužnim djelatnostima kao što su trgovine i ugostiteljstvo, institucijama kao što su škole, objekti koje koriste općinske i državne službe te na javnim površinama kao posljedica uređivanja i održavanja javnih površina (Zakon o otpadu, Narodne novine, broj 78/04, 153/05, 111/06, 60/08 i 87/09).

Skupljanjem komunalnog otpada obuhvaćeno je 100% kućanstava u Zagrebačkoj županiji. Prema ključnom broju otpada, najviše je skupljeno miješanog komunalnog otpada (ključni broj otpada 20 30 01) s 90,8% udjela, potom slijedi glomazni otpad (ključni broj otpada 20 03 07) s 5,8% udjela, te ostale kategorije komunalnog otpada (Plan gospodarenja otpadom Zagrebačke županije, 2011.). Količina komunalnog otpada u Zagrebačkoj županiji ima tendenciju porasta što je posljedica povećanja obuhvaćenosti broja stanovnika organiziranim sakupljanjem, odvozom i odlaganjem otpada te povećanja specifične količine otpada koju proizvodi stanovništvo. Skupljanje komunalnog otpada u Zagrebačkoj županiji obavlja deset registriranih i ovlaštenih skupljača otpada. U tablici 7.2. prikazani su podaci o skupljenom komunalnom otpadu od 2009. do 2012. godine, razvrstani prema području skupljanja, odnosno području koje pokriva pojedino ovlašteno komunalno društvo.

Tablica 7.2. Podaci o skupljenom komunalnom otpadu od 2009. do 2012. godine u Zagrebačkoj županiji (Izvor: Izvjешće o komunalnom otpadu-AZO, 2009., 2010., 2011. i 2012.)

RBR	SKUPLJAČ	PODRUČJE SKUPLJANJA	KOLIČINA SKUPLJENOG KOMUNALNOG OTPADA (t)			
			2009.	2010.	2011.	2012.
1.	Dukom d.o.o. (od 28.12.2011. Dugoselski komunalni i poduzetnički centar d.o.o.)	Grad Dugo Selo	5114,78	7115	6636,45	6505,20
2.	Ivakop d.o.o.	Grad Ivanić-Grad	6924,67	5986	5719,07	5559,96
		Općina Kloštar Ivanić				
		Općina Križ				

RBR	SKUPLJAČ	PODRUČJE SKUPLJANJA	KOLIČINA SKUPLJENOG KOMUNALNOG OTPADA (t)			
			2009.	2010.	2011.	2012.
3.	Komunalac d.o.o. Samobor	Grad Samobor	11903,97	11512	11373,95	11081,99
4.	Zelinske komunalije d.o.o.	Grad Sveti Ivan Zelina	1430	1064	863	3830,20
5.	VG Čistoća d.o.o.	Grda Velika Gorica	20506,21	19732	18725,22	15560,43
6.	Komunalac Vrbovec d.o.o.	Grad Vrbovec	4689,26	4553	4906,76	4707,81
		Općina Dubrava				
		Općina Farkaševac				
		Općina Gradec				
		Općina Preseka				
		Općina Rakovec				
7.	Zaprešić d.o.o.	Grad Zaprešić	10533,51	9860	10123,28	12182,23
		Općina Brdovec				
		Općina Dubravica				
		Općina Luka				
		Općina Marija Gorica				
		Općina Pušća				
		Općina Bistra 2011./12.				
8.	Komunalno Jastrebarsko d.o.o. (od 1.6.2011. temeljem koncesije otpad skuplja Eko-Flor Plus d.o.o.)	Grad Jastrebarsko	6088,73	5407	2129,18	nema podataka
9.	Eko-Flor Plus d.o.o.	Općina Bedenica	6592,35	10863	12196,21	14853,55
		Općina Bistra 2009./10.				
		Općina Brckovljani				
		Općina Jakovlje				
		Općina Klinča Sela				
		Općina Krašić				
		Općina Kravarsko				
		Općina Orle				
		Općina Pisarovina				
		Općina Pokupsko				
		Općina Rugvica				
		Grad Sveta Nedelja				
		Općina Žumberak				
		Grad Jastrebarsko 2011./12.				
10.	Zagrebački holding d.o.o.	Općina Stupnik	1174,71	1055	1207,75	929,32
UKUPNO (t):			74 958,19	77 467	74 858,51	76 257,71

Tijekom lipnja 2011. godine, došlo je do promjene skupljača na području Grada Jastrebarskog te je poslove skupljanja i zbrinjavanja komunalnog otpada od tvrtke Komunalno Jastrebarsko d.o.o. preuzela tvrtka Eko-Flor Plus d.o.o. Također, 28. prosinca 2011. godine nastala je promjena nositelja prava i obveza koje proizlaze iz dozvole za gospodarenje komunalnim i neopasnim otpadom tvrtke Dukom d.o.o., koja je prestala biti nositeljem ovlaštenja iz dozvole, a pravni slijednik postala je tvrtka Dugoselski komunalni i poduzetnički centar d.o.o.

U Zagrebačkoj županiji postoji devet odlagališta komunalnog otpada, a aktivnih je šest koji nemaju primarnu obradu otpada, već se sav otpad odlaže na pripremljene radne plohe (kazete). Nakon popunjavanja, radne plohe se zatvaraju stavljanjem završnog sloja zemlje. Svaka radna ploha je uređena na način da iz nje izlaze plin i procjedna voda. U prilogu 2. prikazan je prostorni položaj odlagališta s trenutnim stanjem i značajkama odlagališta otpada.

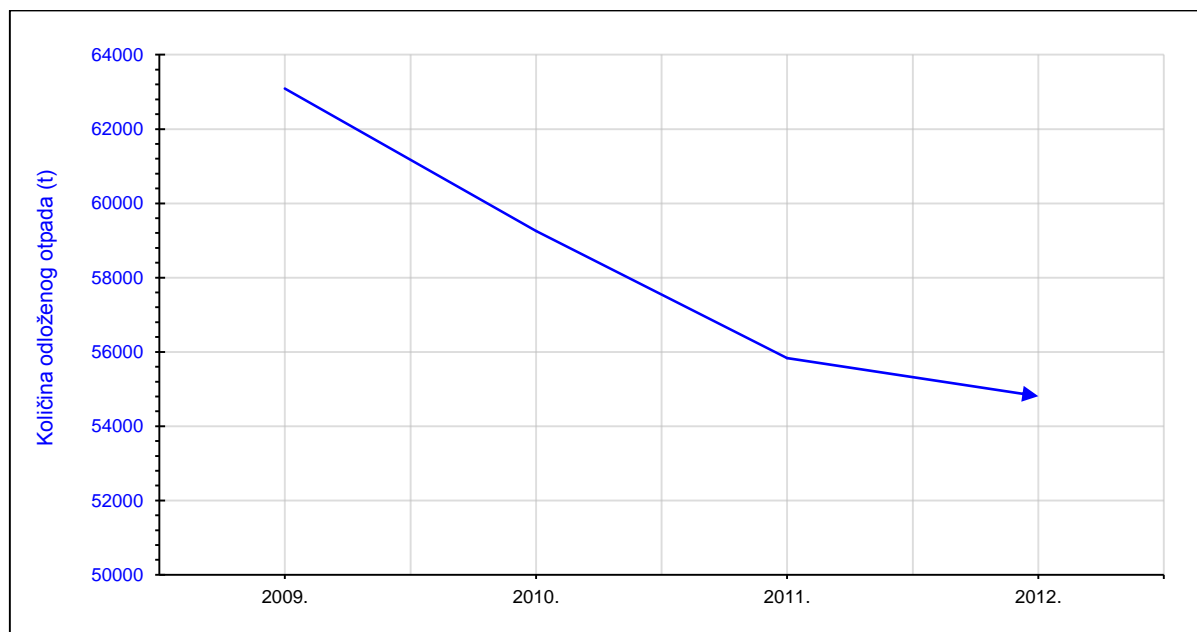
Također, odlagališta otpada označena su i kao buduće lokacije pretovarnih stanica, kada bude uspostavljen Županijski centar za gospodarenje otpadom (ŽCGO) na lokaciji odlagališta Tarno blizu Ivanić-Grada. U tablici 7.3. prikazane su količine odloženog otpada na odlagalištima komunalnog otpada na području Zagrebačke županije (Pregled podataka o odlaganju otpada i odlagalištima otpada Republike Hrvatske, 2012.), te osnovne karakteristike odlagališta.

Tablica 7.3. Odlagališta komunalnog otpada na području Zagrebačke županije
(Izvor: Izvjешće o komunalnom otpadu-AZO, 2009., 2010., 2011. i 2012.; ROO 2009.-2012.)

ODLAGALIŠTE	KAPACITE T (m ³)	ODLOŽENO OTPADA (m ³)*	POČETAK ODLAGANJA OTPADA	STATUS ODLAGALIŠTA OTPADA	KOLIČINA ODLOŽENOG OTPADA (t)			
					2009.	2010.	2011.	2012.
Andrilovac Dugo Selo	150.000	95.000	1998.	aktivno, sanirano	4996,7	7195,16	7054,88	6840,84
Cerovka Sv. Ivan Zelina	110.000	78.000	1995.	aktivno, sanacija u pripremi	1430	1063,65	863	3830,2
Mraclinska Dubrava Velika Gorica	1.176.660	874.034	1975.	aktivno, sanirano	23371,76	19623,5	18687,04	17834,48
Novi Dvori Zaprešić	2.500.000	1.600.000	1972.	aktivno, sanacija u pripremi	12732,02	10320,9	10649,68	12242,87
Beljavine Vrbovec	300.000	130.964	1976.	aktivno, sanacija u tijeku	4512,02	4367,56	4784,92	4785
Tarno Ivanić- Grad	143.000	85.000	1990.	aktivno, sanirano	6978,76	8539	10110,04	9270,59
Božička Jastrebarsko	143.731	115.604	1977.	zatvoreno 2011., sanacija u tijeku	9066,74	8148,17	3702,39	-
Kraljev Vrh Jakovlje	120.000	80.000	1984.	zatvoreno 2000.	-	-	-	-
Trebež Samobor	950.000	800.000	1968.	zatvoreno 2007.	-	-	-	-
UKUPNO (t):					63 088	59 257,94	55 851,95	54 803,98
*NAPOMENA: Zadnji dostupni podaci; iskazana količina odloženog otpada u m ³ može varirati od stvarne u 2012. godini								

Na odlagalištima otpada prikazanim u tablici 7.3., nije prikazan otpad koji skupljaju Komunalac Samobor d.o.o. (Samobor), Zagrebački holding d.o.o. (Stupnik) i Eko-Flor Plus d.o.o. (Bedenica, Bistra, Brckovljani, Jakovlje, Klinča Sela, Krašić, Kravarsko, Orle, Pisarovina, Pokupsko, Rugvica, Sveta Nedelja, Žumberak i Jastrebarsko), jer se isti ne odlaže na području Zagrebačke županije.

Na slici 7.1. prikazan je trend smanjivanja količine odloženog komunalnog otpada u Zagrebačkoj županiji u razdoblju od 2009. do 2012. godine. To je pokazatelj intenzivnije primjene sustava odvojenog prikupljanja otpada u općinama i gradovima Zagrebačke županije. Odvojeno se skuplja staklo, metal, PET ambalaža i papir, dok se aluminijske ambalaže, baterije, automobilske gume, odbačena vozila, građevinski otpad, EE otpad, kemikalije i stari lijekovi te medicinski otpad zbrinjavaju putem ovlaštenih tvrtki i obrta koje posjeduju koncesije i dozvole za gospodarenje otpadom (prijevoz, skupljanje, skladištenje, recikliranje, uporaba i izvoz). Odvoz glomaznog otpada provodi se u većini gradova i općina, jedanput ili dvaput godišnje.

Slika 7.1. Količine odloženog otpada na odlagalištima u Zagrebačkoj županiji od 2009. – 2012.

Komunalne tvrtke koje gospodare otpadom na području Zagrebačke županije, upravljaju i reciklažnim dvorištima u sklopu aktivnih odlagališta otpada. Također, kontinuirano rade na unaprjeđivanju sustava odvojenog prikupljanja otpada postavljanjem zelenih otoka za prikupljanje otpadne plastike, stakla, papira i kartona. U narednom periodu planira se uvesti sakupljanje i naplata otpada prema volumenu odloženog otpada. Uz sva navedena nastojanja da se što više otpada izdvoji prije odlaganja, još uvijek značajne količine korisnog otpada završe na odlagalištu.

Za biorazgradivi otpad iz kućanstava, koji čini gotovo 43 % komunalnog otpada, ne postoji sustav odvojenog prikupljanja u jedinicama lokalne samouprave. Glavni problem odvojenog prikupljanja biorazgradivog otpada je njegovo iskorištavanje, za što ne postoje adekvatni uvjeti na aktivnim odlagalištima otpada Zagrebačke županije. U područjima Zagrebačke županije s većim udjelom seoskih gospodarstava, biorazgradivi otpad se ponovno koristi za dobivanje komposta ili gnojiva. Da bi se postigli bolji rezultati potrebno je postaviti više zelenih otoka, a kućanstvima ponuditi posude ili vrećice za odvajanje korisnog otpada (papir, plastika i biorazgradivi otpad iz kuhinja).

7.2. ŽUPANIJSKI CENTAR ZA GOSPODARENJE OTPADOM (ŽCGO)

Gospodarenje otpadom je skup aktivnosti, odluka i mjera kojima je osnovni cilj sprječavanje nastanka otpada, smanjivanje količine otpada i njegovog štetnog djelovanja na okoliš. Temeljni dokument u gospodarenju otpadom za Zagrebačku županiju je Plan gospodarenja otpadom Zagrebačke županije („Glasnik Zagrebačke županije“, broj 28/11), čija je izrada obveza propisana Zakonom o otpadu (NN 178/04, 153/05, 111/06, 60/08, 87/09) i koji se temelji na Nacionalnoj strategiji zaštite okoliša (NN 46/02), Nacionalnom planu djelovanja na okoliš (NN 46/02), Strategiji gospodarenja otpadom Republike

Hrvatske (NN 130/05) i Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje od 2007. – 2015. godine (NN 85/07, 126/10 i 31/11). Provedbom plana će se:

- osigurati preduvjeti za smanjenje proizvodnje otpada,
- povećati udio odvojeno sakupljenog, recikliranog i oporabljenog otpada,
- smanjiti količine odloženog otpada,
- sanirati nelegalna odlagališta,
- sanirati i zatvoriti postojeća službena odlagališta,
- izgraditi centar za gospodarenje otpadom (CGO) i ostale neophodne građevine namijenjene skladištenju, pretovaru, obradi i konačnom odlaganju otpada,
- osigurati nadzor sustava gospodarenja otpadom,
- osigurati funkcionalan i financijski održiv sustav gospodarenja otpadom.

Županijski centar za gospodarenje otpadom je složena građevina čija je osnovna funkcija prihvata otpada iz sakupljačke mreže, obrada otpada i konačno odlaganje obrađenog otpada. Planirani početak pripremnih radova započeo je izradom Prethodne studije izvodljivosti u 2012. godini, odnosno odmah po potvrdi same lokacije ŽCGO-a, a završetak izgradnje i početak rada ŽCGO-a predviđa se u 2019. godini. Na ŽCGO će se prihvaćati komunalni otpad, prethodno obrađeni neopasni proizvodni otpad, odvojeno skupljene korisne sastavnice otpada i opasni otpad iz kućanstava.

Odvojeno skupljene korisne sastavnice otpada i opasni otpad iz kućanstva će se privremeno skladištiti do daljnje predaje ovlaštenim oporabiteljima i zbrinjateljima, a komunalni otpad će se obraditi mehaničko-biološkom obradom (MBO) te zatim odložiti na unaprijed pripremljenu kazetu za prihvata otpada (Plan gospodarenja otpadom Zagrebačke županije, 2011.). Predviđena količina komunalnog otpada, koji će se dopremiti na ŽCGO, neće prelaziti 75.000 t godišnje.

Županijskim centrom za gospodarenje otpadom upravljat će tvrtka Gospodarenje otpadom Zagrebačke županije (GOŽŽ d.o.o.). Trgovačko društvo „GOŽŽ d.o.o.“ osnovano je 6. srpnja 2010. godine temeljem Odluke o osnivanju društva s ograničenom odgovornošću, koju je donijela Županijska skupština Zagrebačke županije („Glasnik Zagrebačke županije“, broj 15/10). U tablici 7.4. prikazane su aktivnosti tvrtke GOŽŽ d.o.o., od osnivanja do kraja 2012. godine, na uspostavi Županijskog centra za gospodarenje otpadom

Tablica 7.4. Aktivnosti i projekti tvrtke Gospodarenje otpadom Zagrebačke županije

RBR	GODINA	AKTIVNOST	OPIS	UTROŠENA SREDSTVA
1.	2011.	HIDROPLAN d.o.o. - Izrada programa istražnih radova na lokaciji budućeg ŽCGO-a Zagrebačke županije - studija	Predviđena lokacija budućeg Županijskog centra za gospodarenje otpadom (ŽCGO) Zagrebačke županije nalazi se u općini Brckovljani, oko 1,7 km jugozapadno od naselja Prečec i oko 1,4 km zapadno od naselja Tredovec. Postojeće odlagalište otpada Tarno s područja grada Ivanić-Grad i okolice nalazi se oko 1,2 km istočno od lokacije. Programom istražnih radova potrebno je odrediti vrstu i opseg istražnih radova kojima će se doći do podatka o lokaciji budućeg ŽCGO Zagrebačke županije, neophodnih za projektiranje te za izradu studije na okoliš planiranog zahvata. Prema rezultatima provedenih istražnih radova na lokaciji odlagališta Tarno, tlo je zastupljeno najslabije propusnim kvartarnim naslagama. Prema izvješću Hrvatskih voda, na lokaciji ne postoji mogućnost plavljenja rijeka (Lonja i Zelina) i drugih vodotoka. Predviđeno je geodetsko snimanje prostora površine oko 30 ha.	22.755,00 kn

RBR	GODINA	AKTIVNOST	OPIS	UTROŠENA SREDSTVA
2.	2011.	H-PROJEKT d.o.o. - Projektni zadatak za izradu Elaborata o odabiru optimalnog koncepta MBO komunalnog otpada za Zagrebačku županiju - studija	Mehaničko biološka obrada je naziv koji se u ovom Projektom zadatku koristi za sve oblike mehaničke i biološke obrade miješanog komunalnog otpada, bez obzira na način i redosljed provedbe tehnoloških procesa. Cilj predmetnog Elaborata je odabir optimalnog - osnovnog koncepta mehaničko biološke obrade komunalnog otpada, uključivo konačno obrađenog otpada, što će se sve provoditi unutar budućeg Centar za gospodarenje otpadom Zagrebačke županije, koji će se, do 2019. godine., izgraditi na ukupnoj površini od približno 249.000 m ² . Osnovan ideja svakog koncepta mehaničko biološke obrade, obuhvaćene ovim Elaboratom, mora biti izdvajanje korisnih sastavnica iz miješanog komunalnog otpada, mogućnost uporabe i/ ili energetskog iskorištavanje izdvojenih korisnih sastavnica te konačno odlaganje obrađenog ostatnog komunalnog otpada u kojem masa biorazgradive komponente ne premašuju 35% ukupne mase.	11.992,50 kn
3.	2011.	EKONERG d.o.o. - Elaborat o odabiru optimalnog koncepta MBO komunalnog otpada na području Zagrebačke županije - studija	Kao konačni rezultat ovog dijela projekta predlaže se za Zagrebačku županiju kao optimalno rješenje varijanta . Mehaničko - biološka obrada miješanog komunalnog otpada s primarnim ciljem proizvodnje bio-stabiliziranog materijala pogodnog za konačno odlaganje. Prednosti su u prvom redu u sljedećem: <ul style="list-style-type: none"> • velika fleksibilnost u odnosu na promjene količine i strukture otpada, • jednostavnost i veća pogonska stabilnost, • brojne reference u radu na sličnim postrojenjima i • manji rizik (u odnosu na varijantu 2) u vezi s plasmanom goriva iz otpada. 	93.480,00 kn
4.	2011.	H-PROJEKT d.o.o. Projektni zadatak za izradu Elaborata o ocjeni potencijalnih lokacija pretvornih stanica u Zagrebačkoj županiji	Cilj ovoga Elaborata je izraditi ocjenu postojećeg stanja predviđenih lokacija s aspektima smještaja budućih pretvornih stanica. Analizom potencijalnih lokacija pretvornih stanica, može se zaključiti da su lokacije Andrilovac, Dugo Selo; Tarno, Ivanić -Grad, Božička, Jastrebarsko; Trebež, Samobor, Vrbovec; Novi Dvori, Zaprešić pogodne kao lokacije budućih pretvornih stanica.	78.105,00 kn
5.	2012.	GEEKON ZAGREB d.d. - Izvođenje istražnih radova na potencijalnoj lokaciji Centra za gospodarenje otpadom Zagrebačke županije - studija	Cilj istražnih radova bio je za studiju procjene utjecaja na okoliš (SPUO) i idejnu projektnu dokumentaciju prikupiti relativne geološke i geotehničke podatke. Potencijalna lokacija Županijskog centra za gospodarenje otpadom Zagrebačke županije nalazi se u općini Brckovljani.	367.725,72 kn
6.	2012.	ZG PROJEKT d.o.o. - Usluge stručnog nadzora tijekom izvođenja istražnih radova na potencijalnoj lokaciji CGOŽŽ - studija	Uvidom u Građevinski dnevnik izvođača istražnih radova, poduzeća Geokon - Zagreb d.d., zabilježen je početak radova sa datumom 19. ožujka 2012. godine. Početak istražnih radova je počeo sa bušotinom SPB - 2 do dubine 15 metara i ugradnjom piezometra u nju.	18.386,29 kn

RBR	GODINA	AKTIVNOST	OPIS	UTROŠENA SREDSTVA
7.	2012.	H - PROJEKT d.o.o. TRANSPORTNI PUTEVI - studija	Cilj Analize transportnih putova je odabir optimalnog, financijski najprihvatljivijeg, načina cestovnog prijevoza sakupljenog miješanog komunalnog otpada s lokacije pretovarnih stanica, odnosno iz jedinica samouprave i funkcionalnih cjelina koje čine, do Županijskog centra za gospodarenje otpadom .Analiza transportnih putova će se provesti kroz šest modela, temeljnih na međusobnim cestovnim udaljenostima i geografskom položaju.	78.720,00 kn
8.	2012.	H- PROJEKT d.o.o. - Izrada snimke postojećeg stanja svih službenih odlagališta neopasnog otpada - studija	Cilj analize je napraviti uvid u stupanj i izgrađenosti službenih odlagališta neopasnog otpada u Zagrebačkoj županiji, što uključuje analizu bitnih elemenata, sukladnih zakonskoj regulativi Republike Hrvatske, a poglavito Pravilniku o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima za odlagalište otpada. Činjenica da samo pet JLS-a iz Zagrebačke županije odlaže otpad na sanirana odlagališta unutar Zagrebačke županije, predstavlja zabrinjavajući podatak koji zahtjeva od ostalih JLS-a da pokrenu hitnu sanaciju vlastitih nesaniranih odlagališta, kako bi se što prije osiguralo, što većem broju stanovnika Zagrebačke županije, odlaganje neopasnog otpada sukladno zakonskoj regulativi Republike Hrvatske.	42.500,00 kn
9.	2012.	H- PROJEKT d.o.o. - Elaborat s prijedlogom dinamike sanacije i zatvaranja odlagališta do otvaranja CGO - studija	Rok za konačno zatvaranje svih postojećih službenih odlagališta neopasnog otpada u Zagrebačkoj županiji je kraj 2018.godine. Uvidom u dosadašnje radove izvedene na sanaciji odlagališta, pretpostavlja se da će se CGO otvoriti krajem 2018. godine.	68.750,00 kn
10.	2012.	Elaborat o rezultatima provedenih istražnih radova na lokaciji ŽCGO - studija	Elaborat Istražnih radova na potencijalnoj lokaciji Centra za gospodarenje otpadom Zagrebačke županije napravljen je stručno i kvalitetno te prema zahtjevima iz Ugovora investitora Gospodarenje otpadom Zagrebačke županije d.o.o. Elaborat obuhvaća sva potrebna mjerenja, laboratorijska ispitivanja te analizu dobivenih rezultata što predstavlja kvalitetne podloge za izradu Studije procjene utjecaja na okoliš te izradu idejne projektne dokumentacije za građevinu ŽCGO-a.	20.375,00 kn

Tablica 7.5. Utrošena sredstva tvrtke Gospodarenje otpadom Zagrebačke županije d.o.o. od 2009. do 2012. godine

GODINA	UTROŠENA SREDSTVA
2009.	-
2010.	-
2011.	206.332,50 kn
2012.	596.457,01 kn
UKUPNO	802.789,51 kn

Osnovu sustava gospodarenja otpadom Zagrebačke županije čini Županijski centar za gospodarenje otpadom (ŽCGO). Osnovni preduvjet organizacije sustava gospodarenja otpadom Zagrebačke županije je organiziranje prijevoza otpada od pretovarnih stanica do ŽCGO-a. Pretovarna stanica je uređen i ograđen objekt namijenjen, skladištenju, pripremi i pretovaru miješanog komunalnog otpada iz sakupljačkih mreža jedinica lokalne samouprave, u vozila većeg kapaciteta radi ekonomičnijeg prijevoza na daljnju obradu i/ili zbrinjavanje.

Prema IV. Izmjenama i dopunama Prostornog plana Zagrebačke županije, pretovarne stanice je moguće izgraditi na osam postojećih službenih odlagališta otpada: Andrilovec, Dugo Selo; Tarno, Ivanić-Grad; Božička, Jastrebarsko; Cerovka, Sveti Ivan Zelina; Mraclinska Dubrava, Velika Gorica; Beljavine, Vrbovec; Novi Dvori, Zaprešić i Trebež, Samobor (PRILOG 2.).

Uspostava cjelovitog sustava gospodarenja otpadom na području Zagrebačke županije mora biti u skladu sa konceptom gospodarenja otpadom Zagrebačke županije. Potrebno je osigurati tehnologiju i opremu za mehaničko-biološku obradu komunalnog otpada (MBO) te stvarati dodatne vrijednosti kvalitetnih sekundarnih sirovina, koje se vraćaju u proizvodni proces s ciljem zaštite okoliša i štednje energije.

8. KAKVOĆA ZRAKA U ZAGREBAČKOJ ŽUPANIJI

Temeljni propis za zaštitu zraka je Zakon o zaštiti zraka (NN 130/11), kojim se određuju mjere, način organiziranja, provođenja i nadzora zaštite i poboljšanja kakvoće zraka. Zaštita i poboljšanje kvalitete zraka i ozonskog sloja, ublažavanje klimatskih promjena i prilagodba klimatskim promjenama, u cilju održivog razvitka, temelji se na načelima zaštite okoliša određenim Zakonom o zaštiti okoliša i zahtjevima međunarodnog prava i pravne stečevine Europske unije. Onečišćenje zraka uzrokovano je izravnim i neizravnim ljudskim djelovanjem, koje nepovoljno utječe na ljudsko zdravlje, kakvoću življenja i/ili kakvoću okoliša u cjelini. Temeljni propisi za zaštitu zraka te podzakonski akti kojima se pobliže razrađuju pojedine odrednice zakona prikazani su u tablici 8.1.

Tablica 8.1. Popis temeljnih propisa i podzakonskih akata za zaštitu zraka

RBR	ZAKONSKI PROPISI	SLUŽBENO GLASILO RH
1.	Zakon o zaštiti zraka	Narodne novine 130/11
2.	Pravilnik o registru onečišćavanja okoliša	Narodne novine 35/08
3.	Program postupnog smanjivanja emisija za određene onečišćujuće tvari u Republici Hrvatskoj za razdoblje do kraja 2010. godine, s projekcijama emisija za razdoblje od 2010. do 2020. godine	Narodne novine 152/09
4.	Pravilnik o načinu besplatne dodjele emisijskih jedinica postrojenjima	Narodne novine 43/12
5.	Uredba o načinu trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova	Narodne novine 69/12
6.	Uredba o praćenju emisija stakleničkih plinova, politike i mjera za njihovo smanjenje u Republici Hrvatskoj	Narodne novine 87/12
7.	Uredba o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zraku iz nepokretnih izvora	Narodne novine 117/12
8.	Uredba o razinama onečišćujućih tvari u zraku	Narodne novine 117/12
9.	Pravilnik o praćenju emisija onečišćujućih tvari u zraku iz nepokretnih izvora	Narodne novine 129/12
10.	Pravilnik o razmjeni informacija o podacima iz mreža za trajno praćenje kakvoće zraka	Narodne novine 135/06
11.	Uredba o utvrđivanju lokacija postaja u državnoj mreži za trajno praćenje kakvoće zraka	Narodne novine 4/02
12.	Program mjerenja kakvoće zraka u državnoj mreži za trajno praćenje kakvoće zraka	Narodne novine 43/02
13.	Uredba o tvarima koje oštećuju ozonski sloj i fluoriranim stakleničkim plinovima	Narodne novine 92/12
14.	Uredba o ozonu u zraku	Narodne novine 133/05
15.	Uredba o graničnim vrijednostima onečišćujućih tvari u zraku	Narodne novine 133/05
16.	Uredba o kritičnim razinama onečišćujućih tvari u zraku	Narodne novine 133/05
17.	Pravilnik o praćenju kakvoće zraka	Narodne novine 155/05
18.	Pravilnik o razmjeni informacija o podacima iz mreža za trajno praćenje kakvoće zraka	Narodne novine 135/06

RBR	ZAKONSKI PROPISI	SLUŽBENO GLASILO RH
19.	Uredba o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora	Narodne novine 21/07, 150/08
20.	Uredba o jediničnim naknadama, korektivnim koeficijentima i pobližim kriterijima i mjerilima za utvrđivanje naknade na emisiju u okoliš ugljikovog dioksida	Narodne novine 73/07, 48/09
21.	Pravilnik o načinu i rokovima obračunavanja i plaćanja naknade na emisiju u okoliš ugljikovog dioksida	Narodne novine 77/07
22.	Plan zaštite i poboljšanja kakvoće zraka u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2008. do 2011. godine	Narodne novine 61/08
23.	Uredba o određivanju područja i naseljenih područja prema kategorijama kakvoće zraka	Narodne novine 68/08
24.	Uredba o emisijskim kvotama za određene onečišćujuće tvari u Republici Hrvatskoj	Narodne novine 141/08
25.	Uredba o emisijskim kvotama stakleničkih plinova i načinu trgovanja emisijskim jedinicama	Narodne novine 142/08, 113/10

Veliki dio onečišćenja u Zagrebačkoj županiji dolazi iz mobilnih i difuznih izvora (poljoprivreda – nanošenje pesticida; eksploatacija mineralnih sirovina; odlagališta otpada). Manji onečišćivači mogu lokalno značajno umanjiti kakvoću zraka (prašina od separacije, dim od asfaltne baze, neugodni mirisi od manjih divljih odlagališta). Područje Zagrebačke županije relativno je slabo naseljeni prostor s velikim udjelom površine pokrivena šumom. S obzirom na nepostojanje značajnijih stacionarnih onečišćivača, stanje kakvoće zraka je relativno dobro (HRGAREK et al., 2007.).

U svrhu izrade Programa zaštite i poboljšanja kakvoće zraka Zagrebačke županije korišteni su podaci mjerenja kakvoće zraka iz Izvješća o stanju kakvoće zraka za područje Zagrebačke županije iz 2006. godine (EKO-MONITORING d.o.o., 2006.). Mjerenja kakvoće zraka provedena su pomoću Pokretnog ekološkog laboratorija (PEL) na osam lokacija u Zagrebačkoj županiji.

Analizom rezultata zaključeno je da prevladava druga (II) kategorija kakvoće zraka, osim u Sv. Ivanu Zelini i Ivanić-Gradu gdje je utvrđena prva (I) kategorija kakvoće zraka (Zakon o zaštiti zraka, NN 178/04 i 60/08). Razlog tome je nepostojanje velikih industrijskih zagađivača, kao i relativna udaljenost od Grada Zagreba, u odnosu na druge gradove (Samobor, Zaprešić i Dugo Selo), gdje veliki utjecaj na kakvoću zraka ima Grad Zagreb i promet (HRGAREK et al., 2007.).

Tijekom 2011. godine pokrenut je postupak izrade novog Programa zaštite zraka, ozonskog sloja i ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama Zagrebačke županije, a obveza proizlazi iz novog Zakona o zaštiti zraka (NN 130/11). Program zaštite zraka, ozonskog sloja i ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama mora biti usklađen s Planom zaštite zraka, ozonskog sloja i ublažavanja klimatskih promjena u Republici Hrvatskoj, koji nije donesen, s obzirom da je stari Plan zaštite i poboljšanja kakvoće zraka u Republici Hrvatskoj bio donesen za razdoblje od 2008. do 2011. godine.

Na upit iz 2012. godine Upravnog odjela za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša o donošenju novog Plana zaštite zraka, ozonskog sloja i ublažavanja klimatskih promjena u Republici Hrvatskoj, Ministarstvo zaštite okoliša i prirode odgovorilo je da je izrađen tekst Prijedloga Plana te da će uskoro započeti javna rasprava. Za potrebe izrade Programa zaštite zraka, ozonskog sloja i ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama za područje Zagrebačke županije, bit će provedena nova mjerenja kakvoće zraka te će se prilikom analize podataka izvršiti korelacija starih i novih podataka. Analiza će pokazati je li se kakvoća zraka na području Zagrebačke županije promijenila i ako jest, što je utjecalo na promjenu kakvoće.

9. REGISTAR ONEČIŠĆAVANJA OKOLIŠA ZAGREBAČKE ŽUPANIJE

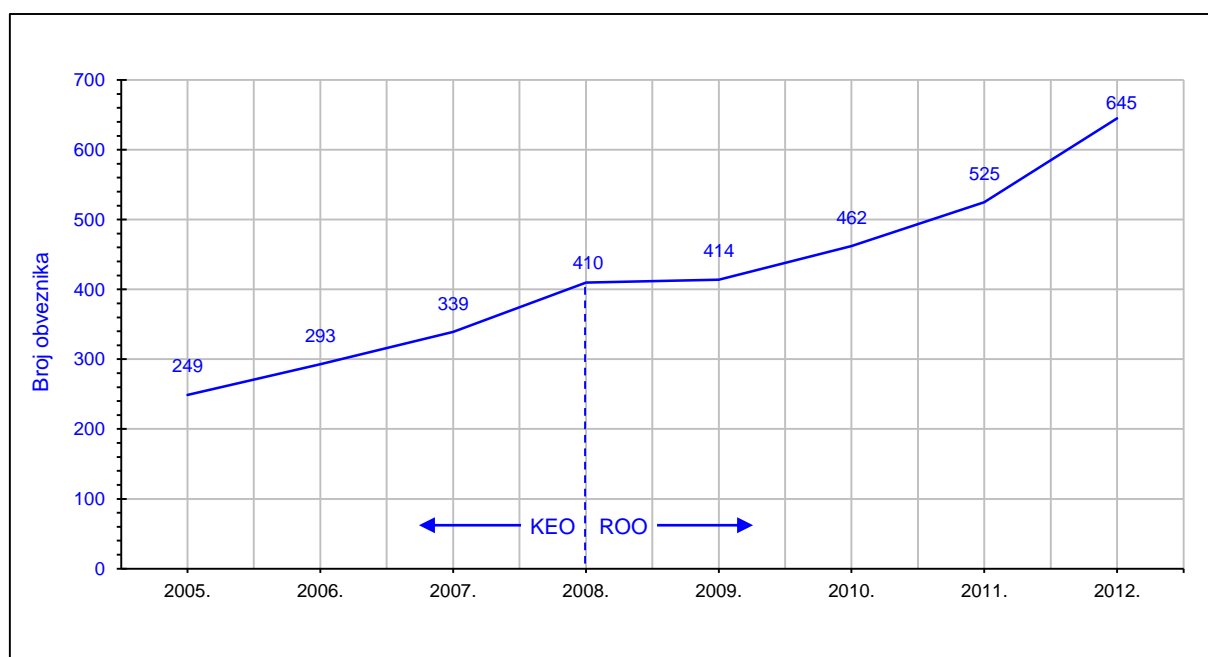
Registar onečišćavanja okoliša uspostavljen je donošenjem Pravilnika o Registru onečišćavanja okoliša (NN 35/08), a čini skup podataka o izvorima, vrsti, količini, načinu i mjestu ispuštanja, prijenosa i odlaganja onečišćujućih tvari i otpada u okoliš. Za pristup i vođenje Registra onečišćavanja okoliša (ROO) koristi se elektronička programska oprema (aplikacija) koja omogućava mrežni unos, obradu i prikaz podataka. Također, javnosti su dostupne baze podataka o onečišćivačima i ispuštanjima onečišćujućih tvari i otpada u okoliš (zrak, tlo i vodu) iz pojedinačnih izvora.

Elektronička programska oprema putem interneta omogućava pristup Registru onečišćavanja okoliša uporabom korisničkog imena i zaporke koje dodjeljuje Agencija za zaštitu okoliša (AZO). Pravilnikom o Registru onečišćavanja okoliša (NN 35/08), do ulaska Republike Hrvatske u EU, se osigurava obaveza dostavljanja podataka o onečišćavanju okoliša i način izvješćivanja u Republici Hrvatskoj, te se priprema obaveza izvješćivanja Europskoj komisiji ulaskom Republike Hrvatske u EU.

Županijska upravna tijela nadležna za vođenje registra onečišćavanja okoliša, dužna su provjeriti i potvrditi točnost podataka koje unose obveznici dostave podataka u ROO internetsku bazu podataka. Obveznik dostave podataka je operater tvrtke i odgovorna osoba organizacijske jedinice u sastavu tvrtke koja obavlja djelatnosti uslijed koje dolazi do ispuštanja onečišćujućih tvari u zrak, tlo i vode, odnosno stvara otpad uslijed gospodarenja otpadom (proizvodnja, prijevoz, skupljanje i obrada otpada).

Obveznik dostave podataka dužan je unijeti podatke u ROO bazu do 1. ožujka tekuće godine za proteklu kalendarsku godinu, dok je nadležno tijelo u županiji dužno dostaviti Agenciji za zaštitu okoliša podatke iz Registra onečišćavanja okoliša u elektroničkom obliku do 15. lipnja tekuće godine za proteklu kalendarsku godinu. Podaci dostavljeni u Registar onečišćavanja okoliša čuvaju se deset godina.

Na slici 9.1. prikazan je porast broja obveznika koji su dostavili podatke o ispuštanjima onečišćujućih tvari u okoliš, u Katastar emisija u okoliša (KEO; Pravilnik o Katastru emisija u okoliš; NN 36/96) za razdoblje od 2005. do 2008. te broj obveznika koji su dostavili podatke o ispuštanjima onečišćujućih tvari u okoliš u ROO bazu za razdoblje od 2009. do 2012. godine. Na slici 9.1. prikazani su podaci kroz proteklo osmogodišnje razdoblje kako bi se dobio prikaz razvoja ove iznimno važne baze podataka.

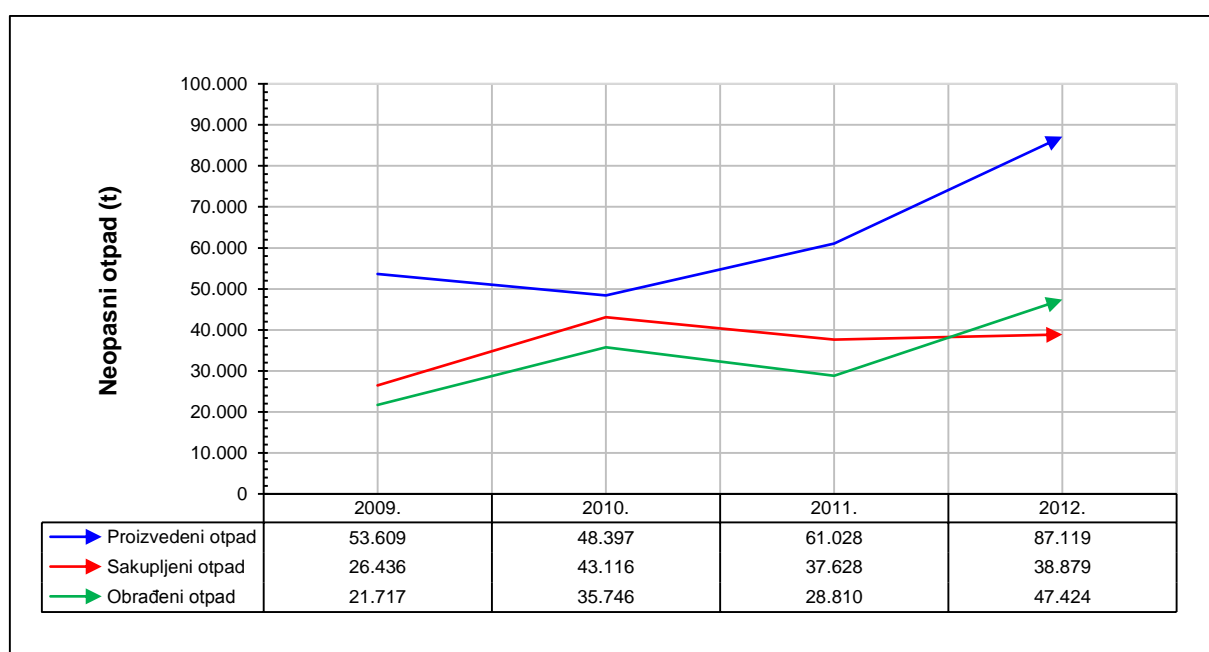

Slika 9.1. Broj obveznika dostave podataka u KEO/ROO bazu kroz proteklo osmogodišnje razdoblje

9.1. ROO OTPAD

Prema Pravilniku o Registru onečišćavanja okoliša (NN 35/08) dan je pregled prijavljenih količina proizvedenog, sakupljenog i obrađenog otpada u razdoblju od 2009. do 2012. godine. Obveznici dostave podataka su sve pravne i fizičke osobe (obrti) koje uslijed svoje djelatnosti proizvode ili gospodare opasnim otpadom u ukupnoj količini većoj od 50 kg godišnje i/ili neopasnim otpadom u ukupnoj količini od 2000 kg godišnje. Podaci o otpadu (neopasni, opasni i komunalni) nalaze se u Registru onečišćavanja okoliša (ROO) za Zagrebačku županiju, koji se vodi u nadležnim županijskim upravnim odjelima i Agenciji za zaštitu okoliša. Podaci su dobiveni kreiranjem pojedinačnih izvješća u ROO internet aplikaciji za svaku pojedinu godinu te po sastavu otpada, tj. neopasni, opasni i komunalni otpad.

Dobivena izvješća, koja su brojčano iskazana, prikazana su grafički kako bi se mogli analizirati trendovi gospodarenja otpadom u Zagrebačkoj županiji kroz proteklo četverogodišnje razdoblje. Na slici 9.2. prikazani su podaci o proizvedenim, sakupljenim i obrađenim količinama neopasnog otpada u razdoblju od 2009. do 2012. godine na području Zagrebačke županije. Podaci se odnose na prijavljene količine proizvedenog, sakupljenog i obrađenog neopasnog otpada u Registar onečišćavanja okoliša.

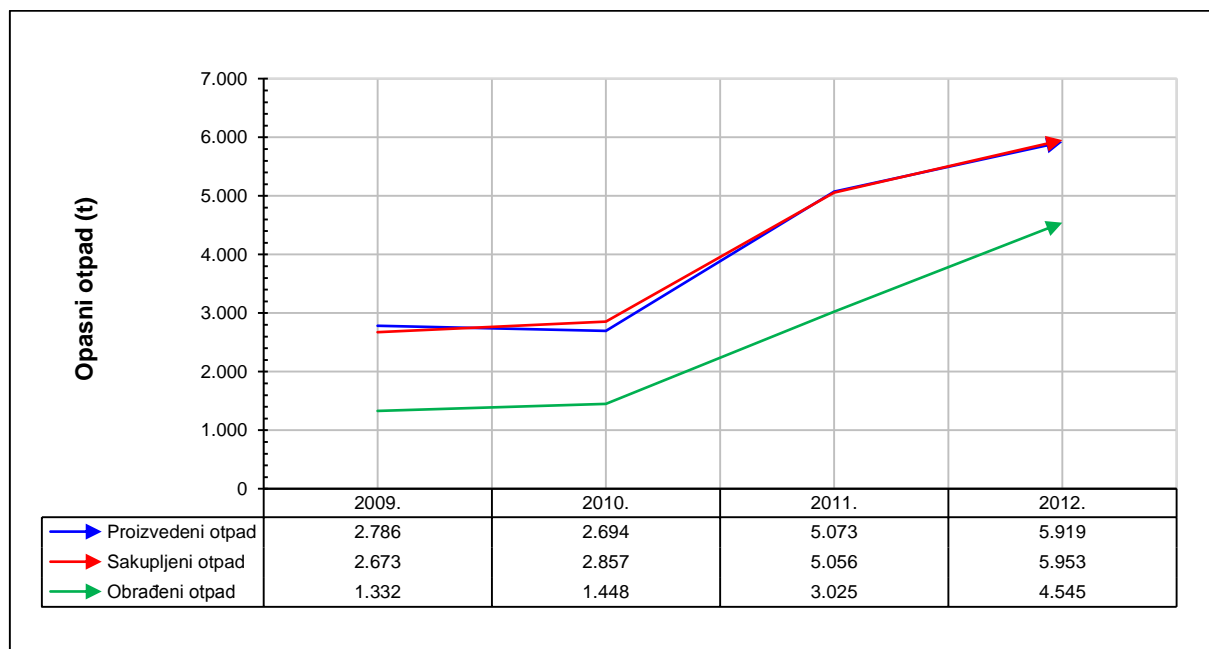
Slika 9.2. Ukupna količina prijavljenog neopasnog otpada u Zagrebačkoj županiji od 2009. do 2012.

Iz podataka prikazanih na slici 9.2. može se zaključiti da na području Zagrebačke županije vidljiv trend porasta količine obrađenog i sakupljenog otpada kroz promatrano četverogodišnje razdoblje, dok količina proizvedenog otpada pokazuje vrlo izražen trend rasta. Primjetno je odstupanje krivulja obrađenog i sakupljenog otpada u odnosu na proizvedeni u 2011. i 2012. godini. Razlika je nastala, jer nedostaju podaci o količini uskladištenog otpada kod proizvođača te kod ovlaštenih skupljača i oporabitelja otpada, a za potrebe ovog izvješća nije bilo moguće analizirati podatke o uskladištenom neopasnom otpadu.

Usporedbom podataka o prijavljenim količinama proizvedenog, sakupljenog i obrađenog otpada iz Registra onečišćavanja okoliša s pretpostavljenim brojem stvarnih obveznika prijave, koji obavljaju djelatnost na području Zagrebačke županije, vidljivo je da je ROO postaje sve kvalitetniji, odnosno mnogi obveznici izvršavaju svoju prijavu o vrstama, količinama i načinu postupanja s proizvedenim, sakupljenim i obrađenim otpadom. Sljedećih nekoliko godina se može očekivati daljnji porast prijavljenih

količina proizvedenog, sakupljenog i obrađenog otpada te broja obveznika s obzirom na pozitivan trend gospodarskog razvoja Zagrebačke županije.

Na slici 9.3. prikazani su podaci o proizvedenim, sakupljenim i obrađenim količinama opasnog otpada u razdoblju od 2009. do 2012. godine na području Zagrebačke županije. Podaci se odnose na prijavljene količine proizvedenog, sakupljenog i obrađenog opasnog otpada u Registar onečišćavanja okoliša.

Slika 9.3. Ukupna količina prijavljenog opasnog otpada u Zagrebačkoj županiji od 2009. do 2012.

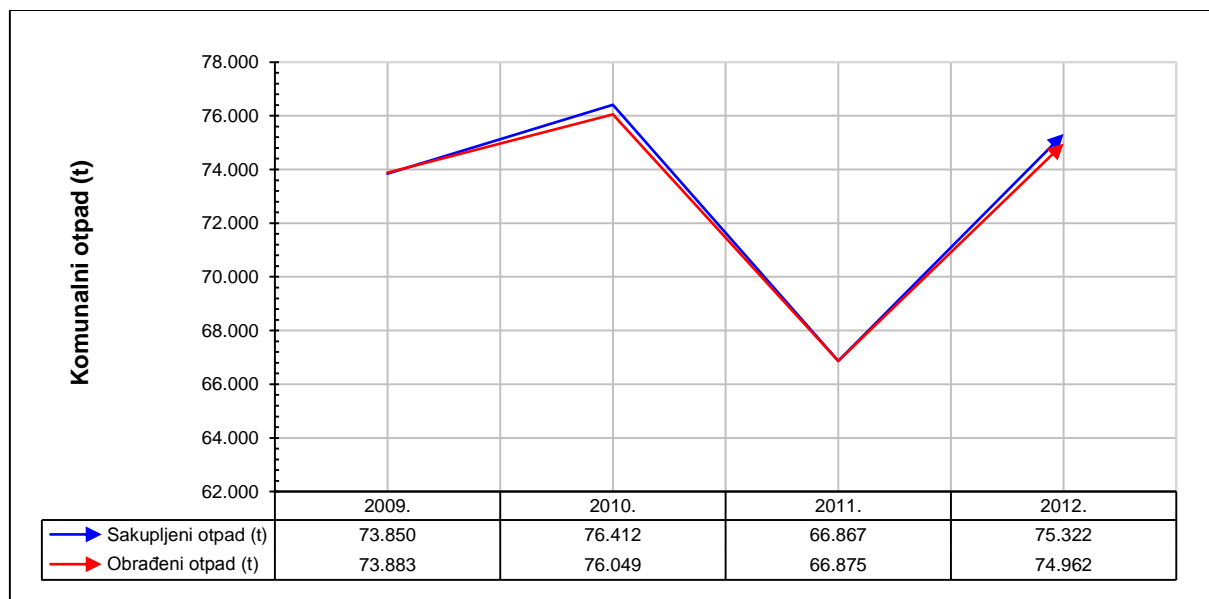
Prikazani podaci proizvedenog i sakupljenog opasnog otpada na slici 9.3., u razdoblju od 2009. do 2012. godine, pokazuju uočljiv trend rasta i poklapanja krivulja bez oscilacija vrijednosti. Krivulja za obrađeni opasni otpad također pokazuje trend rasta i prati krivulje proizvedenog i sakupljenog opasnog otpada, ali su količine obrađenog otpada puno manje. Razlika je nastala, jer nedostaju podaci o količini uskladištenog opasnog otpada kod ovlaštenih skupljača i oporabitelja otpada, a za potrebe ovog izvješća nije bilo moguće analizirati podatke o uskladištenom opasnom otpadu.

U Zagrebačkoj županiji uočen značajan porast prijavljenih količina opasnog otpada kroz promatrano četverogodišnje razdoblje. Značajno povećanje prijavljenih količina opasnog otpada znak je sve većeg broja obveznika, koji otpad prijavljuju i zbrinjavaju na zakonom predviđen način.

Na slici 9.4. prikazana je ukupna količina prijavljenog komunalnog otpada u Zagrebačkoj županiji od 2009. do 2012. godine. Krivulje sakupljenog i obrađenog (odloženog na odlagalište) otpada se poklapaju, što je pokazatelj da se trenutni sustav gospodarenja otpadom, tj. organizirano sakupljanje odvoz i odlaganje u potpunosti primjenjuje na području Zagrebačke županije. Podaci koji su analizirani dobiveni su kreiranjem pojedinačnih izvješća o komunalnom otpadu u ROO internet aplikaciji za svaku pojedinu godinu. Podatke o sakupljenom i obrađenom komunalnom otpadu dostavilo je 10 komunalnih tvrtki koje djeluju na području Zagrebačke županije.

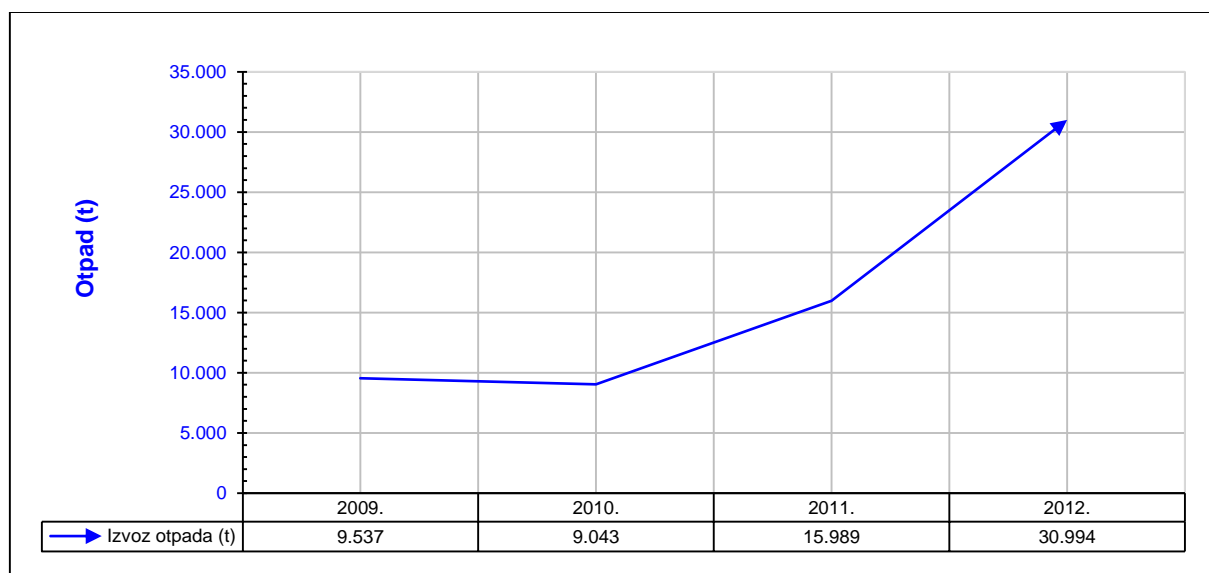
U 2011. godini primjetan je pod količine sakupljenog i obrađenog otpada, koje je nastalo jer su podaci komunalne tvrtke Dukom d.o.o. s područja grada Dugo Selo, u ROO bazi ostali neverificirani zbog nedovoljne kvalitete podataka. S obzirom da su za analizu podataka uzeti samo službeni podaci iz Registra onečišćavanja okoliša, podaci o sakupljenom i obrađenom komunalnom otpadu za tvrtku Dukom d.o.o. nisu prikazani u izvješću za 2011. godinu. Usporedbom podataka iz tablice 7.2. (Podaci o skupljenom komunalnom otpadu od 2009. do 2012. godine u Zagrebačkoj županiji) i podataka sa slike

9.4 vidi se poklapanje podataka (osim za 2011. godinu). Može zaključiti da se u prosjeku, na području Zagrebačke županije, sakupi i obradi oko 73.000 tona komunalnog otpada te da nije uočen porast količine odloženog otpada u razdoblju od 2009. do 2012. godine.

Slika 9.4. Ukupna količina prijavljenog komunalnog otpada u Zagrebačkoj županiji od 2009. do 2012.

U ROO Internet aplikaciji se također prijavljuju podaci o izvozu opasnog i neopasnog otpada iz Republike Hrvatske ovlaštenim skupljačima, obrađivačima i oporabiteljima u drugim državama. Na slici 9.5. prikazan je trend porasta izvoza otpada u razdoblju od 2009. do 2012. godine. U gospodarenju otpadom izvoz je još uvijek izražen, što pokazuje da još uvijek ima prostora za razvoj gospodarenja otpadom kao gospodarske djelatnosti na području Zagrebačke županije, ali i Hrvatske.

Slika 9.5. Ukupna količina izvezenog otpada u Zagrebačkoj županiji od 2009. do 2012.

9.2. ROO TLO

U razdoblju od 2009. do 2012. godine nema podataka o ispuštanju onečišćujućih tvari u tlo. U Registru onečišćavanja okoliša obveza prijave za sada obuhvaća isključivo ispuštanja u tlo onečišćujućih tvari nastalih tijekom određenih postupaka zbrinjavanja otpada. Ispuštanje u tlo prijavljuje samo proizvođač

otpada, koji upućuje otpad na postupke zbrinjavanja obradom na ili u tlu (biološka razgradnja tekućeg ili muljevitog otpada u tlu i sl.) te na postupke dubokog utiskivanja (utiskivanje otpada crpkama u bušotine, iscrpljena ležišta soli, prirodne šupljine i sl.).

9.3. ROO VODA

Registar onečišćavanja okoliša sadrži podatke o obveznicima dostave podataka koji onečišćujuće tvari ispuštaju u vode i/ili more i prenose onečišćujuće tvari u otpadnim vodama izvan mjesta nastanka uslijed obavljanja djelatnosti. Registar emisija u vode i/ili more je skup podataka o izvorima, vrsti, količini, načinu i mjestu onečišćujućih tvari iz sustava odvodnje otpadne vode s lokacije.

Temeljem Pravilnika o Registru onečišćavanja okoliša (NN 35/08) dan je pregled o ispuštanju onečišćujućih tvari u vode za razdoblje od 2009. do 2012. godine. Izvori službenih podataka o ispuštanju onečišćujućih tvari u vode za Zagrebačku županiju se nalaze u Registru onečišćavanja okoliša (ROO), koji se vodi u nadležnom županijskom upravnom odjelu i Agenciji za zaštitu okoliša. Podaci o ispuštanjima u vode i/ili more i prijenosu onečišćujućih tvari u otpadnim vodama dostavljaju se na PI-V obrascu (ispuštanje i prijenos u vode i/ili more – otpadne vode s lokacije obveznika), a podaci o ispuštanjima onečišćujućih tvari u otpadnim vodama iz sustava javne odvodnje u vode i/ili more dostavljaju se na KI-V obrascu (ispuštanje i prijenos u vode i/ili more – otpadne vode iz sustava javne odvodnje).

U tablici 9.1. prikazani su podaci o količini otpadne vode koja se ispušta godišnje, ovisno o vrsti djelatnosti koje su propisane Prilogom 1. Pravilnika o Registru onečišćavanja okoliša (NN 35/08). Količina otpadne vode koja se ispušta je različita, a ovisi o tehnološkim procesima pojedinih privrednih subjekata.

Tablica 9.1. Podaci o ukupnim količinama (m^3 /god) ispuštanja i prijenosa otpadnih voda po tipu djelatnosti od 2009. do 2012. (Popis djelatnosti propisan je Prilogom 1. Pravilnika o Registru onečišćavanja okoliša, NN 35/08)

RBR	ŠIFRA	DJELATNOST	ISPUŠTENA OTPADNA VODA (m^3 /god)			
			2009.	2010.	2011.	2012.
1	01 03 03	Postrojenja $\geq 0,1$ MWt i < 50 MWt (mali i srednji uređaji za loženje)	3.548,6	/	/	/
2	01 05 00	Izgaranje goriva u ugljenokopima, naftnim i plinskim poljima i kompresorima plinovoda	127.155,0	/	/	/
3	02 01 03	Postrojenja $\geq 0,1$ MWt i < 50 MWt (mali i srednji uređaji za loženje)	57.979,5	189.039,8	9.979,5	26.389,1
4	02 03 00	Poljoprivreda i šumarstvo	493,0	18.223,0	/	/
5	02 03 02	Postrojenja $\geq 0,1$ MWt i < 50 MWt (mali i srednji uređaji za loženje)	/	/	672,0	/
6	03 01 03	Postrojenja $\geq 0,1$ MWt i < 50 MWt (mali i srednji uređaji za loženje)	126.695,0	127.129,4	173.327,0	175.255,5
7	03 03 20	Proizvodnja keramičkih materijala	77.936,4	65.438,2	58.023,7	54.072,8
8	04 03 09	Vruće cinčanje	42.723,0	54.736,8	41.135,2	67.819,2
9	04 04 10	Ostali anorganski plinovi	/	/	230.065,0	/

RBR	ŠIFRA	DJELATNOST	ISPUŠTENA OTPADNA VODA (m ³ /god)			
			2009.	2010.	2011.	2012.
10	04 04 99	Ostalo nespecificirano (<i>proizvodnja anorganskih kemikalija</i>)	560.129,0	813.673,0	/	271.394,0
11	04 05 99	Ostalo nespecificirano (<i>proizvodnja organskih kemijskih proizvoda</i>)	9.950,0	6.728,0	/	/
12	04 06 03	Ostali proizvodi od drva	/	19.331,9	28.187,4	31.430,0
13	04 07 02	Intenzivan uzgoj svinja za farme sa više od 750 kmača ili 2000 mjesta za tovljenike, odnosno u kombinaciji 250 kmača i 1333 mjesta za tovljenike	2.000,0	93.800,0	104.313,0	63.988,0
14	04 08 09	Proizvodnja vina	767.579,5	748.427,2	749.416,4	821.398,1
15	05 03 02	Djelatnosti na mjestu vađenja (ostale)	/	206.820,0	92.826,0	87.242,0
16	05 05 03	Benzinske pumpe (uključujući opskrbu vozila gorivom)	36.481,0	48.871,0	56.651,6	60.706,4
17	05 06 00	Plinske distribucijske mreže	110,3	/	/	/
18	06 01 02	Popravak vozila (neserijsko lakiranje i sušenje)	38.414,0	31.270,6	22.934,2	63.801,0
19	06 03 00	Proizvodnja ili prerada kemijskih proizvoda	9.160,0	8.022,0	/	/
20	06 03 07	Proizvodnja boja i lakova	/	/	11.578,3	/
21	06 03 16	Adhezivi, magnetske trake, filmovi i fotografije	/	/	/	14.196,4
22	09 02 02	Postrojenja za oporabu neopasnog otpada	736,0	780,0	/	/
23	09 02 99	Ostalo nespecificirano (<i>postrojenja za oporabu otpada</i>)	/	/	1.444,0	3.009,0
24	09 03 99	Ostalo nespecificirano (<i>odlagališta otpada</i>)	/	4.683,9	/	/
25	09 10 01	Prethodno čišćenje otpadnih voda na lokaciji	/	/	5.174.839,0	5.012.860,0
26	09 10 02	Pročišćavanje otpadnih voda javne odvodnje na centralnim uređajima	5.105.618,0	6.786.118,0	/	/
27	11 01 04	Održavanje i čišćenje sustava javne odvodnje	/	4.329.992,0	4.102.569,4	3.701.484,3
28	11 01 99	Ostalo nespecificirano (<i>održavanje građevina</i>)	3.593.802,7	/	/	/
29	11 02 08	Održavanje energetske opreme i uređaja	282.647,1	113.408,5	161.158,2	142.066,5

RBR	ŠIFRA	DJELATNOST	ISPUŠTENA OTPADNA VODA (m ³ /god)			
			2009.	2010.	2011.	2012.
30	11 03 00	Skladištenje i manipulacija s robom	8.657,0	52.782,4	7.229,0	9.971,0
UKUPNO (m³/god):			10.851.815,1	13.719.275,7	11.026.348,9	10.607.083,4

Kao što je vidljivo u tablici 9.1., na području Zagrebačke županije pojavljuje se nekoliko značajnijih djelatnosti koje prijavljuju u Registar onečišćavanja okoliša veće količine godišnjih emisija otpadnih voda. Tu je potrebno istaknuti postrojenja $\geq 0,1$ MWt i < 50 MWt - mali i srednji uređaji za loženje (03 01 03), proizvodnja anorganskih kemikalija (04 04 99), proizvodnja vina (04 08 09), pročišćavanje otpadnih voda (09 10 01 i 09 10 02) i održavanje energetske opreme i uređaja (11 02 08). Prosječna godišnja količina ispuštene otpadne vode iznosi oko 11.000.000,00 m³/god.

U tablici 9.2. prikazani su podaci o načinima i broju prethodnog čišćenja / pročišćavanja otpadnih voda te udjelu pojedinačnog načina prethodnog čišćenja / pročišćavanja otpadnih voda ovisno o postupku kojim se otpadna voda obrađuje.

Tablica 9.2. Podaci o načinima, broju i udjelu načina prethodnog čišćenja / pročišćavanja otpadnih voda od 2009. do 2012. (Popis šifri pročišćavanja propisan je Prilogom 4. Pravilnika o Registru onečišćavanja okoliša, NN 35/08)

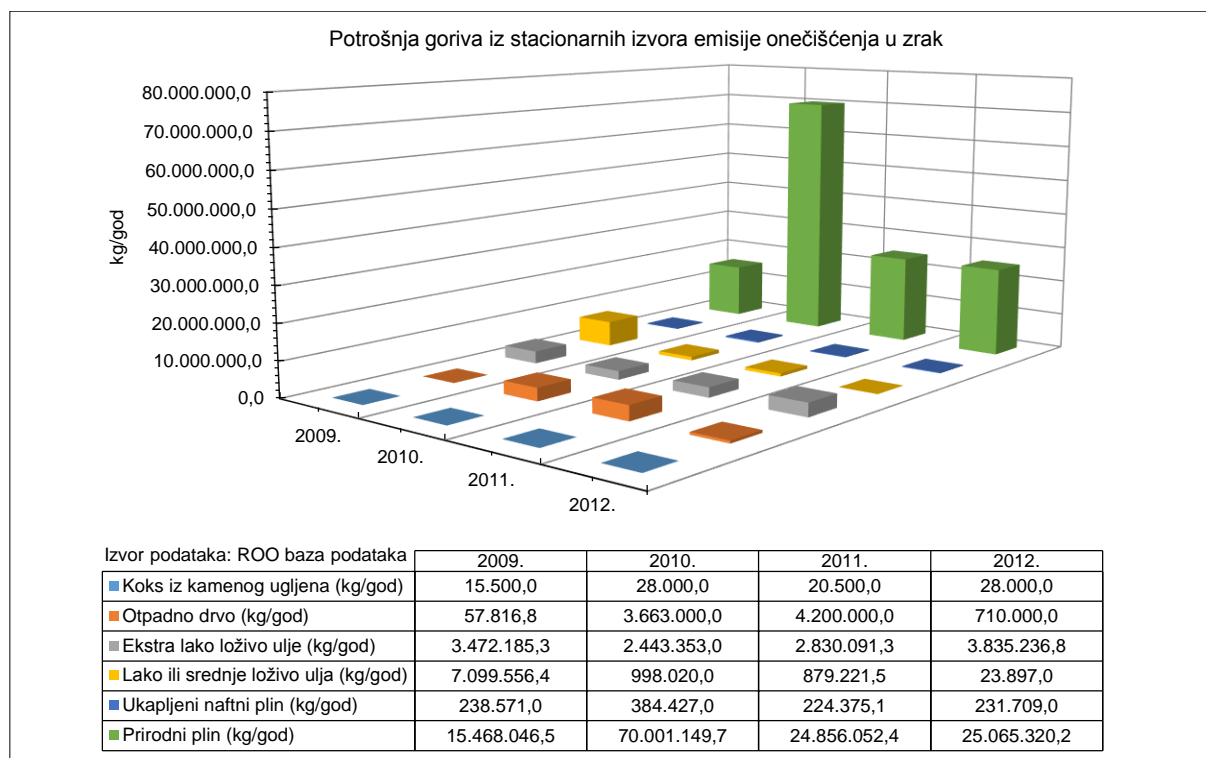
ŠIFRA	NAČIN PRETHODNOG PROČIŠĆAVANJA	Ukupan broj uređaja za prethodno čišćenje / pročišćavanje otpadnih voda				Udio pojedinačnog načina prethodnog čišćenja / pročišćavanja otpadnih voda			
		2009.	2010.	2011.	2012.	2009.	2010.	2011.	2012.
0	bez pročišćavanja (nema instaliranih uređaja)	18	20	19	29	24,32 %	22,99 %	19,59 %	27,62 %
100	fizikalnim postupcima (uređaji za mehaničko pročišćavanje)	44	54	61	58	59,46 %	62,07 %	62,89 %	55,24 %
200	kemijskim postupcima (uređaji za kemijsko pročišćavanje)	2	2	2	1	2,70 %	2,30 %	2,06 %	0,95 %
300	biološkim postupcima (uređaji za biološko pročišćavanje)	3	3	4	4	4,05 %	3,45 %	4,12 %	3,81 %
400	kombiniranim postupcima - nedefinirano (uređaji za toplinsku izmjenu)	2	2	1	3	2,70 %	2,30 %	1,03 %	2,86 %
401	kombinirano fizikalno – kemijskim postupcima	3	3	3	3	4,05 %	3,45 %	3,09 %	2,86 %
402	kombinirano fizikalno – biološkim postupcima	1	1	5	5	1,35 %	1,15 %	5,15 %	4,76 %
404	kombinirano fizikalno – kemijsko – biološkim postupcima	1	2	2	2	1,35 %	2,30 %	2,06 %	1,90 %
UKUPNO¹		56	67	78	76	100 %	100 %	100 %	100 %

1-bez šifre 0

Ukupan broj uređaja za prethodno čišćenje / pročišćavanje otpadnih voda raste u razdoblju od 2009. do 2012. godine što je pokazatelj da sve veći broj obveznika prijavljuje ispuštanje otpadnih voda s lokacije. Također, kroz promatrano četverogodišnje razdoblje raste udio prethodnog pročišćavanja otpadnih voda fizikalnim postupcima, a smanjuje se udio otpadnih voda koje se ispuštaju bez pročišćavanja. U 2012. godini vidljiv je pad udjela prethodnog pročišćavanja otpadnih voda fizikalnim postupcima i rast udjela otpadnih voda koje se ispuštaju bez pročišćavanja, a koje je povezano sa većim brojem prijava obveznika u ROO bazu u odnosu na 2011. godinu (slika 9.1.).

9.4. ROO ZRAK

Prema Pravilniku o registru onečišćavanja okoliša (NN 35/08), obveznik dostave podataka dužan je dostaviti u ROO bazu podatke o ispuštanju onečišćujućih tvari u zrak. Podaci se dostavljaju kada ukupna količina ispuštanja po onečišćujućoj tvari iz Priloga 2. navedenog Pravilnika o Registru onečišćavanja okoliša (NN 35/08), prelazi prag ispuštanja utvrđen u tom Prilogu. Također, obveznik je dužan navesti onečišćujuće tvari koje ne prelaze prag ispuštanja (kg/god), a koje se ispuštaju u okoliš.

Slika 9.6. Ukupna količina potrošenog goriva iz stacionarnih izvora u Zagrebačkoj županiji od 2009. do 2012. godine

Na slici 9.6. prikazana je potrošnja različitih vrsta goriva iz stacionarnih izvora emisije onečišćenja u zrak, u Zagrebačkoj županiji od 2009. do 2012. godine. Najveći udio potrošnje goriva po godini otpada na prirodni plin (> 70%), ekstra lako loživo ulje (>12%) i otpadno drvo (>12%), dok ostala goriva (koks iz kamenog ugljena, lako i srednje loživo ulje i ukapljeni naftni plin) čine manje od 5% potrošnje. Ohrabruje činjenica da sve više raste potrošnja jeftinog i najčišćeg energenta plina te upotreba biomase (otpadno drvo) kao goriva za grijanje. U razdoblju od 2009. do 2012. godine nije bilo značajnog porasta ukupne potrošnje goriva, već su se mijenjali pojedini udjeli u potrošnji po godini prikazani na slici 9.6.

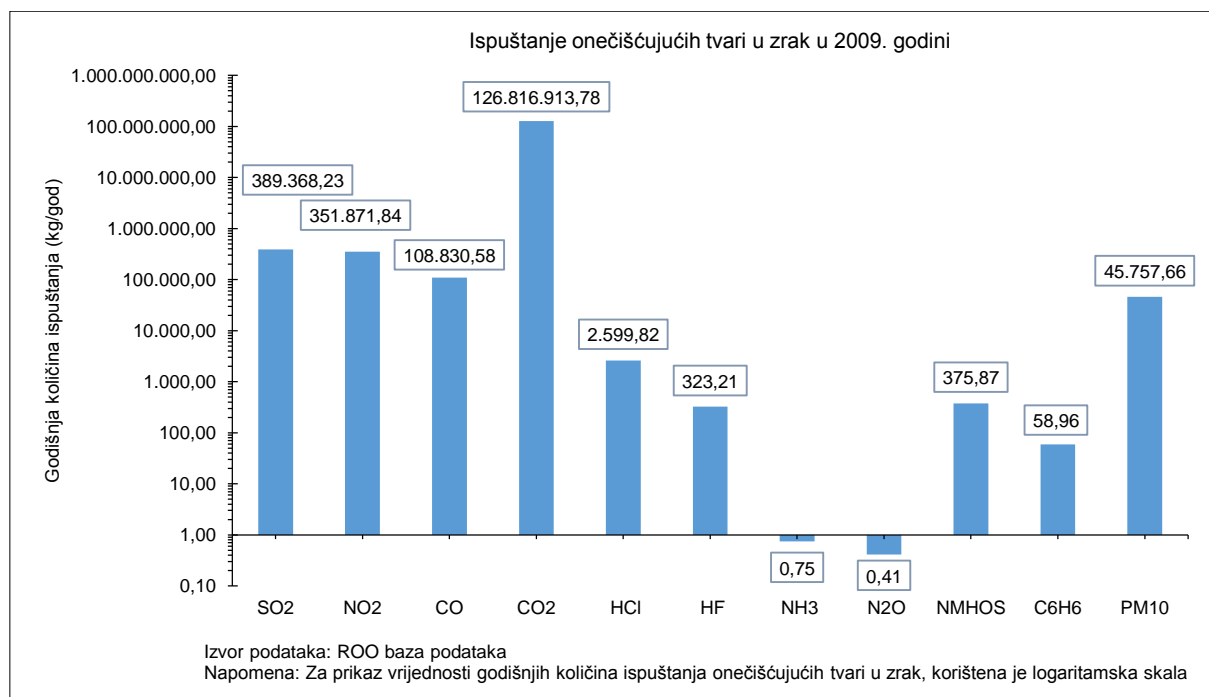
Kako bi se što točnije prikazalo ispuštanje onečišćujućih tvari u zrak na području Zagrebačke županije, a koje je u izravnoj vezi s ukupnom godišnjom količinom potrošenog goriva, na slikama 9.7., 9.8., 9.9. i 9.10. prikazane su pojedinačne onečišćujuće tvari iskazane kroz godišnju količinu ispuštanja u 2009., 2010., 2011. i 2012. godini. Za prikaz godišnje količine ispuštanja korišteni su podaci iz ROO baze podataka za Zagrebačku županiju.

U tablici 9.3. prikazani su podaci o zastupljenosti ispuštanja i vrste onečišćujućih tvari koje su analizirane na slikama 9.7., 9.8., 9.9. i 9.10., a koje su propisane Prilogom 2. Pravilnika o Registru onečišćavanja okoliša (NN 35/08). Najveći udio količine ispuštanja onečišćujućih tvari u zrak ima CO₂ (> 99,3%), zatim SO₂, CO, NO₂ i PM₁₀ (< 0,7%) te ostale onečišćujuće tvari (< 0,01%). Također, potrebno je napomenuti da su na slikama 9.7., 9.8., 9.9. i 9.10. prikazani podaci obveznika koji su u ROO internetsku bazu prijavili ispuštanja onečišćujućih tvari koje prelaze godišnji prag ispuštanja, a koji je određen Prilogom 2. Pravilnika o Registru onečišćavanja okoliša (NN 35/08).

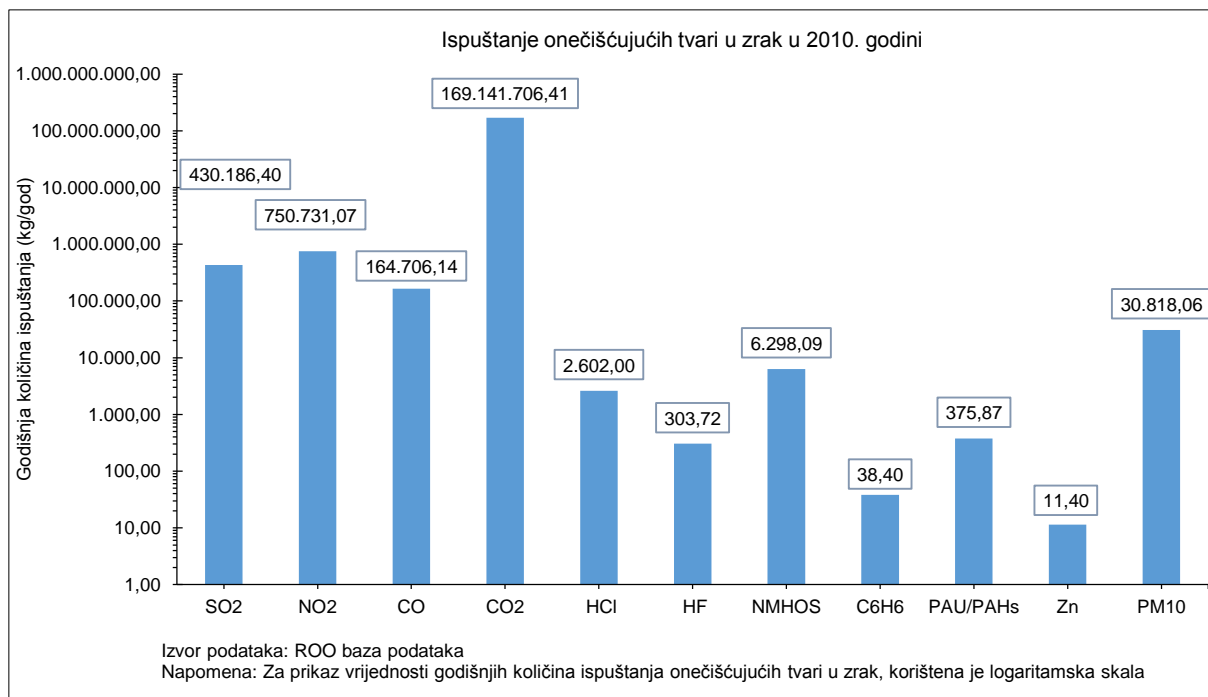
Tablica 9.3. Podaci o zastupljenosti ispuštanja i vrstama onečišćujućih tvari koje čine najveći udio količine ispuštanja (Popis šifri onečišćujućih tvari propisan je Prilogom 2. Pravilnika o Registru onečišćavanja okoliša, NN 35/08)

ŠIFRA	ONEČIŠĆUJUĆA TVAR	ZASTUPLJENOST ISPUŠTANJA (%)
201	Oksidi sumpora izraženi kao sumporov dioksid (SO ₂)	< 0,30
202	Oksidi dušika izraženi kao dušikov dioksid (NO ₂)	< 0,30
203	Ugljikov monoksid (CO)	< 0,09
204	Ugljikov dioksid (CO ₂)	> 99,3
205	Spojevi klora izraženi kao klorovodik (HCl)	< 0,01
206	Spojevi fluora izraženi kao fluorovodik (HF)	< 0,01
207	Sumporovodik (H ₂ S)	< 0,01
209	Amonijak (NH ₃)	< 0,01
210	Dušikov oksid (N ₂ O)	< 0,01
301	Metan (CH ₄)	< 0,01
304	Nemetanski hlapivi organski spojevi (NMHOS)	< 0,01
345	Benzen (C ₆ H ₆) (6)	< 0,01
356	Policiklički aromatski ugljikovodici(3) (PAU) ((PAHs))	< 0,01
407	Živa i spojevi (kao Hg)	< 0,01
410	Cink i spojevi (kao Zn)	< 0,01
501	Čestice (PM ₁₀)	< 0,05

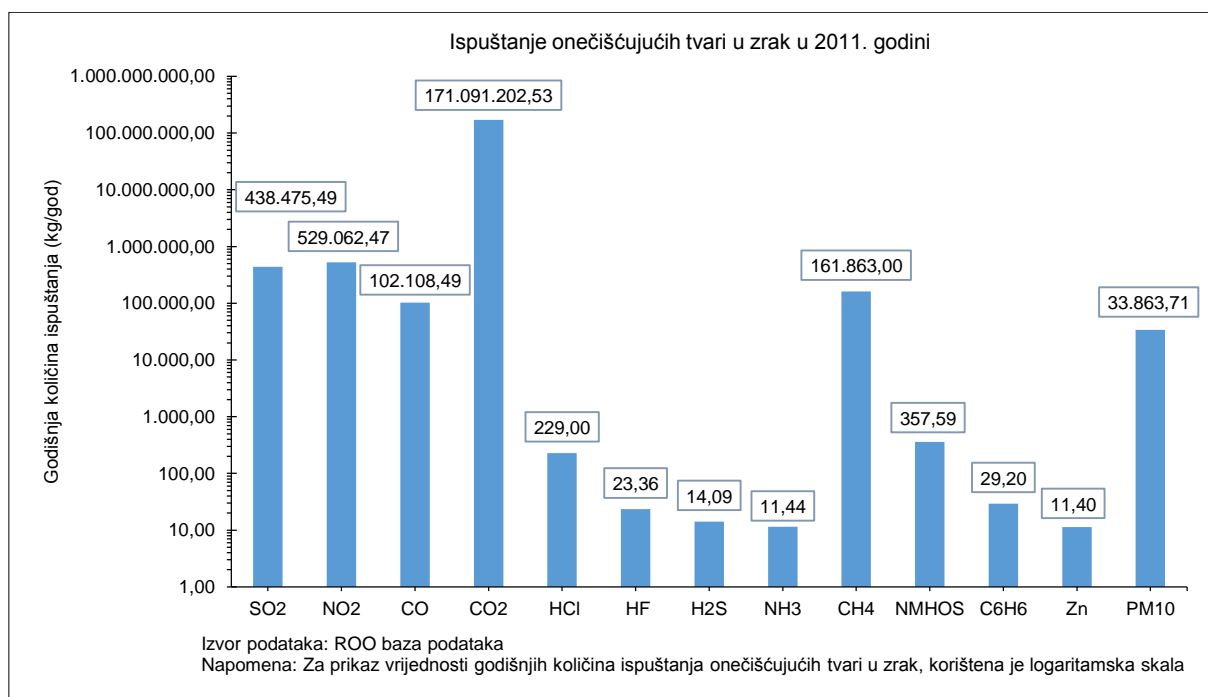
Pojedinačno godišnje ispuštanje onečišćujuće tvari, u razdoblju od 2009. do 2012. godine, ne pokazuje oscilacije u zastupljenosti ispuštanja. Promatrajući prikazane podatke (slike 9.7., 9.8., 9.9. i 9.10.), ukupno se godišnje, kao posljedica grijanja prostorija, emitira najviše onečišćujućih tvari u zrak, s time da u ovim podacima nisu izražena mala ložišta tj. kolektivni izvori zagađenja (domaćinstva koja ispuštaju izrazito velike količine onečišćujućih tvari u zrak).

Slika 9.7. Godišnje količine ispuštanja onečišćujućih tvari u zrak za Zagrebačku županiju u 2009. godini

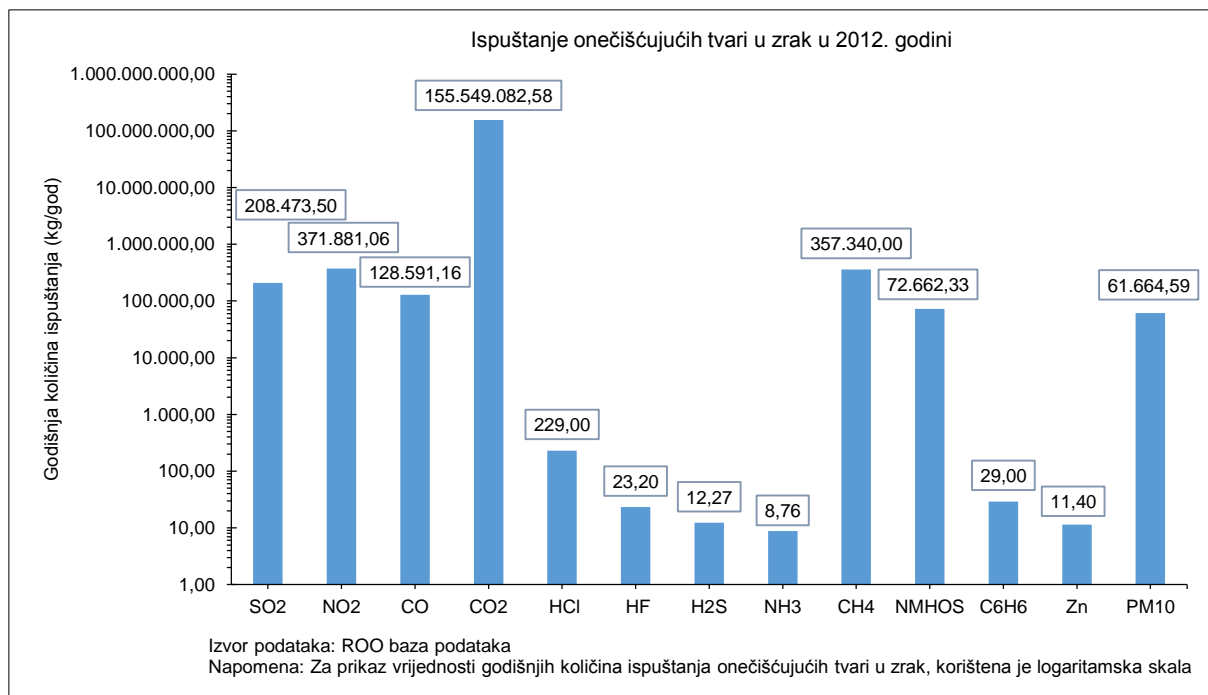

Slika 9.8. Godišnje količine ispuštanja onečišćujućih tvari u zrak za Zagrebačku županiju u 2010. godini

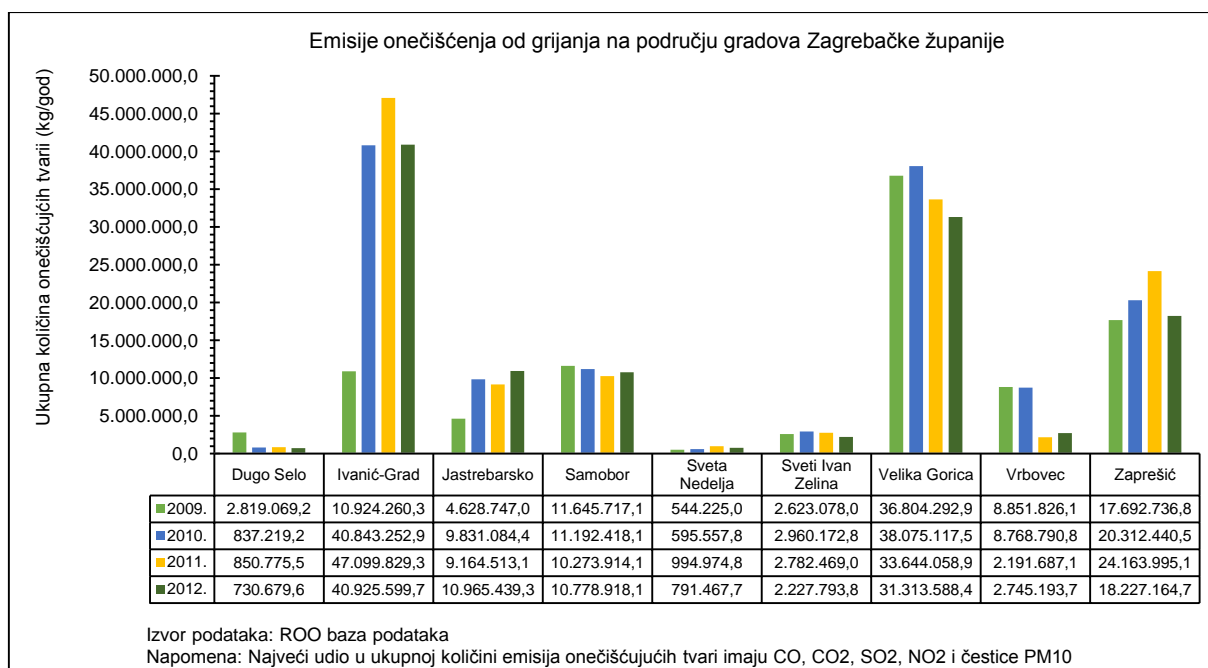

Slika 9.9. Godišnje količine ispuštanja onečišćujućih tvari u zrak za Zagrebačku županiju u 2011. godini

U godišnjim količinama ispuštanja onečišćujućih tvari u zrak za Zagrebačku županiju, za svaku pojedinu godinu, zabilježene su onečišćujuće tvari koje nisu česti onečišćivači, ali ne čine veliku zastupljenost u ukupnoj količini ispuštanja.

Slika 9.10. Godišnje količine ispuštanja onečišćujućih tvari u zrak za Zagrebačku županiju u 2012. godini

Slika 9.11. Ukupne godišnje emisije onečišćenja u zrak od grijanja na području Zagrebačke županije od 2009. do 2012. godine

Na slici 9.11. prikazana je ukupna godišnja emisija onečišćenja u zrak od grijanja na području gradova Zagrebačke županije od 2009. do 2012. godine. Analizirani podaci podijeljeni su na devet gradova koji obuhvaćaju i šire područje gradova (općine koje gravitiraju pojedinom gradu). Prema podacima iz ROO baze podataka za Zagrebačku županiju, Dugo Selo, Sveta Nedelja i Sveti Ivan Zelina imaju malu godišnju emisiju onečišćenja od grijanja u zrak. Ukupno godišnje ispuštanje je ujednačeno kroz promatrano četverogodišnje razdoblje. Relativno istu godišnju emisiju onečišćenja od grijanja imaju gradovi Jastrebarsko, Samobor i Vrbovec. Vrlo visoke emisije onečišćenja uslijed grijanja, kroz četverogodišnje razdoblje, imaju gradovi Ivanić-Grad, Velika Gorica i Zaprešić. Analizirani podaci godišnjih emisija onečišćenja u zrak, nastalih od grijanja, predstavljaju relativni podatak te su indikativni i ukazuju na stanje emisije onečišćenja zraka na područjima većih gradova Zagrebačke županije.

10. ZAŠTITA PRIRODE

Zakon o zaštiti prirode (NN 70/05, 139/08 i 57/11) temeljni je provedbeni propis koji uređuje sustav zaštite i cjelovitog očuvanja prirode i njezinih vrijednosti. Priroda je u smislu Zakona o zaštiti prirode (NN 70/05, 139/08 i 57/11) sveukupna biološka i krajobrazna raznolikost. Provedbom zaštite prirode važno je očuvati i obnoviti postojeću biološku i krajobraznu raznolikost u stanju prirodne ravnoteže i usklađenih odnosa s ljudskim djelovanjem, osigurati sustav zaštite prirodnih vrijednosti radi njihova trajnoga očuvanja te osigurati održivo korištenje prirodnih dobara bez bitnog oštećivanja dijelova prirode.

Na području Zagrebačke županije, temeljem Zakona o zaštiti prirode (NN 70/05, 139/08 i 57/11), 31 lokalitet proglašen je zaštićenom prirodnom vrijednosti. Na slici 10.1. prikazan je prostorni raspored zaštićenih prirodnih vrijednosti na području Zagrebačke županije.

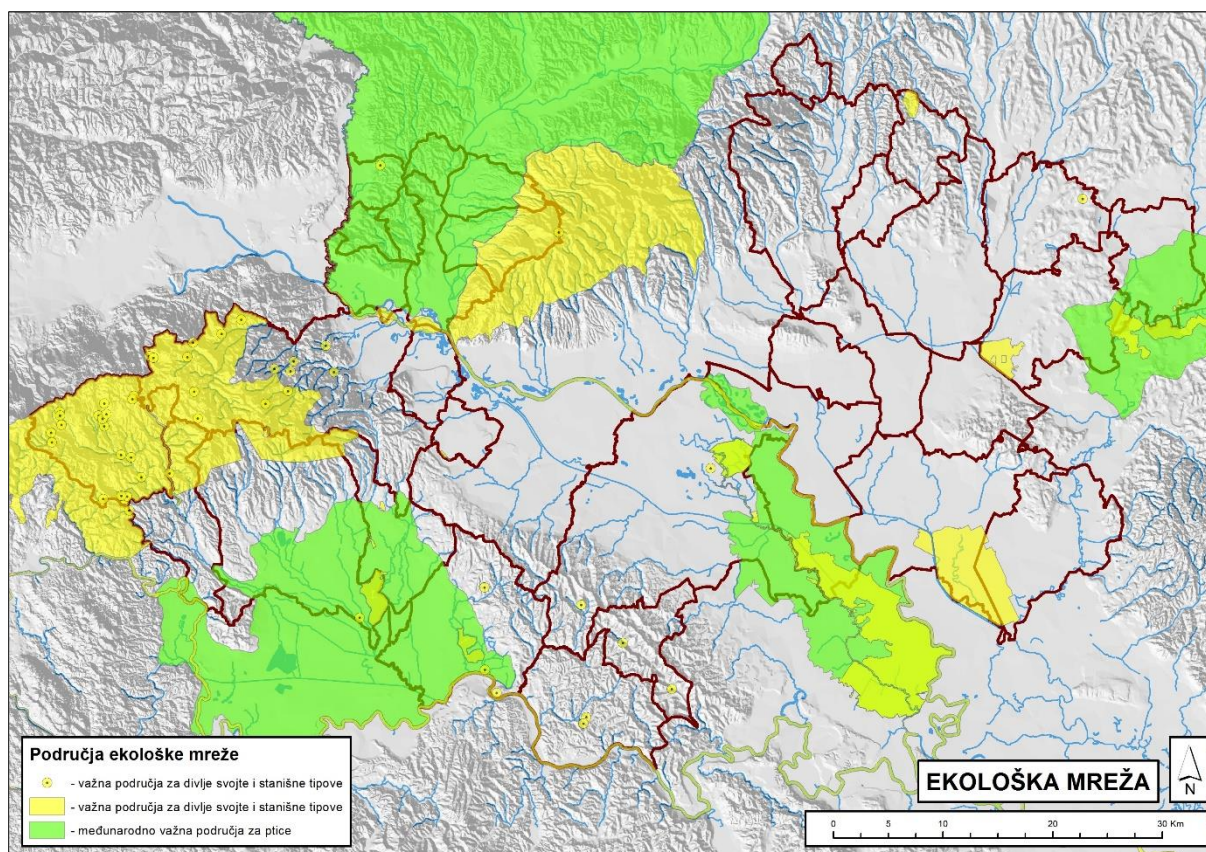

Slika 10.1. Prostorni raspored zaštićenih prirodnih vrijednosti na području Zagrebačke županije (Izvor: Zaštićene prirodne vrijednosti Zagrebačke županije, 2006.)

10.1. EKOLOŠKA MREŽA NA PODRUČJU ZAGREBAČKE ŽUPANIJE

Uredbom o proglašenju ekološke mreže (NN 109/07) uspostavljena je ekološka mreža Republike Hrvatske sa sustavom ekološki značajnih područja i ekoloških koridora s ciljevima očuvanja i smjernicama za mjere zaštite, koje su namijenjene održavanju ili uspostavljanju povoljnog stanja ugroženih i rijetkih stanišnih tipova i/ili divljih svojti. Sastavni dio ekološke mreže čine i svi speleološki objekti i ekološki koridori (migracijski putovi).

Područjem ekološke mreže, koje se nalazi izvan zaštićenog područja ili je proglašeno zaštićeno područje sukladno Zakonu o zaštiti prirode (NN 70/05, 139/08 i 57/11), upravlja javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima koju osniva jedinica područne (regionalne) samouprave. Uredba o proglašenju ekološke mreže, donesena 2007. godine, jedan je od najvažnijih propisa donesenih u proteklom razdoblju koji se odnosi na zaštitu dijelova prostora od posebnog značaja. Na slici 10.2. prikazano je područje ekološke mreže u Zagrebačkoj županiji.

Slika 10.2. Područje ekološke mreže u Zagrebačkoj županiji
(Izvor: Kučinić i dr., 2013.)

10.2. UPRAVLJANJE ZAŠTIĆENIM PODRUČJIMA

Javna ustanova za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Zagrebačke županije obavlja djelatnost zaštite, održavanja i promicanja zaštićenih područja, prirodnih vrijednosti i dijelova Nacionalne ekološke mreže u cilju zaštite i očuvanja izvornosti prirode, osiguravanja neometanog odvijanja prirodnih procesa i održivog korištenja prirodnih dobara te nadzor provođenja uvjeta i mjera zaštite prirode na područjima kojima upravlja.

Javnom ustanovom upravlja upravno vijeće i ravnateljica, a obavlja djelatnosti utvrđene aktom o osnivanju i statutom koji služe obavljanju djelatnosti iz njenog djelokruga. Upravno vijeće ima najviše pet članova, a imenuje ih i razrješuje izvršno tijelo osnivača. Ravnateljica se imenuje na temelju javnog natječaja kojega raspisuje upravno vijeće. Javna ustanova za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim prirodnim vrijednostima Zagrebačke županije osnovana je Odlukom Županijske skupštine („Glasnik Zagrebačke županije“, broj 14/07 i 30/07), temeljem članka 72. Zakona o zaštiti prirode (NN 70/05). Ustanova je započela s radom 28. travnja 2008. godine. U tablici 10.1. dan je pregled provedenih aktivnosti i utrošenih sredstava Javne ustanove za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim prirodnim vrijednostima u razdoblju od 2009. do 2012. godine.

Tablica 10.1. Aktivnosti i projekti Javne ustanove za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim prirodnim vrijednostima

RBR	GODINA	AKTIVNOST	OPIS	UTROŠENA SREDSTVA
1.	2009.	1. etapa uspostave GIS-a	Obuhvaća analizu potreba, izradu Feature Classe, unos navedenog prostornog sloja u projekt i u geo Xt, izrada korisničke dokumentacije za rad u Geo XT te unos x,y podataka o već izmjerenim lokalitetima bijelih roda.	24.600,00 kn

RBR	GODINA	AKTIVNOST	OPIS	UTROŠENA SREDSTVA
2.	2009.	2. etapa uspostave GIS-a	Obuhvaća analizu i korekciju postojeće datoteke vrsta, za prikupljanje podataka o rodama, modifikacija Feature Classe za podatak „rode“ i za podatke „zaštićena područja“ u smislu dodavanja novih atributa, priprema zaprimljenih slojeva za unos u GIS sustav, izrada mxd-a prema navedenim podacima na lokaciji desktop računala u Javnoj ustanovi, ponovni unos novo kreirane FC za zaštićena područja u Geo Xt, unos novo pridošlih GIS slojeva od DZZP-a u GEO-XT te povezivanje podataka s dokumentima.	26.937,00 kn
3.	2009.	Nabavka uređaja za geopozicioniranje koji je kompatibilan sa softverom računala u uredu Ustanove (isključivo za potrebe GIS-a).	Obuhvaća analizu i korekciju postojeće datoteke vrsta, za prikupljanje podataka o rodama, modifikacija Feature Classe za podatak „rode“ i za podatke „zaštićena područja“ u smislu dodavanja novih atributa, priprema zaprimljenih slojeva za unos u GIS sustav, izrada mxd-a prema navedenim podacima na lokaciji desktop računala u Javnoj ustanovi, ponovni unos novo kreirane FC za zaštićena područja u Geo Xt, unos novo pridošlih GIS slojeva od DZZP-a u GEO-XT te povezivanje podataka s dokumentima.	29.977,56 kn
4.	2009.	Edukacija: Uvod u ArcGIS HR	Trajanje edukacije od 40 sati (ravnateljica), dok je stručni savjetnik Javor Bojan Leš u godini odradio 2/3 tečaja.	5.109,82 kn
5.	2009.	Projekt „Bijela roda“	U svrhu očuvanja bioraznolikosti i poticanja suživota čovjeka i prirode vlasnicima objekata na kojima se nalazi gnijezdo bijele rode, donirat će se 700 kn. Iznos je predviđen za sufinanciranje obnove oštećenja na krovštima na kojima se gnijezde rode.	65.800,00 kn
6.	2009.	Snimka stanja parkova kao dio stručne podloge i pripreme za izradu Pravilnika o unutarnjem redu	Stručne podloge i pripreme za izradu Pravilnika o unutarnjem redu. Snimku stanja izradila je tvrtka Laurus iz Samobora.	7.749,00 kn
7.	2009.	Inventarizacija speleoloških objekata u Zagrebačkoj županiji	Speleološki klub Samobor započeo je s inventarizacijom speleoloških objekata u Zagrebačkoj županiji.	10.000,00 kn
8.	2009.	Međunarodno zimsko prebrojavanje ptica	Koordinacija s volonterima promatračima, izrada registra zaštićene bijele rode te baze podataka ptica na području ornitološkog rezervata Strmec-Sava, ekološki-značajnog područja potoka Bistrac i jezera Bobovica.	19.783,14 kn
9.	2009.	Uključenje u izradu knjige „Zaštićene biljke Samoborskog područja i parka prirode Žumberak- Samoborsko gorje“ autorice Barbare Žitković	Uključenje u izradu knjige „Zaštićene biljke Samoborskog područja i parka prirode Žumberak- Samoborsko gorje“ autorice Barbare Žitković. Na naslovnici se nalazi samoborska gromotulja, posebnost botaničkog rezervata Smerovišće. Troškovi izrade i nabave knjige.	42.330,20 kn
10.	2009.	Uređenje Parka u Lugu	U suradnji s Centrom za odgoj i obrazovanje mladih kao korisnicima Centra i parka. Prilikom uklanjanja zarasle vegetacije uz ogradu Parka, Javna ustanova je u dva navrata osigurala sječu, odvoz i deponiranje otpadnog materijala te dio košnje trave.	12.245,00 kn

RBR	GODINA	AKTIVNOST	OPIS	UTROŠENA SREDSTVA
11.	2009.	Čišćenja deponija	Za potrebe čišćenja deponija, usluga rada kombinirke, kamiona, odvoz, deponiranje i sl.	32.989,70 kn
12.	2009.	Ocjena stanja potoka Bistrac i jezera Bobovica	Hrvatsko društvo za biološka istraživanja nakon terenskih obilazaka dali su ocjenu stanja potoka Bistrac i jezera Bobovica.	20.000,00 kn
13.	2009.	Tiskan letak „Plava žaba – Jeste li ih vidjeli?“	U suradnji s Hrvatskim herpetološkim društvom Hyla izrađen je i tiskan letak „Plava žaba – Jeste li ih vidjeli?“ koji je zbog efektnog izgleda privukao pozornost mnogih stanovnika Zagrebačke županije.	5.868,20 kn
14.	2009.	Tiskane publikacije „PTICE MOČVARICE“	Tiskane su publikacije istog naziva koje su osobito prihvaćene od strane školaraca, izrađen je promotivni materijal za izložbu.	23.508,66 kn
15.	2009.	Manifestacija „Kosci za kosce“	Manifestacija „Kosci za kosce“ održana je 31.7.2009. godine u Selcu kraj drvenog mosta na Odri. Iako u vrijeme godišnjih odmora, ova manifestacija u organizaciji Državnog zavoda za zaštitu prirode, Javne ustanove Zagrebačke županije i Javne ustanove Sisačko-moslavačke županije te brojnih udruga.	3.500,00 kn
16.	2010.	Pravilnik o unutarnjem redu	Izrađen je Pravilnik o unutarnjem redu za Park u Lugu (KLASA: 612-07/10-06/05, URBROJ: 238/1-128-10-10, 17. prosinca 2010. godine) te će biti prosljeđen Ministarstvu kulture, Upravi za zaštitu prirode na davanje suglasnosti. Izrađen je prijedlog Pravilnika o unutarnjem redu za Otruševačku (Grgosovu špilju).	0,00 kn
17.	2010.	Projekt „Bijela roda“	U sklopu projekta „Bijela roda u Zagrebačkoj županiji“ u 2009. i 2010. godini izrađen je registar gnijezdećih parova bijele rode i mladih na području Zagrebačke županije. U 2010. godini prikupljene su i GPS koordinate za većinu gnijezda radi izrade GIS baze podataka.	54.800,00 kn
18.	2010.	Elaborat Medjame u Dubravi samoborskoj	Speleološko društvo Samobor izradilo je elaborat za geomorfološki fenomen Medjame u Dubravi samoborskoj te je temeljem mišljenja Državnog zavoda za zaštitu prirode ovo područje predloženo za zaštitu Prostornim planom Zagrebačke županije te postoje elementi za zaštitu u kategoriji geomorfološki spomenik prirode. Medjame su predložene u IV. izmjenama PP Zagrebačke županije za područje od posebnog prirodnog značaja.	0,00 kn
19.	2010.	Projekt „Bijela roda u Zagrebačkoj županiji“	U svrhu očuvanja bioraznolikosti i poticanja suživota čovjeka i prirode vlasnicima objekata na kojima se nalazi gnijezdo bijele rode donirat će se 700 kn. Iznos je predviđen za sufinanciranje obnove oštećenja na krovštima na kojima se gnijezde rode.	68.600,00 kn
20.	2010.	Tiskanje brošure „Bijela roda u Zagrebačkoj županiji“ i nabava prestenoza za prstenovanje bijelih Roda	U svrhu očuvanja bioraznolikosti i poticanja suživota čovjeka i prirode, tiskana je brošura o bijeloj rodi.	61.561,50 kn
21.	2010.	Međunarodno zimsko prebrojavanje ptica močvarica u ornitološkom rezervatu Strmec – Sava	Sa osnovnim školama samoborskog i svetonedeljskog područja organizirano je Međunarodno zimsko prebrojavanje ptica močvarica u ornitološkom rezervatu Strmec – Sava. Škole iz istočnog dijela županije provodile su isti monitoring na Savi (Dubrovčak Lijevi) i kanalu Črnc.	0,00 kn

RBR	GODINA	AKTIVNOST	OPIS	UTROŠENA SREDSTVA
22.	2010.	Zaštita, održavanje i očuvanje, promicanje i korištenje zaštićenih prirodnih vrijednosti Zagrebačke županije.	Tekući projekt: Zaštita, održavanje i očuvanje, promicanje i korištenje zaštićenih prirodnih vrijednosti Zagrebačke županije.	285.500,00 kn
23.	2010.	Program aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za RH u 2010. godini	Prema Zakonu o zaštiti od požara, Ustanova je donijela Program aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2010. godini. Prilikom obilaska zaštićenih područja, ujedno se vrši i protupožarni nadzor. Sa inspektorom zaštite prirode izvršen inspekcijски nadzor u Varoškom lugu, kojim je posebno obuhvaćena protupožarna zaštita.	0,00 kn
24.	2010.	„Revitalizacija rijeke Odre“	Izrađena studija „Revitalizacija rijeke Odre“. Unutar ovog projekta utrošena su sredstva u iznosu od 30.000,00 kn za znanstvenoistraživačke usluge, za područje NEM, tj. inventarizaciju rijeke Odre te ocjenu stanja biološke raznolikosti.	30.00,00 kn
25.	2011.	Projekt „Bijela roda“	Kao i svake godine isplaćena je subvencija vlasnicima objekata za oštećenja od rodinih gnijezda u ukupnom iznosu 37.000,00 kn od strane Zagrebačke županije i 37.000,00 kn od strane za Fonda za energetska učinkovitost.	37.000,00 kn
26.	2011.	Pravilnik o unutarnjem redu za Park u Lugu i Otruševačku spilju	Dorađen je Pravilnik o unutarnjem redu za Park u Lugu (KLASA: 612-07/10-06/05 URBROJ: 238/1-128-10-10, 17. prosinca 2010. godine) koji je bio prosljeđen je Ministarstvu kulture, Upravi za zaštitu prirode na davanje suglasnosti. Izrađen je prijedlog Pravilnika o unutarnjem redu za Otruševačku (Grgosovu špilju).	0,00 kn
27.	2011.	Manifestacija „Kosci za kosce“	Vezano za problematiku pašnjaka u zaštićenim područjima te obnove drvenih mostova na Odri i očuvanja vlažnih livada uz rijeku Odru, održana je krajem srpnja 2011. godine manifestacija „Kosci za kosce“, koja se održala na području Veleševca (Općina Orle). Svečano se obilježio početak košenja livada za kosce, prezentacija tradicionalnih načina košenja livada, zaprega izvornih pasmina konja i narodnih nošnji s područja Zagrebačke županije.	15.000,00 kn
28.	2011.	Vodič za ptice i table za poučnu stazu Sava - Strmec	U cilju promocije zaštićenih područja, zaštićenih prirodnih vrijednosti i razvoja „birdwatchinga“ u Zagrebačkoj županiji izrađen je Vodič za upoznavanje ptica „Ptice Zagrebačke županije – šire područje Posebnog ornitološkog rezervata Sava- Strmec“ te su izrađene table za poučnu stazu „Posebni ornitološki rezervat Strmec – Sava“. Aktivnosti su vodili volonteri.	69.999,27 kn
29.	2011.	Tekući projekt: Edukativno stručni skup (ESS) nastavnika biologije i geografije	Tekući projekt: ESS nastavnika biologije i geografije.	2.500,00 kn
30.	2011.	3. susret udruga prijatelja prirode Zagrebačke županije	Tekući projekt: 3. susret udruga prijatelja prirode Zagrebačke županije.	7.500,00 kn
31.	2011.	Zaštićena područja – staništa izvornih pasmina	Zaštićena područja – staništa izvornih pasmina.	26.000,00 kn

RBR	GODINA	AKTIVNOST	OPIS	UTROŠENA SREDSTVA
32.	2011.	Zaštita, održavanje i očuvanje, promicanje i korištenje zaštićenih prirodnih vrijednosti Zagrebačke županije	Realizacija godišnjeg programa zaštite, održavanja i očuvanja, promicanja i korištenja zaštićenih prirodnih vrijednosti Zagrebačke županije u cilju što kvalitetnijeg znan. istraživačkog rada, institucionalnog jačanja Ustanove, jačanja društava i udruga koji se bave zaštitom prirode te održivog razvoja i promidžbe zaštićenih prirodnih vrijednosti i rada Ustanove.	244.000,00 kn
33.	2011.	Revitalizacija rijeke Odre	Tekući projekt: Revitalizacija rijeke Odre.	5.000,00 kn
34.	2011.	Monitoring ptica te inventarizacija zaštićenih područja	Ustanova je angažirala stručne institucije, društva i vanjske stručne suradnike te se troškovi za intelektualne i osobne usluge odnose na monitoring ptica te inventarizaciju zaštićenih područja.	18.369,10 kn
35.	2012.	MANMON IPA 2009 EU projekt (Planovi upravljanja)	Proveden projekt Natura MANMON („ <i>Natura management and monitoring</i> “), koji je dio projekta „Jačanje kapaciteta županijskih javnih ustanova u svrhu izrade planova upravljanja (PU) i jačanje inspekcije zaštite prirode za predložena područja Natura 2000“, a financiran je iz programa Europske unije IPA 2009. Od šest područja u Hrvatskoj, za Zagrebačku županiju su izrađena dva plana upravljanja za rijeku Sutlu i Odransko polje.	0,00 kn
36.	2012.	NATURAWAY EU projekt	Ustanova je u travnju 2012. aplicirala na otvoreni natječaj IPA CBC SI-HR Slovenija – Hrvatska. Prijavljen je projekt „Turistički put od Brežica do Zagreba“, akronim „ <i>Naturaway</i> “ u vrijednosti 409.000,00 eura. Ustanova je vodeći partner u tom projektu, a ostali partneri su: Zagrebačka županija i Turistička zajednica Zagrebačke županije te Općina Brežice i Zavod za poduzetništvo, turizam i mladinu Brežice kao partneri iz Slovenije. Čeka se odluka zajedničke SI-HR komisije.	0,00 kn
37.	2012.	SUTLA/SOTLA (Revitalizacija rijeke Sutle) EU projekt	Ustanova je aplicirala na natječaj IPA CBC SI-HR i drugim projektom Revitalizacija rijeke Sutle, u ovom slučaju kao partner, a vrijednost ovog projekta je 880.000,00 eura. Rezultati ocjenjivačke komisije u Ljubljani očekuju se u ožujku 2013. godine. Čeka se odluka zajedničke SI-HR komisije.	0,00 kn
38.	2012.	SPAS („ <i>Saving Pasturing Areas trough Synergy</i> “) EU projekt	Projekt SPAS („ <i>Saving Pasturing Areas trough Synergy</i> “) u kojem je Ustanova partner, a nositelj Udruga BED iz Slavenskog Broda. Cilj projekta je zaštita, održavanje i održivo korištenje vlažnih livada i pašnjaka u tri županije (Brodsko-posavska, Sisačko-moslavačka i Zagrebačka županija). Krajem prosinca 2012. godine projekt je ocijenjen sa 79 od 100 bodova što je bilo nedovoljno za ulazak u završnu selekciju.	0,00 kn
39.	2012.	Manifestacija „Kosci za kosce“	Manifestacija „Kosci za kosce“ održana je 28. srpnja 2012. godine na području Veleševca (Općina Orle). Svečano se obilježio početak košenja livada za kosce, prezentacija tradicionalnih načina košenja livada, zaprega izvornih pasmina konja i narodnih nošnji s područja Zagrebačke županije.	10,374,00 kn
40.	2012.	Projekt „Bijela roda“	Kao i svake godine isplaćena subvencija vlasnicima objekata za oštećenja od rodinih gnijezda u ukupnom iznosu 42.000,00 kn od strane Zagrebačke županije i 42.000,00 kn od strane za Fonda za energetske učinkovitost.	28.144,42 kn

RBR	GODINA	AKTIVNOST	OPIS	UTROŠENA SREDSTVA
41.	2012.	Plan upravljanja Cret Dubravica	Izrađen plan upravljanja za posebni botanički rezervat "Cret Dubravica".	0,00 kn
42.	2012.	Edukativno stručni skup (ESS) nastavnika biologije i geografije	Tekući projekt: ESS nastavnika biologije i geografije.	2.500,00 kn
43.	2012.	Susret udruga prijatelja prirode Zagrebačke županije	Tekući projekt: 4. susret udruga prijatelja prirode Zagrebačke županije.	2.495,54 kn
44.	2012.	Zaštićena područja – staništa izvornih pasmina	Tekući projekt: Zaštićena područja – staništa izvornih pasmina.	4.955,63 kn
45.	2012.	Od sela roda do sela roda	Tekući projekt: Od sela roda do sela roda.	2.000,00 kn
46.	2012.	Zaštita, održavanje i očuvanje, promicanje i korištenje zaštićenih prirodnih vrijednosti Zagrebačke županije	Tekući projekt: Zaštita, održavanje i očuvanje, promicanje i korištenje zaštićenih prirodnih vrijednosti Zagrebačke županije.	87.974,46 kn
47.	2012.	Ostali projekti (IPA i sl.)	Ostali projekti (IPA i sl.).	3.690,50 kn

Tablica 10.2. Utrošena sredstva Javne ustanove za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Zagrebačke županije od 2009. do 2012.

GODINA	UTROŠENA SREDSTVA
2009.	330.398,28 kn
2010.	500.461,50 kn
2011.	425.368,37 kn
2012.	142.134,55 kn
UKUPNO	1.398.362,70 kn

Projekti i programi koji su provedeni od 2009. do 2012. godine (tablica 10.1.), planirani su skladu s Godišnjim planom i programom zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja zaštićenih područja u Zagrebačkoj županiji, dok su sredstva za projekte (tablica 10.2.) planirana u skladu s ukupnim planiranim sredstvima za obavljanje redovne djelatnosti Ustanove, a koja su bila planirana u Proračunu Zagrebačke županije.

11. KORIŠTENJE PROSTORA

Prostor je vrijedan i neobnovljiv resurs kojeg dijeli veći broj korisnika, a ima za cilj organizirati njegovo racionalno i optimalno korištenje. Prostorno planiranje obuhvaća uređenje naselja, gospodarske i društvene djelatnosti, mrežu infrastrukturnih sustava, vodno gospodarstvo, zaštitu okoliša, prirodne i kulturne vrijednosti u uvjetima prirodnih i drugih prostornih ograničenja (Kučinić i dr. 2013.).

Zakonom o prostornom uređenju i gradnji (NN 76/07, 38/09, 55/11, 90/11, 50/12) propisan je sustav prostornog planiranja u Republici Hrvatskoj. Sustav čine subjekti, dokumenti, akti i postupci kojima se osigurava praćenje stanja u prostoru, određivanje uvjeta i načina izrade, donošenja i provođenja dokumenata prostornog uređenja te uređenja građevinskog zemljišta. Postoji više razina planiranja u skladu s kojima se i donose dokumenti prostornog uređenja:

- I. dokumenti na državnoj razini su Strategija i Program prostornog uređenja Republike Hrvatske, te prostorni planovi područja posebnih obilježja koji se izrađuju za područja nacionalnih parkova, parkova prirode i područja posebnih obilježja određenih Strategijom i Programom. Ovi dokumenti su u nadležnosti Države i donosi ih Sabor Republike Hrvatske.
- II. prostorni plan županije i Grada Zagreba, prostorni planovi područja posebnih obilježja čija je obveza izrade određena prostornim planom županije, odnosno Grada Zagreba, su dokumenti područne (regionalne) razine, a njihovo donošenje u nadležnosti je županijske, odnosno Gradske skupštine.
- III. dokumenti lokalne razine u nadležnosti su velikog grada, grada ili općine, a to su prostorni plan uređenja velikog grada, grada ili općine te urbanistički plan uređenja i detaljni plan uređenja dijelova njihovih područja. Dokumente lokalne razine donosi gradsko, odnosno općinsko vijeće za svoje područje.

Dokument prostornog uređenja užeg područja mora biti usklađen s dokumentom prostornog uređenja šireg područja, a prostorni planovi lokalne razine moraju biti usklađeni s dokumentom prostornog uređenja državne, odnosno prostornim planom područne (regionalne) razine.

11.1. PROSTORNI PLAN ZAGREBAČKE ŽUPANIJE

Prostorni plan županije razrađuje ciljeve prostornog uređenja i određuje racionalno korištenje prostora i u skladu u najvećoj mogućoj mjeri sa susjednim županijama, prostorni razvoj i zaštitu prostora. Prostorni plan županije donosi Županijska skupština, po pribavljenoj suglasnosti Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja, a nakon zakonski provedenog postupka donošenja. Prostorni plan mora biti u skladu sa smjernicama Strategije prostornog uređenja Republike Hrvatske (usvojena u Zastupničkom domu Sabora Republike Hrvatske dana 27. lipnja 1997. godine) i Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske (NN 50/99 i 96/12) te drugih razvojnih dokumenata.

Prostorni plan Zagrebačke županije („Glasnik Zagrebačke županije“, broj 3/02, 6/02-ispravak, 8/05, 8/07, 4/10, 10/11, 14/12-pročišćeni tekst) temeljni je dokument prostornog uređenja regionalne razine, koji razrađuje načela prostornog uređenja i utvrđuje ciljeve prostornog razvoja, te organizaciju, zaštitu, korištenje i namjenu cjelokupnog županijskog prostora. Izrađen je na temelju Zakona o prostornom uređenju te na osnovama Strategije i Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske. Prostorni plan Zagrebačke županije donesen je na 7. sjednici skupštine Zagrebačke županije, održanoj 18. veljače 2002. godine („Glasnik Zagrebačke županije“, broj 3/02). Prve Izmjene i dopune Prostornog plana Županije donesene su na 37. sjednici Županijske skupštine održanoj 5. travnja 2005. godine („Glasnik Zagrebačke županije“, broj 8/05), a odnosile su se na Odredbe za provođenje u dijelu kojim se određuju uvjeti planiranja izgradnje građevina za uzgoj životinja. Druge Izmjene i dopune Prostornog plana Zagrebačke županije donesene su na 12. sjednici Županijske skupštine Zagrebačke županije održanoj 26. travnja 2007. godine („Glasnik Zagrebačke županije“, broj 8/07) i odnosile su se na izmještanje dijela

trase autoceste Zagreb – Sisak, promjenu statusa obilaznice Velike Gorice, promjenu uvjeta smještaja gospodarskih sadržaja u prostoru te izmjenu dijela Odredbi za provođenje.

U proteklom razdoblju donesene su još dvije izmjene i dopune Prostornog plana Zagrebačke županije. Treće Izmjene i dopune Prostornog plana Zagrebačke županije donesene su na 5. sjednici Županijske skupštine Zagrebačke županije održanoj 23. veljače 2010. godine („Glasnik Zagrebačke županije“, broj 4/10), kojima su osigurani prostorno planski preduvjeti za gradnju mreže građevina elektroničke komunikacijske infrastrukture, odnosno daljnji razvoj ove djelatnosti, sukladno zahtjevu Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva.

Četvrte Izmjene i dopune Prostornog plana Zagrebačke županije donesene su na 12. sjednici Županijske skupštine Zagrebačke županije održanoj 5. travnja 2011. godine. („Glasnik Zagrebačke županije“, broj 10/11), kojima su usklađena prostorno planska rješenja s novim propisima, novoizrađenom tehničkom i prostornom dokumentacijom, stručnim podlogama i studijama, novonastalim stanjem na terenu te prilagođena spoznajama aktualiziranim tijekom praćenja i stručno-savjetodavne suradnje na izradi prostornih planova uređenja gradova i općina u Zagrebačkoj županiji (Kučinić i dr. 2013.).

Promjene se odnose na tematske cjeline prikazane u tablici 11.1. Odbor za Statut, Poslovnik i propise Županijske skupštine Zagrebačke županije na 29. sjednici, održanoj 15. svibnja 2012. godine, utvrdio je pročišćeni tekst Odluke o donošenju Prostornog plana Zagrebačke županije („Glasnik Zagrebačke županije“, broj 14/12).

Tablica 11.1. Tematske cjeline, koje se mijenjaju ili dopunjuju u tekstualnom i grafičkom dijelu Prostornog plana Zagrebačke županije i u Odredbama za provođenje Prostornog plana Zagrebačke županije (Izvor: Izvjješće o stanju u prostoru Zagrebačke županije 2008. - 2013., 2013.)

RBR	TEMATSKA CJELINA	OPIS IZMJENE ILI DOPUNE
1.	Političko-teritorijalni ustroj Županije	Izmjene temeljem novog Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj iz 2006. godine i njegovih izmjena i dopuna (NN 86/06, 125/06 i 16/07).
2.	Stanje i projekcija broja stanovništva po gradovima i općinama	Izmjene temeljem službenih podataka Popisa stanovništva 2001. godine (u izvornom Planu korišteni prvi rezultati Popisa). Projekcija broja stanovnika do 2015. godine ažurirana prema novim podacima i novijim demografskim kretanjima.
3.	Eksploatacija mineralnih sirovina	Postojeće stanje ažurirano prema podacima Ureda državne uprave u Zagrebačkoj županiji i usklađeno s novim Zakonom o rudarstvu (NN 75/09), planska rješenja izmijenjena sukladno novoizrađenoj tehničkoj i prostornoj dokumentaciji, stručnim podlogama i studijama.
4.	Ugostiteljsko-turistička namjena	Usklađenje sa Zakonom o prostornom uređenju i gradnji, izmjena planskih rješenja temeljem zahtjeva jedinica lokalne samouprave.
5.	Sportsko-rekreacijska namjena	Usklađenje sa Zakonom o prostornom uređenju i gradnji, izmjena planskih rješenja temeljem zahtjeva jedinica lokalne samouprave.
6.	Gospodarska namjena	Izmjena planskih rješenja temeljem zahtjeva jedinica lokalne samouprave.
7.	Posebna namjena	Izmjene temeljem zahtjeva Ministarstva obrane.

RBR	TEMATSKA CJELINA	OPIS IZMJENE ILI DOPUNE
8.	Infrastrukturni sustavi	Izmjena planskih rješenja prometne i komunalne infrastrukture temeljem novodonesenih propisa, novoizrađene tehničke i prostorne dokumentacije te novonastalog stanja na terenu, kao i temeljem zahtjeva jedinica lokalne samouprave.
9.	Područje potencijalnog vodozaštitnog područja Črnkovec i Zračne luke Zagreb	Izmjena planskih rješenja temeljem novoizrađenih studija, novoizrađene tehničke i prostorne dokumentacije te novonastalog stanja na terenu.
10.	Građevinska područja	Izmjena planskih rješenja temeljem spoznaja aktualiziranih tijekom praćenja i stručno-savjetodavne suradnje na izradi prostornih planova uređenja gradova i općina.
11.	Zaštita prirodnih vrijednosti	Izmjene temeljem novog Zakona o zaštiti prirode (NN 70/05, 139/08), Uredbe o proglašenju ekološke mreže (NN 109/07), žup. odluka o novo zaštićenim prirodnim vrijednostima, kao i temeljem spoznaja aktualiziranih tijekom praćenja i stručno-savjetodavne suradnje na izradi prostornih planova uređenja gradova i općina.
12.	Zaštita kulturnih dobara	Ažurirano stanje prema novom Popisu nepokretnih kulturnih dobara, a prema podacima Ministarstva kulture, Uprave za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorskog odjela u Zagrebu.
13.	Zaštita voda	Izmjene temeljem novodonesenih propisa, novoizrađene tehničke i prostorne dokumentacije te novodonesenih odluka o zonama sanitarne zaštite.
14.	Gospodarenje otpadom	Izmjene temeljem novog Zakona o otpadu (NN 178/04, 111/06, 60/08, 87/09), Strategije gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05) Plana gospodarenja otpadom u RH za razdoblje 2007.-2015. godine (NN 85/07), Studije gospodarenja otpadom Zagrebačke županije („Glasnik Zagrebačke županije“, broj 29/08) te Odluke Županijske skupštine Zagrebačke županije o prihvaćanju Elaborata o provedenim istražnim radovima na potencijalnim lokacijama ŽCGO.

11.2. PROSTORNI PLANOVI PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA

Prostorni plan područja posebnih obilježja (PPPO), razrađuje ciljeve prostornog uređenja na području posebnih obilježja i određuje organizaciju, zaštitu, namjenu i uvjete korištenje prostora uz poštivanje smjernica Strategije prostornog uređenja Republike Hrvatske (usvojena u Zastupničkom domu Sabora Republike Hrvatske dana 27. lipnja 1997. godine) i Programa prostornog uređenja Republika Hrvatske (NN 50/99 i 96/12), uvažavanjem prirodnih, krajobraznih i kulturno povijesnih vrijednosti te uvjeta zaštite okoliša i prirode.

Prostornim planom Zagrebačke županije određena je obveza izrade prostornih planova područja posebnih obilježja za parkove prirode i za područje vodocrpilišta Črnkovec i Zračne luke Zagreb (Kučinić i dr. 2013.). Prostorni plan područja posebnih obilježja donosi Županijska skupština, ukoliko posebnim zakonom to nije drukčije određeno. Na području Zagrebačke županije proglašena su dva zakonom zaštićena parka prirode:

1. Park prirode Medvednica - zapadni dio i Park prirode Žumberak - Samoborsko gorje. (Prostorne planove za područje parkova prirode, temeljem Zakona o zaštiti prirode, donosi Hrvatski Sabor),
2. Prostorni plan za područje vodocrpilišta Črnkovec i Zračne luke Zagreb (donosi Županijska skupština).

Obveza izrade Prostornog plana područja posebnih obilježja Črnkovec - Zračna luka Zagreb („Glasnik Zagrebačke županije“, broj 23/12) utvrđena je Prostornim planom Zagrebačke županije i Programom

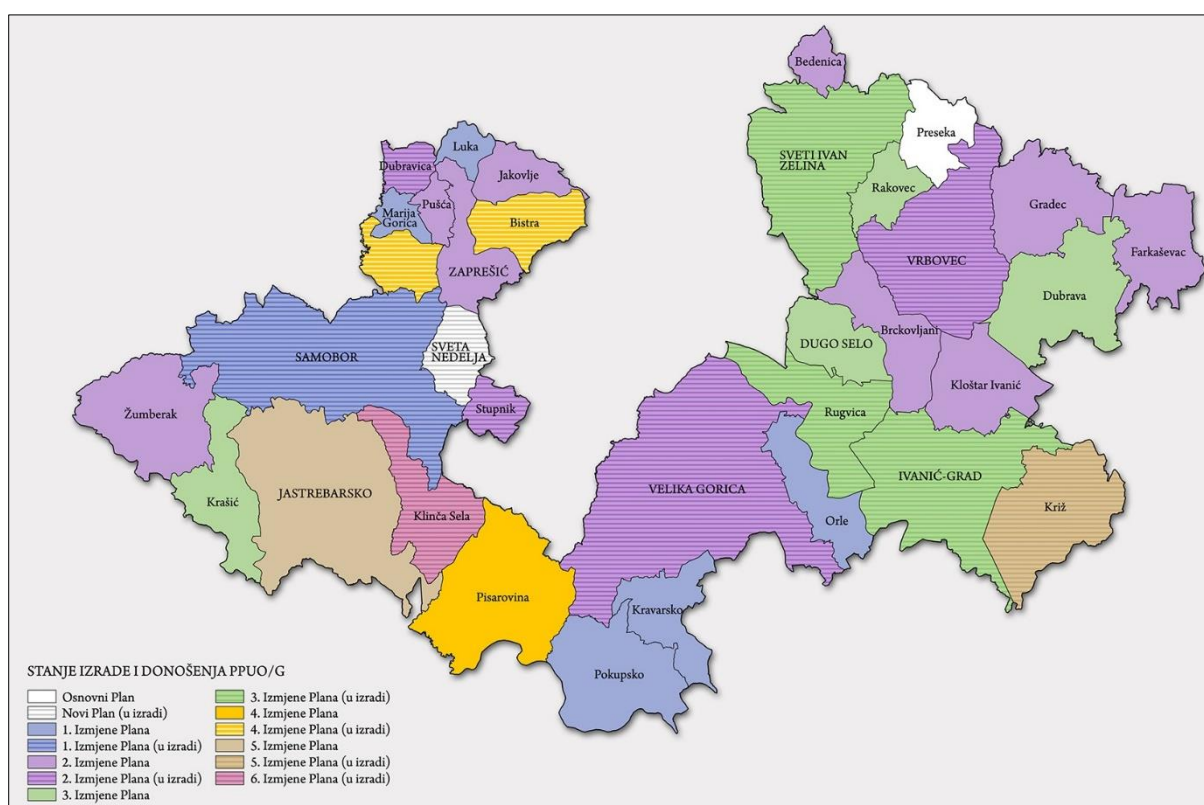
mjera za unaprjeđenje stanja u prostoru Zagrebačke županije za razdoblje 2006. – 2010. godine („Glasnik Zagrebačke županije“, broj 09/06).

Na načelima održivog razvoja, Prostorni plan područja posebnih obilježja Črnkovec - Zračna luka Zagreb, osiguran je kvalitetan prostorni i gospodarski razvoj šireg područja potencijalnog vodozaštitnog područja Črnkovec, koje je brojnim stručnim studijama i prostornim planovima utvrđeno kao buduće glavno vodocrpilište Zagrebačke županije i Grada Zagreba. Također, osigurani su uvjeti proširenja Zračne luke Zagreb te su određene smjernice budućeg razvoja naselja na ovom prostoru, uvjeti zaštite prirodne i kulturne baštine i dr.

11.3. PROSTORNI PLANOV I UREĐENJA OPĆINA I GRADOVA

Prostorni plan uređenja velikog grada, grada ili općine (PPUO/G) je dokument kojim se planira uređenje prostora jedinice lokalne samouprave (JLS). Sve jedinice lokalne samouprave (veliki gradovi, gradovi i općine), temeljem zakonskih propisa o prostornom uređenju, obvezne su za svoje područje donijeti prostorni plan uređenja (PPU).

Na slici 11.1. shematski je prikazano stanje izrade i donošenja PPUO/G do ožujka 2013. godine, prema dokumentaciji Zavoda za prostorno uređenje Zagrebačke županije. Do danas je svih 34 jedinica lokalne samouprave na području Zagrebačke županije donijelo prostorne planove uređenja te su ispunile zakonsku obvezu izrade prostornih planova nove generacije. Do danas je sveukupno doneseno preko 70 izmjena i dopuna prostornih planova uređenja na području Zagrebačke županije (Kućinić i dr. 2013.).

Slika 11.1. Stanje izrade i donošenja PPUO/G u Zagrebačkoj županiji
(Izvor: Kućinić i dr., 2013.)

U tablici 11.2. nalazi se pregled svih donesenih prostornih planova uređenja općina i gradova (sa podacima o njihovoj objavi), kao i planova u izradi na području Zagrebačke županije.

Tablica 11.2. Pregled važećih prostornih planova uređenja velikih gradova, gradova i općina na području Zagrebačke županije (Izvor: Izješće o stanju u prostoru Zagrebačke županije 2008. - 2013., 2013.)

RBR	JLS	NAZIV PLANA	OBJAVA
GRADOVI			
1.	Dugo Selo	PPUG donesen 2004. godine.	Službeni glasnik Grada Dugog Sela, broj 6/2004.
		1. Izmjene i dopune PPU Grada Dugog Sela	Službeni glasnik Grada Dugog Sela, 1 broj 3/2006.
		Ispravak Odluke o donošenju	Službeni glasnik Grada Dugog Sela, broj 14/2006.
		2. Izmjene i dopune PPU Grada Dugog Sela	Službeni glasnik Grada Dugog Sela, broj 8/2010.
		3. Ciljane izmjene i dopune PPU Grada Dugog	Službeni glasnik Grada Dugog Sela, broj 8/2012.
2.	Ivanić-Grad	PPUG donesen 2005. godine.	Službeni glasnik Grada Ivanić-Grada, broj 6/2005.
		1. Izmjene i dopune PPU Grada Ivanić-Grada	Službeni glasnik Grada Ivanić-Grada, broj 10/2009.
		Pročišćeni tekst	Službeni glasnik Grada Ivanić-Grada, broj 11/2009.
		Ispravak Odluke o donošenju	Službeni glasnik Grada Ivanić-Grada, broj 10/2010.
		Ciljane izmjene i dopune PPU Grada Ivanić-	Službeni glasnik Grada Ivanić-Grada, broj 1/2013.
3.	Jastrebarsko	PPUG donesen 2002. godine	Službeni vjesnik Grada Jastrebarsko, broj 2/2002.
		1. Izmjene i dopune PPU Grada Jastrebarsko	Službeni vjesnik Grada Jastrebarsko, broj 3/2004.
		2. Izmjene i dopune PPU Grada Jastrebarsko	Službeni vjesnik Grada Jastrebarsko, broj 8/2008.
		3. Izmjene i dopune PPU Grada Jastrebarsko	Službeni vjesnik Grada Jastrebarsko, broj 2/2011.
		4. ciljane izmjene i dopune PPU Grada	Službeni vjesnik Grada Jastrebarsko, broj 9/2011.
		5. ciljane izmjene i dopune PPU Grada	Službeni vjesnik Grada Jastrebarsko, broj 8/2012
4.	Samobor	PPUG donesen 2006. godine	Službene vijesti Grada Samobora, broj 7/2006.
		Ispravak Odluke o donošenju	Službene vijesti Grada Samobora, broj 7/2007.
5.	Sveta Nedelja	PPUG donesen 2004. godine	Glasnik Općine Sveta Nedelja, broj 3/2004.
		Ispravak Odluke o donošenju	Glasnik Općine Sveta Nedelja, broj 4/2004.
		1. Izmjene i dopune PPU Grada Sveta Nedelja	Glasnik Općine Sveta Nedelja, broj 3/2005.
		2. Izmjene i dopune PPU Grada Sveta Nedelja	Glasnik Općine Sveta Nedelja, broj 7/2005.
		Pročišćeni tekst	Glasnik Općine Sveta Nedelja, broj 7/2005.
		3. Izmjene i dopune PPU Grada Sveta Nedelja	Glasnik Općine Sveta Nedelja, broj 4/2006.
		Ispravak Odluke o donošenju	Glasnik Općine Sveta Nedelja, broj 7/2008.
		4. Izmjene i dopune PPU Grada Sveta Nedelja	Glasnik Grada Sveta Nedelja, broj 8/2010.
6.	Sveti Ivan Zelina	PPUG donesen 2004. godine	Zelinske novine, broj 8/2004.
		1. točkaste Izmjene i dopune PPU Grada Sv. I. Zelina	Zelinske novine, broj 11/2006.
		2. Izmjene i dopune PPU Grada Sveti Ivan Zelina	Zelinske novine, broj 9/2011.
7.	Velika Gorica	PPUG donesen 2006. godine	Službeni glasnik Grada Velike Gorice, broj 10/2006.
		1. Izmjene i dopune PPU Grada Velike Gorice	Službeni glasnik Grada Velike Gorice, broj 6/2008.
8.	Vrbovec	PPUG donesen 2003. godine	Glasnik Zagrebačke županije, broj 12/2003.
		1. Izmjene i dopune PPU Grada Vrbovca	Glasnik Zagrebačke županije, broj 17/2008.
		Ispravak Odluke o donošenju	Glasnik Zagrebačke županije, broj 21/2008.

RBR	JLS	NAZIV PLANA	OBJAVA
9.	Zaprešić	PPUG donesen 2005. godine	Glasnik Zagrebačke županije, broj 10/2005.
		Ispravak Odluke o donošenju	Glasnik Zagrebačke županije, broj 24/2005.
		1. Izmjene i dopune PPU Grada Zaprešića	Glasnik Zagrebačke županije, broj 15/2007.
		Ispravak Odluke o donošenju	Službene novine Grada Zaprešića, broj 1/2007.
		2. Izmjene i dopune PPU Grada Zaprešića	Službene novine Grada Zaprešića, broj 7/2011.
OPĆINE			
1.	Bedenica	PPUO donesen 2005. godine	Glasnik Zagrebačke županije, broj 8/2005.
		Ispravak Odluke o donošenju	Glasnik Zagrebačke županije, broj 14/2005.
		1. Izmjene i dopune PPU Općine Bedenica	Glasnik Općine Bedenica, broj 4/2006.
		2. Izmjene i dopune PPU Općine Bedenica	Glasnik Zagrebačke županije, broj 13/2010.
2.	Bistra	PPUO donesen 2005. godine	Službeni glasnik Općine Bistra, broj 2/2005.
		1. Izmjene i dopune PPU Općine Bistra	Službeni glasnik Općine Bistra, broj 1/2008.
		2. Izmjene i dopune PPU Općine Bistra	Službeni glasnik Općine Bistra, broj 2/2009.
		3. Izmjene i dopune PPU Općine Bistra	Službeni glasnik Općine Bistra, broj 2/2012.
3.	Brckovljani	PPUO donesen 2006. godine	Službeni glasnik Općine Brckovljani, broj 12/2006.
		1. Izmjene i dopune PPU Općine Brckovljani	Službeni glasnik Općine Brckovljani, broj 2/2009.
		Ispravak Odluke o donošenju	Službeni glasnik Općine Brckovljani, broj 6/2009.
		2. Izmjene i dopune PPU Općine Brckovljani	Službeni glasnik Općine Brckovljani, broj 1/2013.
4.	Brdovec	PPUO donesen 2005. godine	Glasnik Zagrebačke županije, broj 1/2006 i Glasnik Općine Brdovec, broj 9/2005.
		1. Izmjene i dopune PPU Općine Brdovec	Glasnik Općine Brdovec, broj 3/2007.
		2. Izmjene i dopune PPU Općine Brdovec	Glasnik Općine Brdovec, broj 5/2008.
		3. Izmjene i dopune PPU Općine Brdovec	Glasnik Općine Brdovec, broj 6/2010.
5.	Dubrava	PPUO donesen 2004. godine	Glasnik Zagrebačke županije, broj 8/2004.
		1. Izmjene i dopune PPU Općine Dubrava	Glasnik Zagrebačke županije, broj 18/2005.
		2. Izmjene i dopune PPU Općine Dubrava	Glasnik Zagrebačke županije, broj 10/2008.
		3. Izmjene i dopune PPU Općine Dubrava	Glasnik Zagrebačke županije, broj 20/2011.
6.	Dubravica	PPUO donesen 2006. godine	Službeni glasnik Općine Dubravica, broj 1/2006.
		1. Izmjene i dopune PPU Općine Dubravica	Službeni glasnik Općine Dubravica, broj 2/2009.
		Ispravak Odluke o donošenju	Službeni glasnik Općine Dubravica, broj 4/2009.
		Ispravak Odluke o donošenju	Službeni glasnik Općine Dubravica, broj 2/2011.
		Ispravak Odluke o donošenju	Službeni glasnik Općine Dubravica, broj 3/2011.
7.	Farkaševac	PPUO donesen 2004. godine	Glasnik Zagrebačke županije, broj 20/2004.
		1. Izmjene i dopune PPU Općine Farkaševac	Glasnik Zagrebačke županije, broj 23/2007.
		2. Izmjene i dopune PPU Općine Farkaševac	Glasnik Zagrebačke županije, broj 4/2011.
8.	Gradec	PPUO donesen 2004. godine	Glasnik Zagrebačke županije, broj 22/2004.
		1. Izmjene i dopune PPU Općine Gradec	Glasnik Zagrebačke županije, broj 22/2011.
		2. Izmjene i dopune PPU Općine Gradec	Glasnik Zagrebačke županije, broj 17/2012.
9.	Jakovlje	PPUO donesen 2004. godine	Službeni glasnik Općine Jakovlje, broj 3/2004.
		1. Izmjene i dopune PPU Općine Jakovlje	Službeni glasnik Općine Jakovlje, broj 2/2007.
		2. Izmjene i dopune PPU Općine Jakovlje	Službeni glasnik Općine Jakovlje, broj 7/2009.
10.	Klinča Sela	PPUO donesen 2000. godine	Glasnik Zagrebačke županije, broj 8/2000.
		1. Izmjene i dopune PP Općine Klinča Sela	Glasnik Zagrebačke županije, broj 6/2001.
		2. Izmjene i dopune PPU Općine Klinča Sela	Glasnik Zagrebačke županije, broj 21/2003.
		3. Izmjene i dopune PPU Općine Klinča Sela	Glasnik Zagrebačke županije, broj 14/2005.

RBR	JLS	NAZIV PLANA	OBJAVA
		4. Izmjene i dopune PPU Općine Klinča Sela	Glasnik Zagrebačke županije, broj: 2/2010.
		5. Izmjene i dopune PPU Općine Klinča Sela	Službeni glasnik Općine Klinča Sela, broj 9/2011.
11.	Kloštar Ivanić	PPUO donesen 2005. godine	Glasnik Zagrebačke županije, broj 19/2005.
		1. Izmjene i dopune PPU Općine Kloštar Ivanić	Službene novine Općine Kloštar Ivanić, broj 1/2010.
		Ispravak Odluke o donošenju	Službene novine Općine Kloštar Ivanić, broj 2/2010.
		2. Izmjene i dopune PPU Općine Kloštar Ivanić	Glasnik Zagrebačke županije, broj 26/2012.
12.	Krašić	PPUO donesen 2001. godine	Glasnik Zagrebačke županije, broj 9/2001.
		Ispravak Odluke o donošenju	Glasnik Zagrebačke županije, broj 25/2001.
		1. Izmjene i dopune PPU Općine Krašić	Glasnik Zagrebačke županije, broj 2/2003.
		2. Izmjene i dopune PPU Općine Krašić	Glasnik Zagrebačke županije, broj 23/2005.
		3. Izmjene i dopune PPU Općine Krašić	Glasnik Zagrebačke županije, broj 24/2008.
13.	Krvarsko	PPUO donesen 2006. godine	Glasnik Zagrebačke županije, broj 7/2006.
		1. Izmjene i dopune PPU Općine Krvarsko	Glasnik Zagrebačke županije, broj 12/2011.
14.	Križ	PPUO donesen 2004. godine	Glasnik Zagrebačke županije, broj 4/2004.
		1. Izmjene i dopune PPU Općine Križ	Glasnik Zagrebačke županije, broj 19/2006.
		2. ciljana-točkasta izmjena PPU Općine Križ	Glasnik Zagrebačke županije, broj 35/2007.
		3. Ciljana izmjena PPU Općine Križ	Glasnik Zagrebačke županije, broj 32/2012.
15.	Luka	PPUO donesen 2004. godine	Glasnik Zagrebačke županije, broj 15/2004.
		1. Izmjene i dopune PPU Općine Luka	Glasnik Zagrebačke županije, broj 9/2009.
		Ispravak Odluke o donošenju	Glasnik Zagrebačke županije, broj 1/2010.
16.	Marija Gorica	PPUO donesen 2003. godine	Službeni glasnik Općine Marija Gorica, broj 32/2003.
		1. Izmjene i dopune PPU Općine Marija Gorica	Službeni glasnik Općine Marija Gorica, broj 86/2008.
		2. Izmjene i dopune PPU Općine Marija Gorica	Službeni glasnik Općine Marija Gorica, broj 93/2009.
17.	Orle	PPUO donesen 2009. godine	Glasnik Zagrebačke županije, broj 2/2009.
		1. Izmjene i dopune PPU Općine Orle	Glasnik Zagrebačke županije, broj 28/2012.
18.	Pisarovina	PPUO donesen 2003. godine	Glasnik Zagrebačke županije, broj 6/2003.
		1. Izmjene i dopune PPU Općine Pisarovina	Glasnik Zagrebačke županije, broj 1/2006.
		2. Izmjene i dopune PPU Općine Pisarovina	Glasnik Zagrebačke županije, broj 12/2006.
		3. Izmjene i dopune PPU Općine Pisarovina	Glasnik Zagrebačke županije, broj 15/2009.
		Ispravak Odluke o donošenju	Glasnik Zagrebačke županije, broj 27/2009.
		4. ciljane izmjene i dopune PPU Općine Pisarovina	Glasnik Zagrebačke županije, broj 25/2012.
19.	Pokupsko	PPUO donesen 2005. godine	Glasnik Zagrebačke županije, broj 29/2007.
		Ispravak Odluke o donošenju	Glasnik Zagrebačke županije, broj 14/2008.
		Ispravak Odluke o donošenju	Glasnik Zagrebačke županije, broj 25/2008.
		1. Izmjene i dopune PPU Općine Pokupsko	Glasnik Zagrebačke županije, broj 24/2011.
20.	Preseka	PPUO donesen 2005. godine	Glasnik Zagrebačke županije, broj 12/05.
21.	Pušća	PPUO donesen 2003. godine	Službeni glasnik Općine Pušća, broj 4A/2003.
		Ispravak Odluke o donošenju	Službeni glasnik Općine Pušća, broj 2/04.
		1. Izmjene i dopune PPU Općine Pušća	Službeni glasnik Općine Pušća, broj 5/2006.
		2. Izmjene i dopune PPU Općine Pušća	Službeni glasnik Općine Pušća, broj 4/2010.
22.	Rakovec	PPUO donesen 2005. godine	Glasnik Zagrebačke županije, broj 3/2005.
		1. Izmjene i dopune PPU Općine Rakovec	Glasnik Zagrebačke županije, broj 4/2007.

RBR	JLS	NAZIV PLANA	OBJAVA
		2. Izmjene i dopune PPU Općine Rakovec	Glasnik Zagrebačke županije, broj 19/2007.
		3. Izmjene i dopune PPU Općine Rakovec	Glasnik Zagrebačke županije, broj 14/2008.
23.	Rugvica	PPUO donesen 2005. godine	Službeni glasnik Općine Rugvica, broj 2/2005.
		1. Izmjene i dopune PPU Općine Rugvica	Službeni glasnik Općine Rugvica, broj 6/2007.
		2. Izmjene i dopune PPU Općine Rugvica	Službeni glasnik Općine Rugvica, broj 4/2010.
		3. Izmjene i dopune PPU Općine Rugvica	Službeni glasnik Općine Rugvica, broj 1/2013.
24.	Stupnik	PPUO donesen 2000. godine	Glasnik Zagrebačke županije, broj 4/2000.
		Ispravak Odluke o donošenju	Glasnik Zagrebačke županije, broj 10/2000.
		1. Izmjene i dopune PPU Općine Stupnik	Glasnik Zagrebačke županije, broj 21/2002.
		Ispravak Odluke o donošenju	Glasnik Zagrebačke županije, broj 2/2003.
		Ispravak Odluke o donošenju	Glasnik Zagrebačke županije, broj 15/2003.
25.	Žumberak	PPUO donesen 2000. godine	Glasnik Zagrebačke županije, broj 11/2000.
		Ispravak Odluke o donošenju	Glasnik Zagrebačke županije, broj 9/2003.
		1. Izmjene i dopune PPU Općine Žumberak	Glasnik Zagrebačke županije, broj 17/2003.
		2. Izmjene i dopune PPU Općine Žumberak	Glasnik Zagrebačke županije, broj 23/2007.

12. OSTVARENJE CILJEVA I PROVEDBA MJERA

Ostvarenje ciljeva i provedba propisanih mjera zaštite okoliša preduvjeti su za kvalitetnu primjenu sustava održivog življenja i razvitka društva. Tablica 12.1. prikazuje sve ciljeve i mjere propisane Programom zaštite okoliša Zagrebačke županije („Glasnik Zagrebačke županije“, broj 20/03, 5/05 i 14/07). Ukupno je propisano 100 ciljeva i 278 mjera, podijeljenih u 27 tematskih cjelina. Ciljevi i mjere su grupirane prema kriteriju tematske pripadnosti, jer njihov prikaz u objedinjenoj tablici omogućuje da ih se sagledava kao cjelina.

Tablica 12.1. Pregled ostvarenih ciljeva i provedenih mjera zaštite okoliša propisane Programom zaštite okoliša Zagrebačke županije

NAPOMENA:	
1. Nazivi propisanih mjera nalaze se u Programu zaštite okoliša Zagrebačke županije („Glasnik Zagrebačke županije“, broj 20/03, 5/05 i 14/07), stranica 217-233;	
LEGENDA:	
1. Status cilja označava se oznakama „+“ (cilj je ostvaren), „-“ (cilj nije ostvaren), „+/-“ (cilj je djelomično ostvaren), „NP“ (cilj nije primjenjiv);	
2. Provedba mjera označava se oznakama „+“ (mjera je provedena), „-“ (mjera nije provedena), „+/-“ (mjera je djelomično provedena), „NP“ (mjera nije primjenjiva).	

RBR	CILJ	STATUS	OSTVARENJE CILJA	MJERA	PROVEDBA MJERE
1. UNAPREĐENJE SUSTAVA AKTERA ZAŠTITE OKOLIŠA					
C ₁	Svekoliko unapređenje komunikacije, suradnje i usklađenosti među postojećim akterima zaštite okoliša.	+	Komunikacija između tijela javne vlasti (Zagrebačka županija, ministarstva, JLS, DZZP, AZO, FZOEU, udruge civilnog društva u području zaštite okoliša i prirode) je na zadovoljavajućoj razini i ima karakter daljnjeg unapređivanja.	M ₁	+
				M ₂	+
				M ₃	+
				M ₄	+
				M ₅	+
				M ₆	+
				M ₇	+
C ₂	Institucionalno jačanje svih pojedinih aktera zaštite okoliša, prvo kroz mobiliziranje postojećeg, a neiskorištenog kapaciteta i stručno jačanje, a prema potrebi i kadrovskim jačanjem.	+	Zapošljavanje stručnih kadrova u Zagrebačkoj županiji (UO za promet i komunalnu infrastrukturu, UO za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša, JU Zeleni prsten ŽŽ), povećanje broja registriranih udruga u području zaštite okoliša i prirode.	M ₇	+
				M ₈	+
				M ₉	+
				M ₁₀	+
				M ₁₁	+
M ₁₂	NP				
2. UNAPREĐENJE INSTRUMENATA ZAŠTITE OKOLIŠA: ZAKONSKA REGULATIVA					
C ₁	Kvalitetno provođenje postojećih zakona.	+	Kvalitetno provođenje zakona RH iz područja zaštite okoliša i prirode osigurano je u skladu sa svim izmjenama i dopunama propisa.	M ₁	+
C ₂	Aktivna participacija u stalnom unapređenju postojećih zakona, strategija, programa i planova.	+	Aktivno sudjelovanje u izradi prijedloga zakona kroz javnu raspravu te aktivno sudjelovanje u izradi i provedbi županijske razvojne strategije.	M ₂	+
				M ₃	+
3. UNAPREĐENJE INSTRUMENATA ZAŠTITE OKOLIŠA: INSPEKCIJSKI NADZOR					
C ₁	Povećati učinkovitost inspeksijskog nadzora zaštite okoliša na području Zagrebačke županije.	NP	Nije u nadležnosti Zagrebačke županije.	M ₁	NP
				M ₂	NP
				M ₃	NP

RBR	CILJ	STATUS	OSTVARENJE CILJA	MJERA	PROVEDBA MJERE
C ₂	Unaprijediti ponašanje u skladu sa zakonskim i drugim odrednicama vezanim uz zaštitu okoliša u Zagrebačkoj županiji.	+/-	Izmjenama Zakona od 2009. godine, Županija nije dužna izrađivati Županijski plan zaštite voda i Županijski plan intervencija u zaštiti okoliša. Tijekom redovnog rada zakonski obveznici su informirani o pravima i obvezama iz područja zaštite okoliša.	M ₄	NP
				M ₅	+
4. UNAPREĐENJE INSTRUMENTATA ZAŠTITE OKOLIŠA: MONITORING I INFORMACIJSKI SUSTAV ZAŠTITE OKOLIŠA					
C ₁	Uspostava informacijskog sustava okoliša Zagrebačke županije, prvenstveno prikupljanjem i organizacijom postojećih informacija.	+	Informacijski sustav zaštite okoliša uspostavljen je na razni RH čiji je nositelj AZO.	M ₁	+
C ₂	Korištenje uspostavljenog informacijskog sustava kao potpore procesu odlučivanja u vezi zaštite okoliša i održivog razvoja.	+	Sustav se koristi kao pomoć u provedbi zakona, informiranja građana, održivog prostornog planiranja i unapređenja zaštite okoliša i prirode.	M ₂	+
				M ₃	+/-
C ₃	Unapređenje dostupnosti informacija o okolišu Zagrebačke županije zainteresiranoj stručnoj i najširoj javnosti.	+	Na internetskim stranicama ZŽ – UO za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša objavljuju se sve relevantne informacije iz područja zaštite okoliša i prirode.	M ₄	+
C ₄	Postupna uspostava trenutno nepostojećih sustava praćenja (monitoringa).	NP	Uspostava sustava praćenja u nadležnosti je AZO-a.	M ₅	NP
5. UNAPREĐENJE INSTRUMENTATA ZAŠTITE OKOLIŠA: INTEGRACIJA ZNANOSTI U SEKTOR ZAŠTITE OKOLIŠA					
C ₁	Uspostaviti što intenzivniju suradnju sa znanstvenim institucijama i Sveučilištem, na problemima vezanim uz problematiku zaštite okoliša i održivog razvoja.	+/-	Suradnja sa znanstvenim institucijama nije na očekivanoj razini, kao suradnja s tijelima javne vlasti.	M ₁	-
				M ₂	+/-
				M ₃	+
				M ₄	+
				M ₅	+
6. UNAPREĐENJE INSTRUMENTATA ZAŠTITE OKOLIŠA: INTEGRACIJA BRIGE O OKOLIŠU U DRUGE SEKTORE					
C ₁	Osnažiti proces prostornog planiranja i unaprijediti ga u smjeru ideala integralnog participativnog planerskog procesa.	+	Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije izrađuje prostorne planove u skladu sa smjericama održivog razvitka.	M ₁	+
				M ₂	+
				M ₃	+
				M ₄	+
C ₂	Unapređivati učinkovitost i djelotvornost prakse procjene utjecaja na okoliš. Izrada politika, planova i programa razvoja i primjena strateške procjene utjecaja na okoliš.	+	Kontinuirana provedba Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš i uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš od strane UO za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša.	M ₅	+
				M ₆	+
C ₃	Uspostava sustava upravljanja okolišem kao sastavnog elementa što većeg broja značajnih aktera.	NP	Uspostava sustava upravljanja okolišem u nadležnosti je AZO-a.	M ₇	NP
7. UNAPREĐENJE INSTRUMENTATA ZAŠTITE OKOLIŠA: SENZIBILIZIRANJE, INFORMIRANJE I UKLJUČIVANJE JAVNOSTI U PROCES ODLUČIVANJA O OKOLIŠU					
C ₁	Javnosti i organizacijama kojih se to tiče omogućiti jednostavan i najveći mogući pristup informacijama o okolišu, te sudjelovanje u procesu donošenja odluka.	+	Javnosti su dostupne sve informacije u provođenju zaštite okoliša i prirode putem internetske stranice ZŽ, lokalnih glasila na području ZŽ, informativnog lista ZŽ „Županijska kronika“ te radijskih i TV emisija.	M ₁	+
				M ₂	+
				M ₃	+
				M ₄	+
				M ₅	NP

RBR	CILJ	STATUS	OSTVARENJE CILJA	MJERA	PROVEDBA MJERE
C ₂	Uspostaviti stalne komunikacijske kanale sa svim potencijalnim partnerima i aktivnim društvenim subjektima.	+	Komunikacija s potencijalnim partnerima i aktivnim društvenim subjektima kontinuirano se unapređuje.	M ₆	+
				M ₇	-
				M ₈	+
C ₃	Razvijati različite oblike osvješćivanja javnosti i poticati njezino zanimanje za trajan pristup informacijama, te uspostaviti javne baze podataka u zaštiti okoliša.	+/-	Osvješćivanje javnosti razvija se putem suradnje s udrugama civilnog društva te objavom svih podataka iz područja zaštite okoliša i prirode i poziva na javne rasprave.	M ₉	+/-
				M ₁₀	+
C ₄	Povećati odgovornost javnosti i nevladinih udruga u zajedničkim naporima zaštite okoliša.	+	Konstantna suradnja udruga civilnog društva i javnosti s tijelima javne vlasti.	M ₁₁	+
8. UNAPREĐENJE INSTRUMENTATA ZAŠTITE OKOLIŠA: ODGOJ, EDUKACIJA I RAZVIJANJE SVIJEŠTI O PROBLEMATICI OKOLIŠA					
C ₁	Ojačati odgoj i izobrazbu za okoliš i održivi razvoj unutar odgojno-školskih institucija Županije.	+	Odgojno-obrazovne institucije provode kvalitetne programe izobrazbe o održivom razvitku i zaštiti okoliša kroz različite godišnje projekte (odvojeno prikupljanje otpada, uređenje okoliša...), a koje podržava i sufinancira ZŽ.	M ₁	+
				M ₂	+
				M ₃	+
				M ₄	-
C ₂	Ojačati odgoj i izobrazbu za okoliš i održivi razvoj u izvaninstitucionalnim oblicima.	+	ZŽ godišnje sufinancira oko 20 kvalitetnih projekata zaštite okoliša i prirode, a između ostalog kvalitetne programe odgoja i izobrazbe o održivom razvitku.	M ₅	+
				M ₆	+
9. UNAPREĐENJE INSTRUMENTATA ZAŠTITE OKOLIŠA: EKONOMSKI INSTRUMENTI I FINANCIRANJE					
C ₁	Unaprijediti učinkovitost prikupljanja sredstava u županijski i lokalne proračune.	+	Izrada godišnjeg proračuna Zagrebačke županije na temelju pokazatelja prihoda iz prethodnih godina.	M ₁	+
				M ₂	NP
				M ₃	NP
C ₂	Unaprijediti učinkovitost korištenja prikupljenih proračunskih sredstava.	+	Temeljem provedenih natječaja za dodjelu sredstava za projekte zaštite okoliša, prirode, eko-turizma, obnovljivih izvora energije i dr. kontinuirano se povećava učinkovitost korištenja dodijeljenih sredstava.	M ₁	+
				M ₄	+
				M ₆	+
				M ₇	+
C ₃	Koristiti raspoložive ekonomske instrumente s ciljem unapređenja stanja okoliša.	+/-	Raspoloživi ekonomski instrumenti ne koriste se u svrhu unapređenja stanja okoliša već isključivo u cilju naplate usluga i stvaranja profita.	M ₅	-
				M ₈	+
				M ₉	+/-
10. UNAPREĐENJE ZAŠTITE OKOLIŠA (SASTAVNICE OKOLIŠA): VODA					
C ₁	Osiguravanje trajnog upravljanja vodama na načelima održivog razvoja i jedinstva vodnog režima.	NP	Katastar emisija u okoliš (KEO) Pravilnikom o registru onečišćavanja okoliša postao je sastavnim dijelom informacijskog sustava zaštite okoliša AZO-a (ROO–Registar onečišćavanja okoliša)	M ₁	NP
				M ₂	NP
				M ₃	+
				M ₄	NP
				M ₅	NP
C ₂	Sačuvati vode koje su još čiste; očuvati kakvoću površinskih voda u propisanim kategorijama; zaustaviti trend pogoršavanja kakvoće podzemnih i površinskih voda ondje gdje je ona ozbiljnije narušena i postupno mjerama zaštite osigurati propisanu vrstu vode.	+	Osnovana je tvrtka Vodoopskrba i odvodnja Zagrebačke županije koja će upravljati budućim vodocrpilištem Črnkovec, a koje će opskrbljivati vodom istočni dio Županije.	M ₆	+
				M ₇	+
				M ₈	+
				M ₉	+
				M ₁₀	+
				M ₁₁	+
M ₁₂	+				

RBR	CILJ	STATUS	OSTVARENJE CILJA	MJERA	PROVEDBA MJERE
C ₃	Pri upravljanju vodama stvoriti uvjete za zaštitu ekosustava pojedinih vrsta.	+	Javna ustanova za upravljanje zaštićenim područjima ZZ upravlja zašt. područjima i nadzire provedbu zaštite Ekološke mreže.	M ₁₃	+
C ₄	Razmotriti mogućnosti za uvođenje alternativnih tehnologija pročišćavanja otpadnih voda uz uzimanje u obzir lokalnih (geografskih) značajki, te omogućiti postupnost izgradnje.	-	JLS-i su u postupku uvođenja mehaničke obrade otpadnih voda s ciljem daljnjeg razvoja primjene biološkog i kemijskog pročišćavanja otpadnih voda.	M ₁₄	-
				M ₁₅	-
11. UNAPREĐENJE ZAŠTITE OKOLIŠA (SASTAVNICE OKOLIŠA): TLO					
C ₁	Sprječavanje i smanjivanje erozije tla vodom (bujice, poplave).	NP	Cilj nije primjenjiv.	M ₁	-
				M ₂	-
				M ₃	NP
				M ₄	NP
				M ₅	NP
				M ₆	NP
C ₂	Racionalno gospodarenje prostorom i smanjivanje gubitaka kvalitetnih poljoprivrednih tala od prenamjene.	+/-	Izradom izmjena i dopuna Prostornog plana ZZ osigurana je kvalitetna raspodjela prostora za gospodarenje poljoprivrednim tlima.	M ₇	-
				M ₈	+
				M ₉	+
				M ₁₀	+/-
C ₃	Sprječavanje i smanjivanje onečišćenja zagađenim, onečišćenim tekućinama, i iz atmosfere.	+/-	Prostornim planom ZZ su evidentirana postojeća ležišta ugljikovodika i njihovi transportni pravci.	M ₁₀	+/-
				M ₁₁	-
				M ₁₂	+/-
C ₄	Smanjivanje i zaustavljanje iscrpljivanja i degradacije tla intenzivnom poljoprivrednom proizvodnjom.	+	Putem dodjela subvencija UO za poljoprivredu ZZ za ekološku poljoprivredu, osigurava se očuvanje kvalitete tla.	M ₁₃	+
				M ₁₄	+
12. UNAPREĐENJE ZAŠTITE OKOLIŠA (SASTAVNICE OKOLIŠA): ZRAK					
C ₁	Revidirati i nadograditi sustav za praćenje emisija i kakvoće zraka.	+	Izrađeno je Izješće o stanju kakvoće zraka na području ZZ, te je uspostavljena stalna mjerna postaja za kakvoću zraka u Velikoj Gorici.	M ₁	+
				M ₂	+/-
C ₂	Uspostaviti informacijski sustav o praćenju kakvoće zraka kao dio informacijskog sustava o okolišu.	NP	Informacijski sustav o praćenju kakvoće zraka uspostavljen je na razini RH, čiji je nositelj AZO.	M ₁	NP
				M ₂	NP
C ₃	(kratkoročno) postići II kategoriju kakvoće zraka u gradovima ili dijelovima gradskih naselja u kojima je zrak III kategorije.	+	Kvaliteta zraka u Zagrebačkoj županiji je I. i II. kategorije.	M ₃	+
C ₄	(dugoročno) postići preporučene vrijednosti kakvoće zraka (I kategorija) u gradovima s umjerenom onečišćenim zrakom (II kategorija).	+	Uspostavljena stalna mjerna postaja za kakvoću zraka u Velikoj Gorici.	M ₃	+
				M ₄	+
				M ₉	+
C ₅	Održati I kategoriju u svim gradovima u kojima je ona ustanovljena 1998. g.	+	Programom zaštite zraka (2007.g.) i izrađenim Izješćem o stanju kakvoće zraka (2009.g.) sustavno se prati kvaliteta zraka u većim gradovima.	M ₃	+
				M ₄	+
				M ₉	+
C ₆	Smanjiti emisije štetnih tvari koje utječu na regionalne i globalne onečišćenosti.	+	Nastavljena je plinifikacija Zagrebačke županije, uspostavljanje CGO ZZ, osnovana je tvrtka GOZZ, te je započela sanacija i zatvaranje postojećih odlagališta otpada na području ZZ.	M ₅	NP
				M ₆	NP
				M ₇	+
				M ₈	+/-
				M ₉	NP

RBR	CILJ	STATUS	OSTVARENJE CILJA	MJERA	PROVEDBA MJERE
C ₇	Smanjiti emisije iz svih glavnih izvora (promet, energetika, industrija, ložišta).	+	FZOEU dodijelio je subvencije za uvođenje čišćih tehnologija u promet, energetiku i industriju.	M ₅	NP
				M ₇	+
				M ₈	+
C ₈	Racionalizirati i optimizirati (poboljšati) strukturu prometa.	+	JLS uspostavljaju uvjete za biciklističke staze te uz pomoć udruga i Javne ustanove Zeleni prsten ZZ, populariziraju bicikl kao prijevozno sredstvo.	M ₁₀	+
13. UNAPREĐENJE ZAŠTITE OKOLIŠA (SASTAVNICE OKOLIŠA): ZAŠTITA BIOLOŠKE I KRAJOBRAZNE RAZNOLIKOSTI					
C ₁	Inventarizacija i kartiranje biološke i krajobrazne raznolikosti.	NP	Cilj nije primjenjiv. Informacijski sustav zaštite prirode uspostavljen je na razni RH čiji je nositelj Državni zavod za zaštitu prirode (DZZP).	M ₁	NP
C ₂	Procjena stanja i ugroženosti.	NP	Cilj nije primjenjiv. Informacijski sustav zaštite prirode uspostavljen je na razni RH čiji je nositelj DZZP.	M ₁	NP
C ₃	Izrada akcijskih planova zaštite i unapređenja stanja (prioritet imaju najvrjedniji i najugroženiji segmenti bioraznolikosti, te iznimno vrijedni krajobrazi).	+	Javna ustanova Zeleni prsten ZŽ izrađuje planove zaštite i unapređenja stanja zaštićenih područja.	M ₂	+/-
				M ₅	+/-
C ₄	Provedba akcijskih planova (prioritet imaju najvrjedniji i najugroženiji segmenti bioraznolikosti, te iznimno vrijedni krajobrazi).	+/-	Javna ustanova Zeleni prsten ZŽ provodi planove zaštite i unapređenja stanja zaštićenih područja.	M ₃	NP
				M ₆	+/-
C ₅	Nadzor provedbe i adaptivno upravljanje.	+	Odsjek za zaštitu okoliša ZZ provodi odredbe Zakona o zaštiti prirode u smislu provedbi prethodnih i glavnih ocjena utjecaja na ekološku mrežu.	M ₄	+
C ₆	Integracija brige o biološkoj i krajobraznoj raznolikosti u druge sektore.	+	Javna ustanova Zeleni prsten ZŽ kontinuirano provodi projekte zaštite i očuvanja krajobraznih raznolikosti i njihovu promociju kroz druge djelatnosti (eko-turizam, eko-poljoprivreda...). Zavod za prostorno uređenje izmjenama i dopunama PPZZ osigurava dosljednu provedbu zakonskih odredbi korištenja prostora.	M ₇	+
				M ₈	NP
				M ₉	+
				M ₁₀	+
				M ₁₁	+
				M ₁₂	+
C ₇	Razvijanje provedbenih kapaciteta (svi aspekti, uključujući financiranje, usklađivanje aktera, istraživački resursi, institucije, informiranje javnosti,...).	+	Javna ustanova Zeleni prsten ZŽ osnovana je 2008. godine koja usko surađuje s tijelima javne vlasti, istraživačkim institucijama, udrugama građana i školama.	M ₁₄	+
				M ₁₅	+
14. UNAPREĐENJE ZAŠTITE OKOLIŠA (PRITISCI): OTPAD					
C ₁	Izbjegavanje nastanka i smanjivanje količina otpada.	+	Tvrtka GOZŽ i Odsjek za zaštitu okoliša ZŽ educiraju i promiču životne stilove koji smanjuju otpad putem brošura i edukacija. Odsjek za zaštitu okoliša izdaje dozvole za gospodarenje neopasnim otpadom.	M ₁	+
				M ₂	+
				M ₃	NP
C ₂	Stalni razvoj sustava vrednovanja otpada (primarne reciklaže).	-	Mjera nije provedena – nisu uspostavljena reciklažna dvorišta i zeleni otoci te ne postoji sustav za odvojeno prikupljanje biorazgradivog otpada na razini JLS. Projekti su u pripremi.	M ₄	-
				M ₅	-
				M ₆	-

RBR	CILJ	STATUS	OSTVARENJE CILJA	MJERA	PROVEDBA MJERE
C ₃	Osigurati izdvajanje problematičnih tvari (opasni otpad koji nastaje u kućanstvima i sl. – baterije, ulja, stari lijekovi,...).	+/-	Tvrtka GOŽŽ i Odsjek za zaštitu okoliša ZŽ educiraju i promiču životne stilove koji smanjuju otpad putem brošura i edukacija. Trgovine mješovite robe dužne su zbrinjavati stare baterije, plastičnu i staklenu ambalažu od građana, a stare lijekove dužne su preuzeti ljekarne.	M ₇	+/-
				M ₈	+
C ₄	Unapređenje sustava sakupljanja i prijevoza otpada.	+/-	Komunalna poduzeća započela su uspostavu odvojenog sakupljanja i prijevoza otpada, dok se lokacije za pretovarne stanice tek trebaju odrediti izmjenama i dopunama Prostornog plana, a prema Planu gospodarenja otpadom ZŽ.	M ₉	+/-
				M ₁₀	-
C ₅	Uspostava optimalnog sustava obrade neopasnog (termička i biološka) i opasnog otpada.	-	Ne postoji sustav obrade biorazgradivog neopasnog otpada i termičke obrade neopasnog otpada, dok se opasni otpad izvozi u inozemstvo.	M ₅	-
				M ₁₁	-
C ₆	Osigurati sigurno skladištenje opasnog otpada na području Županije.	-	U tijeku je određivanje lokacije za smještaj ŽCGO-a.	M ₁₂	-
C ₇	Uspostaviti ŽCGO kao suvremeno sanitarno odlagalište otpada, sukladno RH propisima i EU standardima.	+/-	Osnovana je tvrtka GOŽŽ koja će upravljati budućim ŽCGO-om. U tijeku je određivanje lokacije za smještaj ŽCGO-a.	M ₁₃	+/-
				M ₁₄	-
C ₈	Saniranje problematičnih starih odlagališta i smetlišta, „divljih odlagališta“, kao i njima onečišćenih dijelova okoliša.	+	U tijeku je legalizacija i sanacija postojećih odlagališta na području ZŽ, koja će se zatvoriti i prenamijeniti u pretovarne stanice za potrebe ŽCGO-a. Udruge i komunalna poduzeća kontinuirano organiziraju akcije čišćenja divljih odlagališta otpada.	M ₁₅	+
				M ₁₆	+
C ₉	Uspostava usklađenosti i suradnje gradova i općina na području Županije, u vezi s problematikom komunalnog i drugog otpada, kao nužnog preduvjeta za njeno kvalitetno rješavanje.	+	Osnovana je tvrtka GOŽŽ koja će upravljati budućim ŽCGO-om. U tijeku je određivanje lokacije za smještaj ŽCGO-a. Svi JLS potpisali su Sporazum o zbrinjavanju njihovog otpada u ŽCGO-u.	M ₁₇	+
C ₁₀	Educirano i u vezi problematike okoliša osviješteno stanovništvo i drugi akteri, koji su motivirani za sudjelovanje u uspostavljenim programima smanjenja generiranja otpada, odvojenog prikupljanja otpada, i dr.	+	Tvrtka GOŽŽ i Odsjek za zaštitu okoliša ZŽ educiraju i promiču životne stilove koji smanjuju otpad putem brošura i edukacija, te sufinanciraju projekte udruga civilnog društva.	M ₁₈	+
C ₁₁	Osigurati nadzor i praćenje funkcioniranja sustava zbrinjavanja otpada i njegovog utjecaja na okoliš.	+	Na odlagalištima otpada postoje sustavi za obradu otpadnih voda, otpadnih plinova te sustavi za zaštitu onečišćenja tla i zapaljenja otpada prilikom navažanja na radnu plohu odlagališta.	M ₁₉	+
15. UNAPREĐENJE ZAŠTITE OKOLIŠA (PRITISCI): BUKA					
C ₁	Izraditi dokumentaciju o prostoru i okolišu značajnu za problematiku buke.	NP	Cilj nije primjenjiv.	M ₁	NP
				M ₂	NP
				M ₃	NP
				M ₄	NP

RBR	CILJ	STATUS	OSTVARENJE CILJA	MJERA	PROVEDBA MJERE
C ₂	U većoj mjeri uvažavati buku kao vid onečišćenja i degradacije kvalitete okoliša.	+/-	Prostorno-planskim dokumentima određene su mjere zaštite od buke.	M ₅	+
				M ₆	NP
				M ₇	NP
C ₃	Unaprijediti fazu implementacije planiranih rješenja i mjera zaštite.	+	Prostorno-planskim dokumentima određene su mjere zaštite od buke.	M ₈	+
				M ₉	+/-
16. UNAPREĐENJE ZAŠTITE OKOLIŠA (PRITISCI): UPRAVLJANJE EKOLOŠKIM RIZICIMA I NESREĆAMA					
C ₁	Uspostaviti sustav kvalitetnih i usklađenih planova intervencije, u skladu s obavezama iz Državnog plana intervencija.	NP	Cilj nije primjenjiv. Državna uprava za zaštitu i spašavanje uspostavila je sustav planova intervencija.	M ₁	NP
				M ₂	NP
				M ₃	NP
				M ₄	NP
				M ₅	NP
C ₂	Smanjivati rizik od ekoloških nesreća.	NP	Cilj nije primjenjiv.	M ₆	NP
				M ₇	NP
				M ₈	NP
C ₃	Odgovarajuća opremljenost, uvježbanost i organiziranost svih subjekata koji sudjeluju u provođenju planova intervencija.	+	Stožer za zaštitu i spašavanje provodi godišnje vježbe svih službi koje sudjeluju u provođenju zaštite i spašavanja.	M ₈	+
				M ₉	+
				M ₁₀	+
				M ₁₁	+
17. UNAPREĐENJE ZAŠTITE OKOLIŠA (INTEGRACIJA U SEKTORE): INDUSTRIJA					
C ₁	Izrada općih okvira za čišću i održivu proizvodnju.	+	Prostorni planovi JLS-a odredili su područja za obavljanje gospodarskih djelatnosti u skladu s održivom industrijskom praksom.	M ₁	+
				M ₂	+
				M ₃	+
				M ₄	+
				M ₅	+
				M ₆	+
				M ₇	NP
C ₂	Podizanje stupnja reciklaže i eko djelatnosti, te razvoj alternativnih postupaka i proizvoda koji se temelje na obnovljivim resursima.	+	Sustavno se potiče uvođenje čistih tehnologija i energije iz obnovljivih izvora u proizvodnji.	M ₃	+
				M ₈	+
C ₃	Smanjivanje rizika od nesreće.	+	Gospodarski subjekti da bi bili pušteni u rad moraju zadovoljiti sve zakonske odredbe u smislu očuvanja okoliša i smanjenja i zbrinjavanja otpada, te rizika od nesreća.	M ₉	+
C ₄	Nadzor i smanjivanje emisija uz uzimanje u obzir prihvatnog kapaciteta okoliša.	+	Izgradnjom pročistača rješavaju se prioritetni problemi otpadnih voda (PIK Vrbovec, Pliva). Obveza izrade studije utjecaja na okoliš određena je zakonom i podzakonskim aktima prema veličini i djelatnosti tvrtke.	M ₁₀	NP
				M ₁₁	NP
				M ₁₂	+
				M ₁₃	+
18. UNAPREĐENJE ZAŠTITE OKOLIŠA (INTEGRACIJA U SEKTORE): EKSPLOATACIJA MINERALNIH SIROVINA					
C ₁	Veće uvažavanje okoliša (onečišćenje, krajobraz, utjecaj na život lokalnog stanovništva) u planiranju i upravljanju sektorskih aktivnosti.	+	Izrađena je Studija inventarizacije područja eksploatacije mineralnih sirovina na području Zagrebačke županije (2009. god.).	M ₁	+
				M ₂	+
				M ₃	+
				M ₄	-
C ₂	„Uvođenje reda“ u djelatnost, u smislu nadzora nad provođenjem i učinkovite implementacije postojeće zakonske regulative, odredbi postojećih dokumenata na osnovu kojih je dana koncesija (rudarski projekt, SUO) i sl.	+/-	Uvođenje reda u kontrolu koncesija i eksploatacije mineralnih sirovina ne realizira se predviđenom dinamikom.	M ₅	-
				M ₆	+/-
				M ₇	-
				M ₈	-
				M ₉	-

RBR	CILJ	STATUS	OSTVARENJE CILJA	MJERA	PROVEDBA MJERE
19. UNAPREĐENJE ZAŠTITE OKOLIŠA (INTEGRACIJA U SEKTORE): ENERGETIKA					
C ₁	Smanjivanje emisije u zrak, vode i tlo.	+	Nastavljena je plinifikacija županije. Svake godine dodjeljuju se subvencije za poticanje eko-poljoprivrede.	M ₁	+
				M ₂	+
				M ₃	+/-
				M ₅	-
C ₂	Povećanje energetske djelotvornosti.	+	Svake godine dodjeljuju se subvencije za poticanje eko-poljoprivrede. Javna rasvjeta na području JLS projektira se u skladu s energetsom učinkovitošću.	M ₂	+
				M ₃	+/-
				M ₄	+
				M ₅	-
C ₃	Povećanje udjela obnovljivih izvora energije.	+/-	Dodjela financijskih sredstava udrugama civilnog društva za projekte obnovljivih izvora energije.	M ₆	+/-
C ₄	Poboljšanje tehnologije na način da je prihvatljivija za okoliš.	NP	Cilj nije primjenjiv.	M ₇	NP
C ₅	Smanjivanja rizika od akcidenata.	+	Implementiranje NRT-a („BAT“) u proizvodne procese.	M ₈	+
C ₆	Uvođenje informacijskog sustava za energetske sektor Zagrebačke županije.	NP	Cilj nije primjenjiv.	M ₉	NP
20. UNAPREĐENJE ZAŠTITE OKOLIŠA (INTEGRACIJA U SEKTORE): PROMET					
C ₁	Promet u gradovima (urbanim aglomeracijama) obuhvatiti konceptom održivog razvoja (održivi gradski promet).	+/-	JLS-i u suradnji s koncesionarima javnog prijevoza definira ekološki prihvatljiv promet vozila javnog prijevoza. Provođenjem prostorno-planskih mjera osiguravaju se biciklističke staze i parkirališna mjesta. Međužupanijskom suradnjom uspostavlja se jedinstvena tarifna prijevoznička unija.	M ₁	+/-
				M ₂	+/-
				M ₃	+/-
				M ₄	+
				M ₅	+
C ₂	Promet u regiji (županiji) obuhvatiti konceptom održivog razvoja (održivi regionalni promet).	+/-	Međužupanijskom suradnjom uspostavlja se jedinstvena tarifna prijevoznička unija. Unaprijeđen je nadzor na projektiranju, izgradnji i održavanju prometnica u skladu s odredbama EU i provedenim postupcima PUO i SPUO.	M ₁	+/-
				M ₂	+/-
				M ₃	+/-
				M ₆	NP
				M ₇	-
				M ₈	+
				M ₁₁	+
				M ₁₂	-
				M ₁₄	-
M ₁₆	-				
M ₁₈	+				
C ₃	Zaštiti lokalno stanovništvo od štetnog utjecaja prometa.	+	Gradnja obilaznica uz naselja, prostorno planskim rješenjima. Osiguran je negativni utjecaj prometa na druge sadržaje u prostoru. Unaprijeđen je nadzor na projektiranju, izgradnji i održavanju prometnica u skladu s odredbama EU i provedenim postupcima PUO i SPUO.	M ₈	+
				M ₉	+
				M ₁₀	-
				M ₁₁	+
				M ₁₂	+
				M ₁₃	+
				M ₁₄	-
				M ₁₇	-
M ₁₈	+				

RBR	CILJ	STATUS	OSTVARENJE CILJA	MJERA	PROVEDBA MJERE
C ₄	Zaštiti posebno osjetljiva područja.	+	Prilikom izgradnje komunalne infrastrukture van građevinskih područja i u zaštićenim područjima prirode izdaju se posebni uvjeti zaštite odnosno provodi prethodna/glavna ocjena utjecaja na ekološku mrežu. Izrađena je Studija PPPO Črnkovec – Zračna luka Pleso.	M ₁₀	-
				M ₁₅	+
				M ₁₆	-
				M ₁₈	+
C ₅	Povećati sigurnost prijevoza opasnih tvari.	NP	Cilj nije primjenjiv.	M ₁₇	NP
				M ₁₈	NP
21. UNAPREĐENJE ZAŠTITE OKOLIŠA (INTEGRACIJA U SEKTORE): POLJOPRIVREDA					
C ₁	Održivi razvoj poljoprivrede.	+	Izrađeni su: Plan navodnjavanja poljoprivrednih površina i gospodarenja poljoprivrednim zemljištem i vodama za područje Zagrebačke županije, Regionalizacija poljoprivredne proizvodnje u Zagrebačkoj županiji te Regionalizacija voćarske i vinogradarske proizvodnje u ZŽ.	M ₁	+
				M ₂	-
				M ₃	+
				M ₄	+
				M ₆	+
C ₂	Smanjivanje kemijske i fizičke degradacije poljoprivrednih tala.	+	UO za poljoprivredu potiče i sufinancira ekološku poljoprivredu, izrađuje studije potrebne za održivo poljoprivredno gospodarenje tlima.	M ₁	+
				M ₃	+
				M ₄	+
				M ₅	NP
C ₃	Očuvanje biološke raznolikosti agrarnog sustava.	+	Javna ustanova Zeleni prsten ZŽ potiče očuvanje bio-raznolikosti agrarnog sustava kroz provedbu projekata i manifestacija.	M ₁	+
				M ₃	+
				M ₄	+
				M ₇	+
C ₄	Očuvanje okoliša od onečišćavanja iz proizvodnje u stočarstvu.	+	UO za poljoprivredu potiče i sufinancira ekološku stočarsku proizvodnju.	M ₁	+
				M ₅	NP
				M ₈	NP
22. UNAPREĐENJE ZAŠTITE OKOLIŠA (INTEGRACIJA U SEKTORE): GOSPODARENJE ŠUMAMA					
C ₁	Provedba cjelovite šumarske politike na načelima održivog razvoja.	NP	Cilj nije primjenjiv, jer šumama upravljaju Hrvatske šume.	M ₁	NP
				M ₂	NP
				M ₃	NP
				M ₄	NP
				M ₅	NP
				M ₆	NP
				M ₇	NP
				M ₈	NP
				M ₉	NP
				M ₁₀	NP
				M ₁₁	NP
				M ₁₂	NP
				M ₁₃	NP
C ₂	Očuvanje stabilnosti šumskih ekosustava.	+	Javna ustanova Zeleni prsten ZZ u suradnji s Odsjekom za zaštitu okoliša ZZ, sukladno Prostornom planu ZŽ i budućim izmjenama i dopunama, priprema proceduru proglašenja zaštićenih područja, kao i podizanje svijesti o vrijednosti šumskih zaštićenih prostora.	M ₁	+
				M ₂	+
				M ₃	+
				M ₄	NP
				M ₅	NP
				M ₆	NP
				M ₇	+
				M ₈	NP
				M ₉	+
				M ₁₀	+
				M ₁₁	NP
				M ₁₂	NP
				M ₁₃	NP

RBR	CILJ	STATUS	OSTVARENJE CILJA	MJERA	PROVEDBA MJERE
23. UNAPREĐENJE ZAŠTITE OKOLIŠA (INTEGRACIJA U SEKTORE): LOVSTVO					
C ₁	Očuvanje biološke raznolikosti te povrat izgubljenih staništa i svojiti gdje je to moguće i opravdano.	+	Javna ustanova Zeleni prsten ZŽ u suradnji s lovačkim društvima provodi očuvanje ekološkog aspekta lovnih područja te rješava probleme zaštite i održivog korištenja okoliša u lovno-gospodarske svrhe.	M ₁	+
				M ₂	NP
				M ₃	+
				M ₄	+
24. UNAPREĐENJE ZAŠTITE OKOLIŠA (INTEGRACIJA U SEKTORE): POTROŠAČI I POTROŠNJA (DOMAĆINSTVA, PODUZEĆA, JAVNI SEKTOR)					
C ₁	Promjena potrošačkih navika.	+	U institucije javne uprave u ZŽ te samu Županiju uvedeni su ekološki prihvatljivi obrasci potrošnje (odvajanje papira, tonera, stakla i plastike).	M ₁	+
				M ₂	+
				M ₃	+
				M ₄	+
C ₂	Razvoj odvojenih sustava sakupljanja otpada i recikliranje .	+/-	JLS-i postepeno implementiraju sustav odvojenog sakupljanja i recikliranja otpada na svom području.	M ₄	+/-
C ₃	Označavanje proizvoda s obzirom na njihov ekološki aspekt.	+	UO za poljoprivredu dodjeljuje oznaku županijske robne marke autohtonim ekološkim prehrambenim proizvodima.	M ₅	+
C ₄	Određivanje okvira koji će utvrditi plaćanje stvarne (pune) proizvodne cijene za potrošače (internalizirani troškovi saniranja degradiranog okoliša).	NP	Cilj nije primjenjiv, jer spada u nadležnost inspekcije i FZOEU.	M ₆	NP
25. UNAPREĐENJE ZAŠTITE OKOLIŠA (INTEGRACIJA U SEKTORE): TURIZAM					
C ₁	Zaštita i što potpunije valoriziranje svih resursnih potencijala.	+/-	Turistička ekološka ponuda ZŽ najvećim dijelom sastoji se od biciklističkih staza u parkovima prirode, ugostiteljskom ponudom ekoloških proizvoda, te povećanim razvojem seoskog turizma u kombinaciji s tradicionalnom arhitekturom ZŽ.	M ₁	+/-
				M ₂	-
				M ₃	+/-
C ₂	Uravnotežen razvoj osmišljen na načelu održivosti.	+	Turističku ponudu ZŽ osmišljenu na načelu održivosti provode parkovi prirode na području ZŽ i udruge realizirajući projekte zaštite okoliša kroz turističku promociju Turističke zajednice Zagrebačke županije (TZZZ).	M ₄	NP
				M ₅	+
				M ₆	+
				M ₇	+
C ₃	Turizam kao značajniji čimbenik podizanja kakvoće neposrednog okoliša.		Javna ustanova Zeleni prsten ZŽ provodi revitalizaciju degradiranih dijelova prirode i kulturne baštine. Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša sufinancira projekte s ekološkim temama u kontekstu turizma.	M ₈	+
				M ₉	+
				M ₁₀	+
26. UNAPREĐENJE ZAŠTITE OKOLIŠA (PROSTORNE CJELINE): URBANO PODRUČJE					
C ₁	Skladan i prostorno uravnotežen razvoj urbanog područja.		Zavod za prostorno uređenje ZZ i JLS pripremaju i donose prostorne planove poštujući odredbe Zakona o zaštiti okoliša i Zakona o zaštiti prirode te načela održivog razvoja.	M ₁	+
				M ₂	+
				M ₃	+
				M ₄	+
				M ₅	+
				M ₆	+/-
				M ₇	+

RBR	CILJ	STATUS	OSTVARENJE CILJA	MJERA	PROVEDBA MJERE
C ₂	Skladan razvoj urbanog sustava uz uzimanje u obzir prihvatnoga kapaciteta okoliša te uz omogućavanje zdravoga stanovanja, odnosno zaštite prirode i kulturne baštine.		Zavod za prostornu uređenje i JLS pripremaju i donose prostorne planove poštujući odredbe Zakona o zaštiti okoliša i Zakona o zaštiti prirode te načela održivog razvoja. Poslovne zone nalaze se periferiji urbanih područja, kako bi se smanjilo opterećenje središta gradova i općina. Bespravna gradnja rješava se postupcima legalizacije prema posebnom Zakonu o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama.	M ₈	+/-
				M ₉	+/-
				M ₁₀	+/-
				M ₁₁	+
				M ₁₂	+
				M ₁₃	+
				M ₁₄	+
M ₁₅	+/-				
C ₃	Razvoj koji uvažava regionalne značajke i posebnosti.	+/-	Obnova povijesnih gradskih jezgri ograničena je financijskim mogućnostima JLS-a i vlasnika građevina.	M ₁₆	+/-
27. UNAPREĐENJE ZAŠTITE OKOLIŠA (PROSTORNE CJELINE): RURALNO PODRUČJE					
C ₁	Ekonomskim, prostorno uravnotežen i održiv razvoj sela sa zaštitom okoliša kao jednom od osnovnih postavki.	+	Upravni odjel za poljoprivredu potiče održivu poljoprivrednu proizvodnju, seoski, rekreacijski i eko-turizam, sufinancira projekte eko-proizvodnje (pčelarstvo, ljekovito bilje, eko-poljoprivreda...). Divlja odlagališta otpada na ruralnom području saniraju se djelovanjem udruga građana u suradnji s JLS i komunalnim poduzećima.	M ₁	+
				M ₂	+
				M ₃	+
				M ₄	+
				M ₅	+
				M ₆	+
				M ₇	+
				M ₈	+
				M ₉	+
				M ₁₀	+/-
C ₂	Omogućavanje kakvoće životnih i radnih uvjeta za cjelokupno stanovništvo.	+/-	Prometna povezanost je još uvijek nedostatne kvalitete i prisutan je manjak središnjih uslužnih funkcija (zdravstvo i školstvo). Upravni odjel za poljoprivredu provodi programe informiranja i edukacije ruralnog stanovništva u vezi s mogućnostima razvoja.	M ₁₁	+/-
				M ₁₂	+/-
				M ₁₃	+/-
				M ₁₄	+
				M ₁₅	+/-
C ₃	Očuvanje regionalnih identiteta ruralnih naselja i njihov razvoj.	+	Upravni odjel za gospodarstvo provodi natječaje sufinanciranja obnove tradicijske gradnje.	M ₁₅	+
				M ₁₆	+
				M ₁₇	NP

Ciljevi i mjere propisani Programom zaštite okoliša Zagrebačke županije („Glasnik Zagrebačke županije“, broj 20/03, 5/05 i 14/07) su smjernice za dugoročni razvoj županijskog sustava zaštite okoliša. U tablici 12.1. prikazane su aktivnosti vezane uz zaštitu okoliša u Zagrebačkoj županiji, u proteklom četverogodišnjem razdoblju. Realizacija pojedinih mjera, odnosno aktivnosti koju one podrazumijevaju, provodila se kroz suradnju nositelja mjera, tj. upravne odjele, javne ustanove i trgovačka društva Zagrebačke županije, udruga registriranim na području Zagrebačke županije i građana. Drugim riječima, provođenjem propisanih mjera jačala se komunikacija i suradnja u rješavanju svih problema zaštite okoliša, što predstavlja trajnu odgovornost i zadaću svih aktera.

12. ZAKLJUČAK

U odnosu na prošlo izvještajno razdoblje, napravljen je izniman pomak u provedbi mjera za unapređenje sustava zaštite okoliša, propisane Programom zaštite okoliša Zagrebačke županije („Glasnik Zagrebačke županije“, broj 20/03, 5/05 i 14/07). S obzirom na različita područja i sastavnice okoliša, najznačajniji pozitivni pomaci uočeni su u općem stavu društva u cjelini prema problemima i temama zaštite okoliša.

Sudjelovanje zainteresirane javnosti za pitanja zaštite okoliša očituje se u pojačanom radu i aktivnosti organizacija civilnog društva u području obrazovanja, ali i sve češće zastupljenosti okolišnih tema u medijima. Informiranje javnosti o stanju i problemima okoliša te planiranim zahvatima u okoliš, omogućit će bolje razumijevanje načela održivog razvoja i stvoriti ekološki odgovornu javnost. Istovremeno, nastavljeno je prepoznavanje zaštite okoliša kao gospodarski zanimljivog i financijski isplativog područja, jer je u izvještajnom razdoblju došlo je do porasta broja tvrtki, institucija i organizacija koji se bave nekim od područja zaštite okoliša, a posebno je uočljiv porast broja tvrtki čija je djelatnost vezana uz gospodarenje otpadom.

Znatan napredak učinjen je u gospodarenju otpadom na području Zagrebačke županije. Poboljšanje je ostvareno u sanaciji postojećih odlagališta i početku procesa zatvaranja istih, izgradnji građevina za obradu otpada, pokretanju niza aktivnosti za gospodarenje posebnim vrstama otpada te donošenju zakonske regulative i županijskih strateških dokumenata za sređivanje stanja u području gospodarenja otpadom. Ipak, neki od zacrtanih ciljeva i mjera, kao što su izgradnja regionalnog centra za obradu otpada ili smanjenje količina otpada za odlaganje nisu ostvareni u izvještajnom razdoblju.

Izvještajno razdoblje obilježeno je završetkom intenzivnih pregovora Republike Hrvatske s Europskom unijom, što je zaštitu okoliša značilo usklađivanje nacionalnog zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije, čime je postignut znatan napredak u postavljanju modernog zakonodavnog okvira. U slijedećem razdoblju potrebno uspostaviti mehanizme koordinacije između nadležnih tijela, jer će napredak održivog razvitka i zaštite okoliša i ovisiti o primjeni donesenih propisa i mehanizama kontrole i nadzora te boljoj suradnji svih sudionika koji su bitni za učinkovitost provedbe politike zaštite okoliša.

14. LITERATURA

- AGENCIJA ZA ZAŠTITU OKOLIŠA (2009.): Izvešće o komunalnom otpadu za 2009. godinu. Izvešće. Agencija za zaštitu okoliša, Zagreb.
- AGENCIJA ZA ZAŠTITU OKOLIŠA (2010.): Izvešće o komunalnom otpadu za 2010. godinu. Izvešće. Agencija za zaštitu okoliša, Zagreb.
- AGENCIJA ZA ZAŠTITU OKOLIŠA (2011.): Izvešće o komunalnom otpadu za 2011. godinu. Izvešće. Agencija za zaštitu okoliša, Zagreb.
- AGENCIJA ZA ZAŠTITU OKOLIŠA (2012.): Izvešće o komunalnom otpadu za 2012. godinu. Izvešće. Agencija za zaštitu okoliša, Zagreb.
- BABIĆ, D. & DR. (2009.): Izveštaj o praćenju kakvoće zraka na automatskoj mjernoj postaji Velika Gorica. Izveštaj, DVOKUT ECRO d.o.o., Zagreb.
- BOGUNOVIĆ, M. & HUSNJAK, S. (1999.): Bonitetno vrednovanje zemljišta za prostorno planiranje Zagrebačke županije. Studija, Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zavod za pedologiju, Zagreb.
- DRAŽETIĆ, Z. & DR. (2002.): Prostorni plan Zagrebačke županije. Elaborat, Županijski zavod za prostorno uređenje i zaštitu okoliša Zagrebačke županije, Zagreb.
- DURN, G., NAKIĆ, Z., MILEUSNIĆ, M. & MIKO, S. (2006.): Izrada programa trajnog motrenja tala Hrvatske s pilot projektom. Projekt, Rudarsko-geološko-naftni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, (LIFE05 TCY/CRO/000105).
- GLASNIK ZAGREBAČKE ŽUPANIJE (1999.): Izvešće o stanju okoliša Zagrebačke županije 97/98. Službeno glasilo Zagrebačke županije, broj 17 od 11.11.1999.
- GLASNIK ZAGREBAČKE ŽUPANIJE (2002., 2005., 2007., 2010., 2011. i 2012.): Prostorni plan Zagrebačke županije. Službeno glasilo Zagrebačke županije, broj 3 od 19.02.2002., broj 8 od 6.4.2005., broj 8 od 27.4.2007., broj 4 od 24.2.2010., broj 10 od 15.4.2011. i broj 14 od 29.5.2012.
- GLASNIK ZAGREBAČKE ŽUPANIJE (2003., 2005. i 2007.): Program zaštite okoliša Zagrebačke županije. Službeno glasilo Zagrebačke županije, broj 20 od 12.11.2003., broj 5 od 07.03.2005. i broj 14 od 20.07.2007.
- GLASNIK ZAGREBAČKE ŽUPANIJE (2005.): Izvešće o stanju okoliša Zagrebačke županije. Službeno glasilo Zagrebačke županije, broj 24 od 16.12.2005.
- GLASNIK ZAGREBAČKE ŽUPANIJE (2007.): Odluka o osnivanju trgovačkog društva Vodoopskrba i odvodnja Zagrebačke županije d.o.o. Službeno glasilo Zagrebačke županije, broj 26 od 14.11.2007.
- GLASNIK ZAGREBAČKE ŽUPANIJE (2007.): Osnovne postavke koncepcije razvitka vodoopskrbe na području Zagrebačke županije. Službeno glasilo Zagrebačke županije, broj 26 od 14.11.2007.
- GLASNIK ZAGREBAČKE ŽUPANIJE (2007.): Odluka o osnivanju Javne ustanove za upravljanje zaštićenim područjima prirodnih vrijednosti u Zagrebačkoj županiji. Službeno glasilo Zagrebačke županije, broj 14 od 20.07.2007. i broj 30 od 21.12.2007.
- GLASNIK ZAGREBAČKE ŽUPANIJE (2007.): Odluka o osnivanju Zavoda za prostorno uređenje Zagrebačke županije. Službeno glasilo Zagrebačke županije, broj 30 od 21.12.2007.
- GLASNIK ZAGREBAČKE ŽUPANIJE (2007.): Program zaštite i poboljšanja kakvoće zraka u Zagrebačkoj županiji. Službeno glasilo Zagrebačke županije, broj 33 od 28.12.2007.
- GLASNIK ZAGREBAČKE ŽUPANIJE (2008.): Studija gospodarenja otpadom Zagrebačke županije. Službeno glasilo Zagrebačke županije, broj 29 od 23.12.2008.
- GLASNIK ZAGREBAČKE ŽUPANIJE (2009.): Odluka o izradi III. i IV. Izmjena i dopuna Prostornog plana Zagrebačke županije. Službeno glasilo Zagrebačke županije, broj 6 od 24.03.2009.
- GLASNIK ZAGREBAČKE ŽUPANIJE (2010.): Odluka o osnivanju društva s ograničenom odgovornošću Gospodarenje otpadom Zagrebačke županije d.o.o. Službeno glasilo Zagrebačke županije, broj 15 od 15.7.2010.
- GLASNIK ZAGREBAČKE ŽUPANIJE (2010.): Izvešće o stanju okoliša Zagrebačke županije. Službeno glasilo Zagrebačke županije, broj 22 od 7.10.2010.

- GLASNIK ZAGREBAČKE ŽUPANIJE (2011.): Plan gospodarenja otpadom Zagrebačke županije. Službeno glasilo Zagrebačke županije, broj 28 od 25.10.2011.
- GLASNIK ZAGREBAČKE ŽUPANIJE (2012.): Prostorni plan područja posebnih obilježja Črnkovec - Zračna luka Zagreb. Službeno glasilo Zagrebačke županije, broj 23 od 21.9.2012.
- HALAMIĆ, J. & DR. (2009.): Projekt inventarizacije područja eksploatacije mineralnih sirovina na području Zagrebačke županije. Studija, Zavod za hidrogeologiju i inženjersku geologiju, Hrvatski geološki institut, Zagreb.
- HRGAREK, M & DR. (2006.): Izveštće o stanju kakvoće zraka za područje Zagrebačke županije. Izveštće, EKO-MONITORING d.o.o., Varaždin.
- HRGAREK, M & DR. (2007.): Program zaštite i poboljšanja kakvoće zraka u Zagrebačkoj županiji. Program, EKO-MONITORING d.o.o., Varaždin.
- JOSIPOVIĆ, K. & DR. (2008.): Studija gospodarenja otpadom Zagrebačke županije. Studija, DVOKUT ECRO d.o.o., Zagreb.
- KRALJIČKOVIĆ, J., ROMIĆ, D. & DR. (2003.): Poljoprivredna proizvodnja na vodozaštitnim područjima Zagrebačke županije i Grada Zagreba. Studija, Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.
- KRALJIČKOVIĆ, J., ROMIĆ, D. & DR. (2004.): Stanje onečišćenja tala na prostoru Zagrebačke županije. Izveštće, Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.
- KUČINIĆ, Ž. & DR. (2013.): Izveštće o stanju u prostoru Zagrebačke županije 2008. – 2012. godine. Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije.
- MESARIĆ, M. & DR. (2013.): Glavna ocjena prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu Regionalnog vodoopskrbnog sustava Zagrebačke županije - Zagreb istok. Studija. IRES EKOLOGIJA d.o.o. za zaštitu prirode i okoliša.
- NAKIĆ, Z. (2003.): Uzroci i posljedice promjene kakvoće podzemne vode na zagrebačkom području. Doktorska disertacija, Rudarsko-geološko-naftni fakultet Sveučilišta u Zagrebu.
- NARODNE NOVINE (1981. i 2009.): Zakon o proglašenju zapadnog dijela Medvednice parkom prirode u Republici Hrvatskoj. Službeni list Republike Hrvatske, broj 24 od 16.06. 1981. i broj 25 od 25.02.2009.
- NARODNE NOVINE (1996.): Pravilnik o Katastru emisija u okoliš. Službeni list Republike Hrvatske, broj 36 od 08.05.1996.
- NARODNE NOVINE (1999.): Zakon o proglašenju Žumberka i Samoborskog gorja parkom prirode. Službeni list Republike Hrvatske, broj 58 od 09.06.1999.
- NARODNE NOVINE (1999. i 2012.): Odluka o donošenju Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske. Službeni list Republike Hrvatske, broj 50 od 21.5.1999. i broj 96 od 22.8.2012.
- NARODNE NOVINE (1998., 2008.): Uredba o klasifikaciji voda u Republici Hrvatskoj. Službeni list Republike Hrvatske, broj 77 od 02.06.1998. i broj 137 od 21.11.2008.
- NARODNE NOVINE (2001. i 2002.): Zakon o udrugama u Republici Hrvatskoj. Službeni list Republike Hrvatske, broj 88 od 11.10.2001. i broj 11 od 1.2.2002.
- NARODNE NOVINE (2002.): Nacionalna strategija zaštite okoliša. Službeni list Republike Hrvatske, broj 46 od 29.4.2002.
- NARODNE NOVINE (2002.): Nacionalni plan djelovanja na okoliš. Službeni list Republike Hrvatske, broj 46 od 29.4.2002.
- NARODNE NOVINE (2004., 2006., 2008. i 2009.): Zakon o otpadu u Republici Hrvatskoj. Službeni list Republike Hrvatske, broj 178 od 16.12.2004., broj 111 od 11.10.2006., broj 60 od 28.5.2008. i broj 87 od 21.07.2009.
- NARODNE NOVINE (2004. i 2008.): Zakon o zaštiti zraka u Republici Hrvatskoj. Službeni list Republike Hrvatske, broj 178 od 16.12.2004. i broj 60 od 28.5.2008.
- NARODNE NOVINE (2005. i 2009.): Uredba o kategorijama, vrstama i klasifikaciji otpada s katalogom otpada i listom opasnog otpada. Službeni list Republike Hrvatske, broj 50 od 18.04.2005. i broj 39 od 31.03.2009.
- NARODNE NOVINE (2005.): Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske. Službeni list Republike Hrvatske, broj 130 od 2.11.2005.
- NARODNE NOVINE (2005., 2008. i 2011.): Zakon o zaštiti prirode u Republici Hrvatskoj. Službeni list Republike Hrvatske, broj 70 od 8.6.2005., broj 139 od 03.12.2008. i broj 57 od 25.5.2011.

- NARODNE NOVINE (2006., 2007. i 2010.): Zakon o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj. Službeni list Republike Hrvatske, broj 86 od 28.07.2006., broj 16 od 9.2.2007., broj 46 od 16.4.2010. i broj 145 od 24.12.2010.
- NARODNE NOVINE (2007., 2009., 2011. i 2012.): Zakon o prostornom uređenju i gradnji u Republici Hrvatskoj. Službeni list Republike Hrvatske, broj 76 od 23.7.2007., broj 38 od 27.3.2009., broj 49 od 29.4.2011., broj 55 od 18.5.2011., broj 90 od 2.8.2011. i broj 50 od 2.5.2012.
- NARODNE NOVINE (2007., 2010. i 2011.): Plan gospodarenja otpadom u RH za razdoblje 2007. – 2015. godine. Službeni list Republike Hrvatske, broj 85 od 16.8.2007., 126 od 12.11.2010. i 31 od 16.3.2011.
- NARODNE NOVINE (2007.): Uredba o proglašenju ekološke mreže. Službeni list Republike Hrvatske, broj 109 od 24.10.2007.
- NARODNE NOVINE (2007.): Zakon o zaštiti okoliša u Republici Hrvatskoj. Službeni list Republike Hrvatske, broj 110 od 25.10.2007.
- NARODNE NOVINE (2008.): Pravilnik o Registru onečišćavanja okoliša u Republici Hrvatskoj. Službeni list Republike Hrvatske, broj 35 od 28.3.2008.
- NARODNE NOVINE (2008. i 2009.): Uredba o procjeni utjecaja zahvata na okoliš. Službeni list Republike Hrvatske, broj 64 od 4.6.2008. i broj 67 od 10.6.2009.
- NARODNE NOVINE (2008.): Uredba o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš. Službeni list Republike Hrvatske, broj 64 od 4.6.2008.
- NARODNE NOVINE (2008.): Uredba o sprječavanju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari. Službeni list Republike Hrvatske, broj 114 od 6.10.2008.
- NARODNE NOVINE (2008.): Strategija i akcijski plan zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti Republike Hrvatske. Službeni list Republike Hrvatske, broj 143 od 11.12.2008.
- NARODNE NOVINE (2010. i 2013.): Zakon o ekološkoj proizvodnji i označavanju ekoloških proizvoda. Službeni list Republike Hrvatske, broj 139 od 10.12.2010. i broj 80 od 28.6.2013.
- NARODNE NOVINE (2011.) Zakon o zaštiti zraka. Službeni list Republike Hrvatske, broj 130 od 16.11.2011.
- NARODNE NOVINE (2013.) Zakon o zaštiti okoliša. Službeni list Republike Hrvatske, broj 80 od 28.6.2013.
- SOHORA, N., TONKOVIĆ, Z., KUČINIĆ, Ž. & DR. (2006.): Zaštićene prirodne vrijednosti Zagrebačke županije. Publikacija, Zagrebačka županija, Zagreb
- ŠKUNCA, O. & DR. (2003.): Program zaštite okoliša Zagrebačke županije. Elaborat, Oikon d.o.o. - Institut za primijenjenu ekologiju, Ugovor broj: 74/02, Zagreb.
- VACEK, D. & DR. (2003.): Vodoopskrba Zagrebačke županije – osnovne postavke koncepcije razvitka. Studija, Dippold & Gerold Hidroprojekt 91 d.o.o. za projektiranje, Brezovica.
- VACEK, D. & DR. (2007.): Osnovne postavke koncepcije razvitka vodoopskrbe na području Zagrebačke županije. Studija, Dippold & Gerold Hidroprojekt 91 d.o.o. za projektiranje, Brezovica.
- ZAGREBAČKA ŽUPANIJA (2013.): Podaci za izradu Izvjješća o stanju okoliša Zagrebačke županije (MZOIP, DHMZ, DUZS, općine i gradovi ZŽ, RRAZZ, Zavod za prostorno uređenje ZŽ, Javna ustanova Zeleni prsten, GOZZ, VIOZZ, osnovne i srednje škole ZŽ, Upravni odjeli Zagrebačke županije. Neupravni predmet. KLASA: 351-01/13-03/01, Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša - Odsjek za zaštitu okoliša Zagrebačke županije, Zagreb.

IZVORI PODATAKA S WEB STRANICA:

- AGENCIJA ZA ZAŠTITU OKOLIŠA. Podaci o odlagalištima i otpadu u Zagrebačkoj županiji.
URL: <http://www.azo.hr/Default.aspx?art=922>
- DRŽAVNI HIDROMETEOROLOŠKI ZAVOD. Osnovni podaci o klimi u Zagrebačkoj županiji.
URL: <http://klima.hr/klima.php?id=k1>
- DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU. Osnovni i opći podaci o Zagrebačkoj županiji.
URL: <http://www.dzs.hr/>
- GOSPODARENJE OTPADOM ZAGREBAČKE ŽUPANIJE. Osnovni podaci budućeg Centra za gospodarenje otpadom Zagrebačke županije. URL: <http://www.gozz.hr/>

MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I PRIRODE. Detaljni pregled propisa iz područja zaštite okoliša i prirode. URL: <http://www.mzoip.hr/hr/propisi-i-medunarodni-ugovorixxx.html>

NARODNE NOVINE. Pregled zakona, međunarodnih ugovora, pravilnika i uredbi Republike Hrvatske. URL: <http://narodne-novine.nn.hr/default.aspx>

REGIONALNA RAZVOJNA AGENCIJA ZAGREBAČKE ŽUPANIJE. Osnovni podaci o regionalnoj razvojnoj agenciji. URL: <http://www.zacorda.hr/o-nama/>

REGISTAR ONEČIŠĆAVANJA OKOLIŠA. baza podataka o ispuštanju onečišćujućih tvari u Zagrebačkoj županiji. URL: <http://roo.azo.hr/login.aspx?ReturnUrl=%2f>

VODOOPSKRBA I ODVODNJA ZAGREBAČKE ŽUPANIJE. Osnovni podaci budućeg vodocrpilišta Črnkovec-Kosnica. URL: <http://viozz.hr/>

ZAGREBAČKA ŽUPANIJA. Osnovne informacije i podaci o Zagrebačkoj županiji te gradova i općina. URL: <http://www.zagrebicka-zupanija.hr/>

ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE ZAGREBAČKE ŽUPANIJE. Prostorni plan Zagrebačke županije. URL: <http://www.zpuzz.hr/dokumentacija-01.php>

WIKIPEDIJA. Karta Republike Hrvatske s granicama županija (autor: Maximilian Dörrbecker). URL: http://hr.wikipedia.org/wiki/Datoteka:Croatia,_Zagreb_County.svgž

PRILOZI